

O'zbekiston Respublikasi
Raqamli texnologiyalar vazirligi

O'zbekistonning raqamli integratsiyasi loyihasi
(P179108)

Yakuniy
MANFAATDOR TOMONLARNI JALB
QILISH REJASI

Mart, 2023-yil

MUNDARIJA

ABBREVIATURA VA QISQARTMALAR	4
1. KIRISH.....	Ошибка! Закладка не определена.
1.1. Loyiha tarixi.....	Ошибка! Закладка не определена.
1.2. Loyihaning tarkibiy qismlari va faoliyati.....	Ошибка! Закладка не определена.
1.3. Loyihaning joylashgan joyi.....	Ошибка! Закладка не определена.
1.4. Loyihaning joriy bosqichi	Ошибка! Закладка не определена.
1.5. Potensial ekologik va ijtimoiy xavflar hamda boshqaruv.....	11
1.6. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasining maqsadlari	11
1.7. Metodologiya	Ошибка! Закладка не определена.
2. NORMATIV-HUQUQIY BAZA	14
2.1. Tegishli milliy qonunchilik va qoidalar	14
3. MANFAATDOR TOMONLARNI JALB QILISH FAOLIYATINING QISQACHA MAZMUNI.....	16
3.1. Manfaatdor tomonlarni dastlabki jalb qilish	Ошибка! Закладка не определена.
3.2. Baholash bosqichida manfaatdor tomonlarni jalb qilish	Ошибка! Закладка не определена.
4. MANFAATDOR TOMONLARNI ANIQLASH VA TAHLIL QILISH	Ошибка! Закладка не определена.
4.1. Kirish	Ошибка! Закладка не определена.
4.2. Manfaatdor tomonlarni aniqlash: loyiha bilan bog'liq tomonlar	Ошибка! Закладка не определена.
4.3. Manfaatdor tomonlarni aniqlash: boshqa manfaatdor tomonlar	Ошибка! Закладка не определена.
4.4. Kam ta'minlangan/zaif shaxslar yoki guruhlar	Ошибка! Закладка не определена.
4.5. Manfaatdor tomonlar xaritasi va segmentatsiyasi	Ошибка! Закладка не определена.
5. MANFAATDOR TOMONLARNI JALB QILISH DASTURI	Ошибка! Закладка не определена.
5.1. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish dasturining maqsadi	Ошибка! Закладка не определена.
5.2. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasining qo'llanish doirasi va tuzilishi	31
5.3. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha rejalashtirilgan tadbirlar	31
5.4. Zaif guruhlarining fikrlarini birlashtirish uchun taklif qilingan strategiya	Ошибка! Закладка не определена.
5.5. Manfaatdor tomonlarga hisobot berish.....	Ошибка! Закладка не определена.
6. MANFAATDOR TOMONLARNI JALB QILISH BO'YICHA TADBIRLARNI AMALGA OSHIRISH UCHUN RESURSLAR VA MAS'ULIYATLAR	Ошибка! Закладка не определена.
6.1. Amalga oshirish bo'yicha tadbirlar	Ошибка! Закладка не определена.
6.2. Rollar va mas'uliyatlar.....	Ошибка! Закладка не определена.

- 6.3. Manfaatdor tomonlarni jalb qilishga oid qo'llaniladigan usullar Ошибка! Закладка не определена.**
- 6.4. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish uchun manbalar Ошибка! Закладка не определена.**
- 6.5. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasini oshkor qilish Ошибка! Закладка не определена.**
- 6.6. COVID-19 haqida mulohazalar Ошибка! Закладка не определена.**
- 7. SHIKOYATLARNI KO'RIB CHIQUISH MEKANIZMI Ошибка! Закладка не определена.**
- 7.1. Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmining tavsifi Ошибка! Закладка не определена.**
- 7.2. Shikoyatlarni hal qilish jarayoni Ошибка! Закладка не определена.**
- 7.3. Shikoyat jurnallari Ошибка! Закладка не определена.**
- 7.4. GBV, shu jumladan SEA/SH shikoyatlari Ошибка! Закладка не определена.**
- 7.5. IT parkdagi shikoyatlarni ko'rib chiqish mavjud mexanizmi Ошибка! Закладка не определена.**
- 7.6. Xodimning shikoyatlarini ko'rib chiqish mexanizmi Ошибка! Закладка не определена.**
- 7.7. Jahon banking shikoyatlarni ko'rib chiqish tizimi Ошибка! Закладка не определена.**
- 8. MONITOR QILISH VA HISOBOT BERISH Ошибка! Закладка не определена.**
- 8.1. Manfaatdor tomonlarni monitoring faoliyatiga jalb qilish Ошибка! Закладка не определена.**
- 8.2. Manfaatdor tomonlar guruhlariga hisobot berish Ошибка! Закладка не определена.**
- 1-ilova. O'zbekiston Respublikasining Axborot texnologiyalari yordamida ko'rsatiladigan xizmatlar (ITES) sohasidagi qonunchiligining jamlangan tahlili **Ошибка! Закладка не определена.**
- 2-ilova: Jamoatchilik bilan maslahatlashish **Ошибка! Закладка не определена.**
- 3-ilova: Uchrashuv ishtirokchilari ro'yxati. Sirdaryo viloyati, 2023 yil 10 mart58
- 4-ilova: Uchrashuv ishtirokchilari ro'yxati, Toshkent viloyati, 2023 yil 14 mart **Ошибка! Закладка не определена.**
- 5-ilova: Uchrashuv ishtirokchilari ro'yxati. Samarqand viloyati, 2023 yil 15 mart **Ошибка! Закладка не определена.**
- 6-ilova: Manfaatdor tomonlar uchrashuvlarida Powerpoint taqdimotlari **Ошибка! Закладка не определена.**

ABBREVIATURA VA QISQARTMALAR

ADPU	O'zbekiston nogironlar jamoat birlashmasi
ITES	Axborot texnologiyalari yordamida ko'rsatiladigan xizmatlar
CPF	Mamlakat hamkorligi asoslari
CWCs	Qurilish ishlari bo'yicha pudratchilar
DP	Rivojlanish bo'yicha hamkor
ECA	Yevropa va Markaziy Osiyo
ELTCs	Ingliz tilini o'rgatish markazlari
ESF	Atrof-muhit va ijtimoiy asos
ESMS	Atrof-muhit va ijtimoiy boshqaruv tizimi
ESMF	Atrof-muhit va ijtimoiy boshqaruv asoslari
ESMP	Atrof-muhit va ijtimoiy boshqaruv rejasi
ESS	Atrof-muhit va ijtimoiy standart
FM	Moliyaviy boshqaruv
GBV	Genderga asoslangan zo'ravonlik
GM	Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi
GFP	Shikoyatlarni ko'rib chiqish markazi
GOU	O'zbekiston hukumati
GRC	Shikoyatlarni ko'rib chiqish komissiyasi
GRM	Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi
GRS	Shikoyatlarni ko'rib chiqish xizmati
ICT	Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
ISP	Internet xizmati provayderi
IT	Axborot texnologiyalari
ITCs	Axborot-kommunikatsiya markazlari
ITU	Xalqaro elektr aloqasi ittifoqi
KPO	Bilim jarayonini autsorsing qilish
ITP	IT Park – Raqamli texnologiyalar vazirligi huzuridagi “Dasturiy mahsulotlar va axborot texnologiyalari texnologik parki direksiyasi” mas’uliyati cheklangan jamiyati
M&E	Monitoring va baholash
MOEF	Iqtisodiyot va moliya vazirligi
MPRE	Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi
MDT	O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi (sobiq Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi)
MNO	Mobil tarmoq operatori
NEET	(Ta'lim, bandlik yoki o'qitish sohasida emas) Turli iqtisodiy, ijtimoiy yoki siyosiy omillar ta'sirida ishlamaydigan, o'qimaydigan yoshlar avlodi
NGO	Nodavlat tashkilot
NSC	Davlat statistika qo'mitasi
NSDS	Milliy barqaror rivojlanish strategiyasi
OIPs	Boshqa manfaatdor tomonlar
PAD	Loyihani baholash hujjati
PAPs	Loyiha bilan bog'liq tomonlar
PDO	Loyihani ishlab chiqish maqsadlari
PIU	Loyihani amalga oshirish bo'limi
POM	Loyiha bo'yicha operatsion qo'llanma
PPL	Davlat xaridlari to'g'risidagi qonun
PPP	Davlat-xususiy sheriklik
PwD	Nogironligi bo'lgan shaxslar
SMEs	Kichik va o'rta korxonalar
PPG	Rivojlantirish uchun loyihaning xarid qilish strategiyasi

RAP	Qayta joylashtirish bo'yicha harakatlar rejasi
RCM	Rezidentlar va jamiyat a'zolari
RFB	Takliflar uchun so'rov
RPF	Qayta joylashtirish siyosati asoslari
RFP	Takliflar uchun so'rov
SCFWU	Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi qoshidagi Oila va xotin-qizlar davlat qo'mitasi
SMEs	Kichik va o'rta korxonalar
SEP	Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasi
SEA/SH	Jinsiy maqsadda foydalanish, zo'ravonlik va jinsiy zo'ravonlik
SOE	Davlat korxonasi
TOR	Texnik topshiriq
WB	Jahon banki

1. KIRISH

1.1. Loyiha tarixi

Loyiha 2022-yil 24-mayda Ijrochi direktorlar kengashi tomonidan muhokama qilingan Jahon bankining mamlakatdagi hamkorlik asoslari (CPF) 22-26-moliyaviy yillarda O'zbekiston uchun asosiy strategik ustuvorliklarga erishishga hissa qo'shadi (Hisobot № 170931). Loyiha mamlakatdagi hamkorlik asoslarining yuqori darajali natijasini (HLO) 1 (xususiy sektorda inklyuziv bandlikni oshirish), xususan, mamlakatdagi hamkorlik asoslari maqsadlari 1.2 (Xususiy sektorning o'sishi va investitsiyalarini ta'minlash) va 1.4 (Raqobatbardoshlik va infratuzilmani yaxshilash)ni qo'llab-quvvatlaydi.

Taklif etilayotgan O'zbekistonning raqamli integratsiyasi loyihasi hukumatining “Raqamli O'zbekiston 2030 strategiyasi” va “2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi”ga muvofiq O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash bo'yicha birinchi operatsiya hisoblanadi. Taklif etilayotgan Loyiha raqamli integratsiya asoslariga, jumladan, yoshlar va ayollar uchun raqamli ish o'rinlarini yaratishga qaratilgan. Loyihaning ustuvor yo'nalishi ITES va KPO bozorlarida, xususan, mintaqaviy hududlarga qaratilgan yangi raqamli ish o'rinlarini yaratishdir. Taklif etilayotgan Loyiha MRSda ko'rsatilganidek, ko'proq iqtisodiy imkoniyatlarni yaratish, ko'proq va yaxshi ish o'rinlari yaratish va xususiy sektor boshchiligidagi iqtisodiy o'sishga ko'maklashish kabi katta maqsadlarga hissa qo'shadi. Loyiha benefitsiarlarining 50 foizini ayollar tashkil etishini ta'minlash uchun natijalar doirasidagi gender bo'yicha ajratilgan ko'rsatkichlarni o'z ichiga oladi.

1.2. Loyihaning tarkibiy qismlari va faoliyati

Loyihani ishlab chiqish maqsadi (PDO) ishsiz ayollar va yoshlarning raqamli iqtisodiyotda ko'nikma va bandlik imkoniyatlaridan foydalanishini oshirish orqali raqamli inklyuziyani qo'llab-quvvatlashdan iborat.

Loyihaning ishlab chiqish maqsadlari darajasi ko'rsatkichlari.

O'zbekistonning raqamli integratsiya loyihasining asosiy natijalari loyihani ishlab chiqish maqsadida belgilangan sohalar bo'yicha baholanadi. Tavsiya etilgan loyihani ishlab chiqish maqsadi darajasidagi ko'rsatkichlar quyidagilardan iborat:

- Raqamli savodxonlikka ega bo'lgan va ish bilan ta'minlangan zaif guruhlardagi insonlar (Boshlang'ich tayyorgarlikdan o'tgan va ishga joylashish uchun ariza berish imkoniyati taqdim etilganlar soni), maqsadli guruh bo'yicha ajratilgan (ayollar, yoshlar va nogironlar).
- ITES ko'nikmalariga ega bo'lgan va ish bilan ta'minlangan insonlar soni, maqsadli guruhlar bo'yicha ajratilgan (ayollar, yoshlar va nogironlar).

Loyiha bir qator oraliq natijalar ko'rsatkichlarini o'z ichiga oladi: (i) ITES sanoati uchun strategik asos mustahkamlandi; (ii) ITES strategiyasi qabul qilindi, (iii) hududlarda tashkil etilgan va faoliyat yuritayotgan ITES markazlarining soni; (iv) tashkil etilgan tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirish bo'yicha vakolatxonalar soni, (v) qabul qilingan raqamli ko'nikmalar bo'yicha treningdan mamnun bo'lgan loyiha benefitsiarlarining foizi; (vi) bozorga kirgan ITES kompaniyalari soni.

Loyiha ikkita alohida bosqichga bo'lingan. Birinchi bosqich loyihaning dastlabki uch yilida amalga oshiriladi va ITES sanoatini qo'llab-quvvatlashning asosiy jihatlari amalga oshirilishini ta'minlaydi. Bunga strategik asos, eng kam ta'minlanganlarni raqamli va til bo'yicha asosiy o'rgatish, bozorni keng qamrovli tahlil qilish va marketing kampaniyasi va xalqaro sanoatni ilgari surish vakolatxonalarini tashkil etishdan iborat mustahkam sanoatni ilgari surish bilan qo'llab-quvvatlanadigan ITES strategiyasini ishlab chiqish kiradi. ITES uchun pilot mintaqaviy markazlar ham birinchi bosqichda amalga oshiriladi va pilotning muvaffaqiyati infratuzilmaga investitsiyalar turi bo'yicha qaror qabul qilishga yordam beradi. Ikkinchi bosqich davomida mintaqaviy infratuzilmaga investitsiyalar

kiritiladi va ko'p yillik shartnomalar imzolangan ITES kompaniyalariga imtiyozlar beriladi. (masalan, ITES kompaniyalari tomonidan maqsadli guruhlardan ma'lum miqdordagi insonlarni, masalan, 2-3 yil davomida ish bilan ta'minlash va davlat imtiyozlarini olish huquqini hisobga olgan holda).

Loyiha quyidagi uchta komponentdan iborat:

- **1-komponent: Raqamli inklyuziya va qulay muhit**
 - 1.1. Eng zaif guruhlar uchun raqamli va yumshoq ko'nikmalar 1.2: SOCBni qayta tuzishni qo'llab-quvvatlash bo'yicha maslahatlashuv xizmatlari
 - 1.2. IT tarmoqlarini rivojlantirish uchun huquqiy, me'yoriy va institutsional bazani modernizatsiya qilish
 - 1.3. Innovatsion moliyaviy mexanizmlarni batafsil loyihalash shu jumladan qishloq joylarda keng polosali ulanishni o'rnatish maqsadida xususiy investitsiyalarni jalb qilish uchun DXShlar
- **2-komponent: Mintaqaviy infratuzilmani rivojlantirish va ITES uchun imtiyozlar.**
 - 2.1. Rag'batlantirish (kasbiy tayyorgarlik, jihozlar, operatsion xarajatlar)
 - 2.2. ITES markazlarini qurish va rekonstruksiya qilish.
- **3-komponent: Joylashuvning jozibadorligini oshirish.**
 - 3.1. "Raqamli O'zbekiston" haqida xabardorlikni oshirish uchun investitsiyalarni rag'batlantirish
 - 3.2. "Raqamli O'zbekiston" brendini bevosita xorijiy kompaniyalarga targ'ib qilish uchun agentlar bilan xalqaro vakolatxonalar tashkil etish
 - 3.3. ITES tranzaksiyalari, rag'batlantirish paketlari va bozor tadqiqotlari uchun ITES strategiyasi va IT Park imkoniyatlarini ishlab chiqish
 - 3.4. Loyihani amalga oshirish bo'limiga yordam

1.3. Loyihaning joylashgan joyi

Taklif etilayotgan O'zbekistonning raqamli integratsiya loyihasi aralashuvning uchta asosiy sohasi atrofida ifodalangan: siyosat, infratuzilma va malakalar atrofida shuningdek O'zbekistonning barcha hududlarida joriy etiladi. Ushbu komponentlar (i) jonli va inklyuziv ITES sanoati va kengroq raqamli iqtisodiyot uchun qulay huquqiy, tartibga soluvchi va institutsional muhitni yaxshilashga; (ii) raqamli xizmatlar sohalarida ishlash uchun zarur bo'lgan yoshlar, ayollar va boshqa zaif guruhlar o'rtasida raqamli va til ko'nikmalarini rivojlantirish; (iii) O'zbekiston hududlarida ITES sanoati uchun infratuzilmani kengaytirish; va (iv) joylashuvni targ'ib qilish uchun mexanizmlarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan.

1-komponent: Raqamli inklyuziya va qulay muhit (5 million AQSh dollarigacha)

1-komponent doirasida Loyiha asosan O'zbekistonda ITES sanoatini rivojlantirish uchun mustahkam poydevor yaratishga qaratiladi. Komponent zarur raqamli va yumshoq ko'nikmalar bilan jihozlangan katta malakali ishchi kuchini ishlab chiqarish, xususan, NEETdagi ayollar va yoshlarni (50 foiz ayollar ishtiroki darajasini) benefitsiar sifatida jalb qilish uchun salohiyatni oshirish tadbirlarini moliyalashtiradi.

Komponent zarur raqamli va ijtimoiy ko'nikmalarga ega bo'lgan katta malakali ishchi kuchini yaratish, xususan, NEETdagi ayollar va yoshlarni (50 foiz ayollarning ishtiroki darajasiga erishish) benefitsiar sifatida jalb qilish uchun salohiyatni oshirish tadbirlarini moliyalashtiradi. Bu mamlakatda ITES/ITO sanoatining o'sishini qo'llab-quvvatlash uchun huquqiy va me'yoriy bazalarni ishlab chiqishni qo'llab-quvvatlaydi va investitsiyalarni jalb qilish bo'yicha mamlakat strategiyasini ishlab chiqadi. Shuningdek, ushbu komponent qishloq joylarini ulash uchun moliyalashtirish modellarini aniqlaydi.

1.1- subkomponent: Ko'nikmalarni rivojlantirish

Ushbu subkomponent ishsiz yoshlar va ayollar, shuningdek, nogironligi bo'lgan shaxslar qaytib kelayotgan mehnat muhojirlarining raqamli va yumshoq ko'nikmalarini takomillashtirishga qaratilgan tadbirlarni qo'llab-quvvatlaydi, bu yangi tashkil etilgan ish o'rinlari uchun ariza berish huquqiga ega bo'lgan kadrlar zaxirasini kengaytirish maqsadida amalga oshiriladi. Treninglar aloqa ko'nikmalari, kompyuter ko'nikmalari va tillar kabi uchta asosiy mahorat yo'nalishi bo'yicha o'tkaziladi. Hozirgi ITES strategik yo'nalishiga ko'ra, talab qilinadigan tillar ingliz, rus, koreys, yapon, turk va xitoy tillari bo'ladi. Maqsad ushbu tillarning barchasida til bo'yicha treninglar o'tkazish va ITES kompaniyalarining talabiga binoan sozlashdir. Barcha treninglar hududlardagi IT-park markazlarida bo'lib o'tadi. ITES texnik ko'nikmalariga qo'yiladigan talablar bilan bog'liq bo'lgan yanada ilg'or ko'nikmalarni rivojlantirish 2-komponent doirasida amalga oshiriladi.

1.2- subkomponent: Huquqiy, normativ-huquqiy va institutsional bazalarni modernizatsiya qilish

Ushbu quyi komponent doirasida Loyiha autsorsing xizmatlari bozorlarida xususiy investitsiyalar uchun qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish maqsadida institutsional, huquqiy va me'yoriy bazani yanada takomillashtiradi. Bu shu bilan birga ma'lumotlarni boshqarish, IP himoyasi, kompaniyani ro'yxatdan o'tkazish, ma'lumotlarni himoya qilish, kibexavfsizlik va energiya samaradorligini oshirish uchun zamonaviy faollashtiruvchi va himoya vositalarini qo'shish va ta'minlashga alohida e'tibor qaratgan holda, raqamli iqtisodiyotning huquqiy va me'yoriy-huquqiy asoslarini rivojlantirish va modernizatsiya qilishni yanada kengroq qo'llab-quvvatlaydi.

1.2-subkomponentning asosiy investitsiyalari quyidagilarga yo'naltiriladi: (i) O'zbekistonda ITES sohasini rivojlantirish uchun huquqiy va tashkiliy asoslarni yaratish; (ii) mamlakatda mavjud ITES kompaniyalarining kengayishi va o'sishi uchun qulay biznes sharoitlarini yaratish, shuningdek, mahalliy ITES kompaniyalari sonini ko'paytirish, (iii) mahalliy ITES/ITO kompaniyalarining tashqi bozorlarga chiqishini qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish, (iv) ITES sohasida malakali kadrlar tayyorlash uchun shart-sharoitlar yaratish, (v) xorijiy investorlar uchun O'zbekistonda ITES bozorining jozibadorligini oshirishga qaratilgan qulay shart-sharoitlarni yaratish maqsadida qonunchilik va me'yoriy-huquqiy bazani takomillashtirish.

1.3- subkomponent: Qishloq aloqalarini moliyalashtirish modellari

Loyiha, shuningdek, DXSh va xususiy investitsiyalarni jalb qilish orqali, qishloq joylarda keng polosali ulanishni joriy qilish uchun xususiy investitsiyalarni jalb qilishning innovatsion moliyaviy mexanizmlarini ishlab chiqishda yordam beradi. Ushbu komponent loyihaning birinchi bosqichida (Y1-3) joriy etiladi va mijozga quyi oqimdagi investitsiyalar bo'yicha keyingi qarorlarni qabul qilish imkonini beradi. 1.3-subkomponent bo'yicha asosiy xarajatlar qishloq joylarda keng polosali ulanishni joriy etishga qaratilgan xususiy investitsiyalarni jalb qilish uchun innovatsion moliyalashtirish mexanizmlarini, shu jumladan DXShlarni batafsil loyihalashtirishga yo'naltiriladi, mahalliy va xalqaro ekspertlar tomonidan to'lanadi.

2-komponent: Mintaqaviy infratuzilmani rivojlantirish va ITES uchun imtiyozlar (35 million AQSh dollarigacha)

Loyiha rag'batlantirish dasturini moliyalashtirish va hududlarda ish o'rinlarini yaratish maqsadida kirib kelayotgan ITES kompaniyalari uchun zarur ofis joylarini tayyorlash orqali talabni shakllantirishni qo'llab-quvvatlaydi. Xususan, rag'batlantirish paketi ITES kompaniyalari bilan birgalikda moliyalashtirish, kasbiy ta'lim, uskunalar va operatsion xarajatlarni o'z ichiga oladi. Birgalikda moliyalashtirish loyihaning 1-bosqichi davomida 1-komponent bo'yicha malakasi ilgari oshirilgan zaif shaxslardan ishga qabul qilingan har bir shaxs uchun taqdim etiladi. Birgalikda moliyalashtirish huquqiga ega bo'lish uchun ITES kompaniyalari kamida bir yillik ish uchun

xodimlarni ushlab turishlari kerak bo'ladi. Ushbu sa'y-harakatlar 3-komponent doirasidagi tadbirlar bilan birgalikda ko'proq global ITES kompaniyalarini O'zbekistonni joy sifatida tanlashga undaydi.

2.1-subkomponent: ITES rag'batlantirish dasturi

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, moliyaviy va ishbilarmonlik muhitini rag'batlantiradigan mamlakatlar ITES/ITO sanoatiga ko'proq investitsiyalarni jalb qiladi va o'zlarini ITES/ITO global o'yinchisi sifatida ko'rsatishi mumkin. O'zbekistonning jozibadorlik darajasi tahlili bozorda mavjud bo'lgan infratuzilma va ko'nikmalarda katta kamchiliklarni ko'rsatdi. 2.1 subkomponenti O'zbekistonni bo'lajak investorlar uchun mavjud mehnat bozori nuqtai nazaridan yanada jozibador qiladigan ITES rag'batlantirish sxemalarini moliyalashtiradi.

Rag'batlantirish sxemasi imtiyozli firmalar uchun benefitsiarlardan nomzodlarni to'liq ishga joylashtirish sharti bilan o'qitish va ofis jihozlari uchun grantlar beradi. Xotin-qizlar, yoshlar va nogironlarni ishga qabul qilishda imtiyozlar va yuqori rag'batlar beriladi. Rag'batlantirish sxemasi tanlov asosida ishga olingan vositachi moliya instituti tomonidan boshqariladi. Korxonalarining batafsil muvofiqlik mezonlari va taklif qilinadigan imtiyozlar Grantlar bo'yicha qo'llanmada qo'shimcha ravishda aniqlanadi. Loyihaning dastlabki uch yilida ushbu yondashuv sinovdan o'tkaziladi va talabdan kelib chiqqan holda tuzatiladi. Ushbu subkomponent bo'yicha investitsiyalarning aksariyati amalga oshirishning so'nggi uch yili davomida o'zlashtiriladi.

2.2-subkomponent: ITES infratuzilmasini rivojlantirish

2.2-subkomponenti ITES kompaniyalarini joylashtirish uchun zarur bo'lgan hududlarda jismoniy infratuzilmani yangilashni moliyalashtiradi. Birinchi bosqichda loyiha "O'zbektelekom" AJning 5 tagacha mavjud obyektlarini talabdan kelib chiqib ta'mirlashni moliyalashtiradi, ikkinchi bosqich ko'proq joylarda mavjud obyektlarni qayta tiklashni yoki, ehtimol, ITES markazlari uchun yangi binolarni qurishni o'z ichiga olishi mumkin, bu holda loyiha amalga oshirish tartibini o'zgartirishga imkon beradigan tarzda qayta tuziladi.

Binolar O'zbektelekomdan ijaraga olinadi va IT-park tomonidan boshqariladi. Ikkala tomon IT-Parkga ITES markazi obyektlarini boshqarishga ruxsat beruvchi kamida 10 yil muddatga shartnoma tuzadi. Markazlar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan yong'in xavfsizligi va sanitariya me'yorlari talablariga javob beradigan va qo'shimcha sanitariya yaxshilashni talab qilmaydigan ta'mirlangan binolarda joylashtiriladi. Quyidagi 1-jadvalda ushbu subkomponent bo'yicha ta'mirlanishi kerak bo'lgan asosiy binolar ko'rsatilgan.

1-jadval: "O'zbektelekom" AJ va "O'zbekiston pochta" AJga qarashli binolarda loyiha doirasida ITES markazlari tashkil etilishi rejalashtirilgan binolar ro'yxati

№	Viloyat va shahar	Markaz quriladigan bino	Maydoni, (m/kv)
1.	Surxondaryo viloyati, Termiz shahri	"UZBEKTELEKOM" AJ (ATS-224)	3 050 kv.m
2.	Samarqand viloyati, Samarqand shahri	"O'ZBEKTELEKOM" AJ (234-ATS)	790 kv.m
3.	Farg'ona viloyati, Farg'ona shahri	"UZBEKTELEKOM" AJ Farg'ona filiali	677,5 kv.m
4.	Jizzax viloyati, Jizzax shahri	"O'zbekiston pochta" AJ	790 kv.m
5.	Xorazm viloyati, Xiva shahri	"O'ZBEKTELEKOM" AJ "Xiva TTB"	374 kv.m

6.	Namangan viloyati, To'raqo'rg'on tumani	"UZBEKTELEKOM" AJ Namangan filiali	105 kv.m
7.	Qoraqalpog'iston Respublikasi, Nukus shahri	"UZBEKTELEKOM" AJ Nukus filiali	522,61 kv.m
8.	Toshkent viloyati, Qibray shahri	"Uzbekiston pochta" AJ	105 kv.m

3-komponent: Joyning jozibadorligini targ'ib qilish (10 million AQSh dollarigacha)

Loyiha O'zbekistonning raqamli brendini oshirishni, jumladan, xorijiy sanoatni olg'a suruvchi kompaniya bilan hamkorlikni va mahalliy va global ITES kompaniyalari va xususiy tadbirkorlarni O'zbekistondagi ITES bozoriga jalb qilish maqsadida xalqaro vakillik agentliklari tarmog'ini yaratishni qo'llab-quvvatlaydi. Shu bilan birga ushbu komponent mahalliy va global bozorlarni chuqur tahlil qilishni va maqsadli sektorlar va hududlarni tanlash bo'yicha strategik qarorlarni qabul qilishga yordam beradigan ITES strategiyasini ishlab chiqishni, shuningdek, rag'batlantirish paketini nozik sozlashni va reklama materiallarini ishlab chiqishni moliyalashtiradi. Shuningdek, ushbu komponent ITES tranzaksiyalarini boshqarish, loyihani boshqarish va monitoring qilish va baholashda IT Park imkoniyatlarini qo'llab-quvvatlaydi. Shuningdek, u 1.1 subkomponent doirasida kerakli ko'nikmalar va treninglarni moslashtirish bo'yicha qo'shimcha maslahat beradi.

3.1- subkomponent: ITES/ITO strategiyasi va institutsional rivojlanish

Ushbu kichik komponent kuchli, zaif tomonlar, imkoniyatlar va tahdidlarni (SWOT) keng qamrovli tahlilini amalga oshiradigan va maqsadli mamlakatlar, ITES segmentlari (masalan logistika, moliya, ma'lumotlarni kiritish va qayta ishlash va boshqalar) bo'yicha strategik qarorlar qabul qilish va mavjud rag'batlantirish va ko'nikmalarni rivojlantirish tashabbuslariga zarur tuzatishlar kiritadigan ko'p manfaatdor tomonlarning ITES/ITO strategiyasini ishlab chiqish faoliyatini moliyalashtiradi. Strategiya, shuningdek, samarali sanoatni ilgari surish va potensial investorlar bilan muzokaralarni qo'llab-quvvatlash uchun IT-parkning zarur institutsional tuzilmalari bo'yicha maslahat beradi.

3.2- subkomponent: ITES/ITO sanoatni ilgari surish va joylashuvning jozibadorligi

3.2-subkomponent mahalliy ITES va investor kompaniyalar bilan ishlash uchun institutsional salohiyatni o'rnatish va O'zbekistonni global Axborot texnologiyalari yordamida ko'rsatiladigan xizmatlar xaritasida jozibador joy sifatida joylashtirishni moliyalashtiradi. Ko'zda tutilgan tuzilmalar quyidagilarni o'z ichiga oladi: (i) IT Parkdagi ITES marketing va muzokaralar guruhi, va (ii) ma'lum bir qator mamlakatlarda ITESlarning chet eldagi vakolatxonalarini (3-5). Ushbu subkomponent marketing strategiyasini ishlab chiqish va sanoatni ilgari surish uchun foydalaniladigan marketing materiallarini ishlab chiqishni ham moliyalashtiradi.

1.4. Loyihaning joriy bosqichi

O'zbekistonning Raqamli Integratsiya loyihasi hozirda tayyorgarlik bosqichida va Jahon bankining Atrof-muhit va ijtimoiy asoslari (ESF) talab qilgan barcha zarur Atrof-muhit va ijtimoiy asos (ESF) hujjatlarini yakunlash bosqichida. IT-park atrof-muhit va ijtimoiy boshqaruv asoslari (ESMF) kabi ekologik va ijtimoiy boshqaruv hujjatlari loyihasini tayyorlamoqda, unda ekologik va ijtimoiy xavflar va ta'sirlarni baholash uchun tamoyillar, qoidalar, yo'riqnomalar va tartib-qoidalar hamda ularni yumshatish choralari belgilangan. Keng qamrovli ESMF bilan bir qatorda Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasi (SEP), Mehnatni boshqarish tartibi va Chiqindilarni boshqarish rejasi tayyorlanmoqda. Atrof-muhit va ijtimoiy majburiyatlar rejasi (ESCP) ishlab chiqilgan va Jahon banki tomonidan tasdiqlangan. Loyihaning butun hayoti davomida manfaatdor tomonlarni jalb qilish maqsadiga muvofiq, ushbu bosqichda manfaatdor tomonlarni jalb qilish faoliyati quyidagilarga qaratiladi:

- Loyiha ma'lumotlarini, shu jumladan alternativalarini oshkor qilish;
- Loyihaning holati haqida manfaatdor tomonlarni xabardor qilish;
- Turli xil atrof-muhit muammolari, boshqaruv choralari va foydani oshirish bo'yicha manfaatdor tomonlarning fikrlarini izlash; va
- Loyihaning alternativalarini baholashga yordam beradigan manfaatdor tomonlarning tushunchalarini olish. Loyihani ishlab chiqish.

1.5. Potensial ekologik va ijtimoiy xavflar hamda boshqaruv

Loyiha Jahon banki atrof-muhit va ijtimoiy asoslari doirasida qayta ishlanadi va ekologik va ijtimoiy xavflar bo'yicha o'rtacha deb tasniflanadi. O'nta ESSdan oltitasi ushbu loyiha uchun tegishli: ESS1 (Ekologik va ijtimoiy xavf va ta'sirlarni baholash va boshqarish); ESS2 (Mehnat va ish sharoitlari); ESS3 (Resurs samaradorligi va ifloslanishining oldini olish va boshqarish); ESS4 (Jamoat salomatligi va xavfsizligi); va ESS10 (Manfaatdor tomonlarning ishtiroki va axborotni oshkor qilish). Loyihaning asosiy ekologik xavf-xatarlari 2-komponent bo'yicha taklif etilayotgan tadbirlar bilan bog'liq bo'lib, ular O'zbekiston bo'ylab viloyatlar va tumanlar poytaxtlarida ITES markazlarini tashkil etish va jihozlash bo'yicha qurilish ishlarini olib borishni nazarda tutadi, bunda mavjud binolar ta'mirlanadi (jumladan, kichik ishlar va serverlar, ma'lumotlarni saqlash uskunalari, quvvat va konditsioner/sovutish tizimlari kabi IT-uskunalar bilan ta'minlash), lekin yangi qurilish talab etilmaydi. Xatarlar va ta'sirlar vaqtinchalik bo'lishi va yumshatish mumkin bo'lishi kutilmoqda va ular kichik/o'rta miqyosdagi qurilish ishlari bilan bog'liq bo'lganlarga xosdir. Loyihaning joylashuvi loyihani baholashdan oldin ma'lum bo'lmasligi sababli, qarz oluvchi Atrof-muhit va ijtimoiy boshqaruv asoslarini (ESMF) ishlab chiqadi. ESMF, Jahon banki uchun maqbul bo'lgandan so'ng, barcha manfaatdor tomonlar bilan baham ko'riladi va milliy miqyosda va Jahon bankining tashqi veb-saytida e'lon qilinadi.

Hozirgi vaqtda loyiha faoliyati yerni majburiy ravishda sotib olishni talab qilmaydi. 2-komponentga muvofiq, yangi binolar quriladi, mavjud binolar esa faqat ta'mirlash va rekonstruksiya qilishni talab qiladi. Agar tayyorgarlik jarayonida yer sotib olish zarurati paydo bo'lsa, yerlarni majburiy ravishda egallash va keyinchalik jabrlangan oilalarni ko'chirishni nazarda tutuvchi kichik loyihalarni amalga oshirish natijasida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan salbiy ijtimoiy-iqtisodiy ta'sirlarni yumshatish, loyihani to'g'ri aniqlash, hal qilish imkonini beradigan Qayta joylashtirish siyosati asoslari (RPF) ishlab chiqiladi. Yer sotib olishdan tashqari, boshqa ijtimoiy xavflar zaif va chegaralangan guruhlarni ITES kompaniyalari bilan ishlash imkoniyatlaridan chiqarib tashlash va qurilish ishlari davomida SEA/SHning mumkin bo'lgan hodisalarini o'z ichiga oladi.

Taklif etilayotgan loyiha Bankning Atrof-muhit va ijtimoiy himoya standartlariga (ESS) yangi yondashuvi doirasida hal qilinadigan ekologik va ijtimoiy muammolarning muhimligini tan oladi. Jahon bankining Ekologik va ijtimoiy asoslari (ESF) ESS10 - manfaatdor tomonlar bilan hamkorlikka mos keladi. Ushbu reja loyiha bilan bog'liq manfaatdor tomonlarni aniqlash, xaritalash va jalb qilish, shuningdek, loyihani tayyorlash va amalga oshirish jarayonida tegishli manfaatdor tomonlarni aniqlash, xaritalash va jalb qilish bo'yicha Loyiha tadbirlarini batafsil ko'rib chiqadi.

1.6. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasining maqsadlari

Ushbu Manfaatdor tomonlarni dastlabki jalb qilish rejasi (SEP) O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi huzuridagi IT-park tomonidan O'zbekistonning raqamli integratsiyasi loyihasi uchun Jahon bankining manfaatdor tomonlarni jalb qilish va axborotni oshkor qilish bo'yicha Ekologik va ijtimoiy standartiga (ESS10) muvofiq tayyorlangan. U barcha loyiha sikli davomida manfaatdor tomonlarni jalb qilish dasturini, shu jumladan jamoatchilik ma'lumotlarini oshkor qilish va maslahat berishni belgilaydi, loyiha jamoasi manfaatdor tomonlarni aniqlash va ular bilan muloqot qilish usullarini belgilaydi, va insonlar loyiha va u bilan bog'liq har qanday faoliyat haqida

tashvishlarini bildirishi, fikr-mulohazalarni taqdim etishlari yoki shikoyat qilishi mumkin bo'lgan mexanizmni o'z ichiga oladi.

Mahalliy aholining, ayniqsa, tegishli manfaatdor tomonlarning ishtiroki loyiha xodimlari va mahalliy hamjamiyatlarning uzluksiz hamkorligini ta'minlash va taklif etilayotgan loyiha faoliyati bilan bog'liq ekologik va ijtimoiy xavflarni minimallashtirish va yumshatish uchun loyihaning muvaffaqiyatida muhim ahamiyatga ega. Loyihaning manfaatdor tomonlarini jalb qilish barcha manfaatdor tomonlarga loyiha xizmatlari va ko'lami to'g'risida o'z vaqtida ma'lumot berish va kam ta'minlangan va zaif guruhlariga murojaat qilish uchun kalit hisoblanadi.

Jahon bankining atrof-muhit va ijtimoiy asos ESS10 hujjati hukumatdan manfaatdor tomonlar ishtiroki rejasini (SEP) tayyorlash va amalga oshirishni talab qiladi. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish - bu loyihaning butun hayoti davomida konsultatsiya va muloqot, shu jumladan shikoyatlarni ko'rib chiqishni ta'minlash uchun loyihaning butun hayoti davomida amalga oshiriladigan inklyuziv jarayondir. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasi (SEP) loyihaning butun hayotiy tsikli davomida manfaatdor tomonlarni jalb qilish dasturini, shu jumladan ommaviy axborotni oshkor qilish va maslahat berishni belgilashga qaratilgan. SEP ijrochi agentliklar va pudratchilarning manfaatdor tomonlar bilan muloqot qilish usullarini belgilaydi va insonlarlar o'z tashvishlarini bildirishi va loyiha faoliyati haqida fikr bildirishi mumkin bo'lgan mexanizmni o'z ichiga oladi. SEP loyiha va uning manfaatdor tomonlari, jumladan, benefitsiarlar o'rtasidagi aloqalarni boshqarish uchun foydali vositadir.

SEPning batafsil maqsadlarini quyidagicha umumlashtirish mumkin:

- O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Jahon bankining E&S standartlarining manfaatdor tomonlarni jalb qilish talablarini belgilash.
- Loyihaning butun hayoti davomida manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish vaqtlari va usullarini o'z ichiga olgan manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha ko'rsatmalar berish.
- Loyihaga ta'sir ko'rsatadigan va/yoki ta'sir qila oladigan asosiy manfaatdor tomonlarni aniqlash.
- Ishtirok etishdagi to'siqlarni bartaraf etish uchun qo'llaniladigan chora-tadbirlar va turli ta'sir ko'rsatgan guruhlarining fikrlari qanday qabul qilinishini tavsiflash.
- Har xil turdagi manfaatdor tomonlar uchun ochiq bo'lgan turli joylarda loyiha ma'lumotlarini tarqatishning samarali usullari va usullarini aniqlash, manfaatdor tomonlarning ehtiyojlari asosida.
- Qo'llanmani amalga oshiruvchi agentliklar (IA), pudratchi va nazorat bo'yicha maslahatchi manfaatdor tomonlar bilan o'zaro hurmat asosidagi, foydali va doimiy aloqalarni o'rnatish.
- Loyiha darajasidagi shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizm(lar)ini yaratish.
- SEPni amalga oshirish uchun rol va mas'uliyatni belgilash.

1.7. Metodologiya

Loyihaning butun hayoti davomida manfaatdor tomonlarning ishtiroki uning muvaffaqiyati uchun muhim hisoblanadi. Xuddi shu manfaatdor tomonlar loyihani amalga oshirish va natijalarni monitoring qilish jarayonida ishtirok etishda davom etadilar. Ularning ishtiroki Loyihaning mas'uliyati va barqarorligiga hissa qo'shish, shuningdek, amalga oshirish va natijalarni yaxshilash uchun qayta aloqa tizimini ta'minlash uchun kalit hisoblanadi. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasi, shuningdek, manfaatdor tomonlarning loyihaga qiziqishini oshirishga, loyiha xodimlari va maqsadli manfaatdor tomonlar o'rtasida uzluksiz hamkorlikni ta'minlashga va loyiha faoliyati bilan bog'liq ekologik va ijtimoiy xavflarni bartaraf etishga yordam beradi.

Eng yaxshi amaliyot yondashuvlariga muvofiq, Raqamli texnologiyalar vazirligi va boshqa amalga oshiruvchi idoralar manfaatdor tomonlarni jalb qilish faoliyatida quyidagi tamoyillarni qo'llaydi:

- ***Ochiqlik:*** Loyihani tayyorlash va amalga oshirish davomida jamoatchilik bilan maslahatlashishlar ochiq tarzda, tashqi manipulyatsiyalar, aralashuvlar, majburlashlar yoki

qo'rqitishsiz amalga oshiriladi. O'tkaziladigan joylarga borish oson bo'ladi va uzoq qatnovlar, kirish to'lovlari yoki kirish uchun dastlabki ruxsatni talab qilmaydi.

- **Madaniy jihatdan moslik:** *tadbirlar, format, vaqt va o'tkaziladigan joy mahalliy urf-odatlar va me'yorlarga rioya qiladi.*
- **Axborotlashgan ishtirok va fikr-mulohazalar:** *Axborot barcha manfaatdor tomonlarga oldindan tegishli formatda taqdim etiladi va keng tarqatiladi hamda manfaatdor tomonlarga fikr-mulohazalarini bildirish imkoniyatini beradi hamda manfaatdor tomonlarning mulohazalari va tashvishlarini tahlil qiladi va hal qiladi.*
- **Inklyuzivlik:** *Maslahatlashuvlar jamiyatning barcha qatlamlarini, shu jumladan nogironlar, qariyalar va boshqa zaif guruhlarni jalb qiladi. Zarur bo'lganda, ijrochi tashkilotlar jismoniy imkoniyatlari cheklangan ishtirokchilarga va moliyaviy imkoniyatlari etarli bo'lmagan yoki transport vositalari cheklangan ishtirokchilarga Loyiha tomonidan tashkil etiladigan ommaviy yig'ilishlarda qatnashishlari uchun moddiy-texnik yordam ko'rsatadi.*
- **Gender sezuvchanlik:** *Ayollar ham, erkaklar ham bundan teng ravishda foydalanish imkoniyatini ta'minlash uchun maslahatlar tashkil etiladi. Zarur bo'lganda, amalga oshiruvchi idoralar erkaklar va ayollar uchun alohida uchrashuvlar va fokus-guruh muhokamalarini tashkil qiladi, ishtirokchilar bilan bir jinsdagi fasilitatorlarni jalb qiladi va fasilitatorlarning kirishini osonlashtirish uchun qo'shimcha yordam ko'rsatadi.*

Bundan tashqari, Raqamli texnologiyalar vazirligi maslahatsiyalar ESS10 talab qilganidek mazmunli bo'lishini ta'minlaydi. Aniqroq aytganda, mazmunli maslahat ikki tomonlama jarayon bo'lib, quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

- Loyiha taklifi bo'yicha dastlabki fikrlarni to'plash va loyiha loyihasini xabardor qilish uchun loyihani rejalashtirish jarayonining boshida boshlanadi.
- Xususan loyihani loyihalash va manfaatdor tomonlarning ekologik va ijtimoiy xavf va ta'sirlarni aniqlash va yumshatishda ishtirokini xabardor qilish usuli sifatida manfaatdor tomonlarning fikr-mulohazalarini rag'batlantiradi.
- Xatarlar va ta'sirlar yuzaga kelganda, doimiy ravishda davom etadi.
- Manfaatdor tomonlar bilan madaniy jihatdan mos formatda, tegishli mahalliy til(lar)da mazmunli maslahatlar o'tkazish imkonini beruvchi va manfaatdor tomonlar uchun tushunarli bo'lgan vaqt oralig'ida tegishli, shaffof, xolis, mazmunli va oson kirish mumkin bo'lgan ma'lumotlarni oldindan oshkor qilish va tarqatishga asoslanadi.
Madaniy jihatdan mos formatda, tegishli mahalliy til(lar)da va manfaatdor tomonlar tushunarli bo'lgan manfaatdor tomonlar bilan mazmunli maslahatlashuvlar o'tkazish imkonini beruvchi vaqt oralig'ida tegishli, shaffof, xolis, mazmunli va oson kirish mumkin bo'lgan ma'lumotlarni oldindan oshkor qilish va tarqatish asosida.
- Fikr-mulohazalarni ko'rib chiqadi va javob beradi.
- Loyiha bilan bog'liq tomonlar bilan faol va inklyuziv hamkorlikni qo'llab-quvvatlaydi.
- Tashqi manipulyatsiya, aralashuv, majburlash, kamsitish va qo'rqitishdan xoli, hamda
- Hujjatlangan va oshkor qilingan.

2. ME'YORIY-HUQUQIY BAZA

2.1. Tegishli milliy qonunchilik va qoidalar

Maslahatlashuvlar va manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha asosiy milliy qonunchilik axborotdan foydalanishga oid qoidalar, jamoatchilik maslahatlari bilan bog'liq har qanday qonuniy talablar va shikoyatlar uchun mavjud kanallardir.

Konstitutsiya

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (1992-yil 8-dekabrda qabul qilingan) fuqarolarning iqtisodiy va ijtimoiy huquqlari bobini o'z ichiga oladi. Unga ko'ra, har kim quyidagi huquqlarga ega:

“Har bir shaxs bevosita o'zi va boshqalar bilan birgalikda vakolatli davlat organlariga, muassasalariga yoki xalq vakillariga ariza, taklif va shikoyatlar bilan murojaat qilish huquqiga ega. Arizalar, takliflar va shikoyatlar qonunda belgilangan tartibda va muddatlarda ko'rib chiqilishi shart” (VIII bob, 35-modda).

Atrof-muhit, jamiyat salomatligi va xavfsizligi

Milliy ESA tartibi 14.09.2017-yilda yangilangan “Ekologik ekspertiza to'g'risida”gi Qonun (2000-yil) va Vazirlar Mahkamasining 07.09.2020 yildagi 541-son “Davlat ekologik ekspertizasi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi qarori bilan tartibga solinadi. Nizom Davlat ekologik ekspertizasi o'tkazishdan avval atrof-muhitga ta'sirning I va II toifalariga kiruvchi taklif etilayotgan faoliyatning atrof-muhitga ta'sirini baholash loyihalari bo'yicha majburiy jamoatchilik muhokamalari va tinglovlarni o'tkazish tartibi to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga oladi.

ESA jarayonida jamoatchilik ishtiroki. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (50.55-modda) fuqarolar va jamoat birlashmalarining atrof-muhitni boshqarishda ishtirok etishiga asos yaratadi. O'zbekiston Respublikasining 1992-yil 9-dekabr (2018-yil 18-aprelda yangilangan) “Tabiatni muhofaza qilish to'g'risida”gi Qonunining 12-13-moddalari fuqarolarning tabiatni muhofaza qilish bo'yicha jamoat tashkilotlariga birlashish, atrof tabiiy muhitning ahvoli hamda uni muhofaza qilish yuzasidan ko'rilayotgan chora-tadbirlarga doir axborotlarni talab qilish va olish huquqini, shuningdek, tashkil etilgan nodavlat notijorat tashkilotlarining vakolatlarini tartibga soladi. Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi qonunchilik jamoatchilik ishtirokini quyidagi ko'rinishlarda ta'minlaydi a) alohida fuqaro yoki fuqarolar guruhi sifatida; b) fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari orqali; c) nodavlat notijorat tashkilotlari orqali.

“**Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida**”gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida, 2016-yil 22-sentabrdagi O'RQ-410-son. Ushbu Qonunning maqsadi mehnatni muhofaza qilish sohasidagi munosabatlarni tartibga solishdan iborat. Mehnatni muhofaza qilish to'g'risidagi qonun hujjatlari ushbu Qonun va boshqa qonun hujjatlaridan iborat. Agar O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomasida O'zbekiston Respublikasining mehnatni muhofaza qilish to'g'risidagi qonun hujjatlarida nazarda tutilganidan boshqacha qoidalar belgilangan bo'lsa, xalqaro shartnoma qoidalari qo'llaniladi. Ushbu Qonun quyidagilarga nisbatan tatbiq etiladi:

- korxonalar, muassasalar va tashkilotlar (bundan buyon matnda tashkilotlar deb yuritiladi) bilan, shuningdek alohida yollovchilar bilan mehnat munosabatlarida bo'lgan xodimlarga;
- ishlab chiqarish amaliyotini o'tayotgan oliy ta'lim muassasalari talabalariga, o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalari o'quvchilariga, boshqa ta'lim muassasalari tinglovchilariga;
- tashkilotlarda ishlash uchun jalb etiladigan harbiy xizmatchilarga;
- muqobil xizmatni o'tayotgan fuqarolarga;
- sud hukmiga ko'ra jazoni o'tayotgan shaxslarga ular jazoni ijro etish muassasalari tomonidan belgilanadigan tashkilotlarda ishlashi davrida, shuningdek ma'muriy qamoqqa olish tarzidagi ma'muriy jazo qo'llanilgan shaxslarga, boshqa turdagi ishlarni bajarishga, shu jumladan jamiyat va davlat manfaatlarini ko'zlab tashkil etiladigan ishlarni bajarishga jalb etiladigan shaxslarga.

O'zbekiston Respublikasining “Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to‘g‘risida”gi 2017-yil 11-sentabrdagi O‘RQ-445-sonli Qonuni. Mazkur Qonunning maqsadi jismoniy va yuridik shaxslarning davlat organlari va davlat muassasalariga, shuningdek ularning mansabdor shaxslariga murojaatlari sohasidagi munosabatlarni tartibga solishdan iborat. Ushbu Qonun davlat ishtirokidagi tashkilotlarga, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlariga ham tatbiq etiladi.

O'zbekiston Respublikasining “Axborot olish kafolatlari va erkinligi to‘g‘risida”gi 1997-yil 24-apreldagi №400-I-sonli Qonuni har kimning axborotni erkin va moneliksiz izlash, olish, tadqiq etish, uzatish hamda tarqatishga doir konstitutsiyaviy huquqini amalga oshirish jarayonida yuzaga keladigan munosabatlarni tartibga soladi.

O'zbekiston Respublikasining “Axborot erkinligi prinsiplari va kafolatlari to'g'risida”gi 2002-yil 12-dekabrdagi 439-II-sonli Qonuni. Ushbu Qonunning asosiy vazifalari axborot erkinligi prinsiplari va kafolatlariga rioya etilishini, har kimning axborotni erkin va moneliksiz izlash, olish, tekshirish, tarqatish, foydalanish va saqlash huquqlari ro‘yobga chiqarilishini, shuningdek axborotning muhofaza qilinishini hamda shaxs, jamiyat va davlatning axborot borasidagi xavfsizligini ta‘minlashdan iborat.

O'zbekiston Respublikasining “Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to‘g‘risida”gi 2014-yil 3-dekabrdagi 378-sonli Qonuni O‘zbekistonda shikoyatlarni ko‘rib chiqish tartibini belgilab beradi. Ushbu Qonun davlat organlarini murojaatlarni ko‘rib chiqish majburiyatini yuklaydi va ishni ko‘rib chiqish uchun aniq asoslarni beradi. Murojaatlar arizalar, takliflar, shikoyatlar shaklida bo‘lishi va uch xil shaklda taqdim etilishi mumkin: og‘zaki, yozma va raqamli formatda. Ariza yoki shikoyat masalani mazmunan hal etishi shart bo‘lgan davlat organiga, tashkilotga yoki ularning mansabdor shaxsiga kelib tushgan kundan e‘tiboran o‘n besh kun ichida, qo‘shimcha o‘rganish va (yoki) tekshirish, qo‘shimcha hujjatlarni so‘rab olish talab etilganda esa, bir oygacha bo‘lgan muddatda ko‘rib chiqiladi. Milliy qonunchilikda ma‘lum bir loyiha uchun maxsus shikoyat mexanizmi kafolatlanmagan. Biroq quyidagilarga murojaat qilishga ruxsat beriladi a) kelishuv komissiyasi; b) Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi huzuridagi mehnat inspeksiyasi; va c) sud.

O‘zbekistonning xalqaro reytinglardagi o‘rinlari, shuningdek, ularning ayrimlarida mamlakatning yo‘qligi institutsional bazani modernizatsiya qilish, jumladan, qonunchilikni takomillashtirish bo‘yicha ishlarni yanada amalga oshirish zarurligini ko‘rsatadi.

Mamlakatda ITES rivojlanishini rag'batlantirish qonunchiligining rivojlanish darajasini hamda amalga oshiriladigan ish hajmini aniqlash maqsadida milliy me'yoriy-huquqiy bazani o'rganish amalga oshirildi. Birlashtirilgan tahlil 1-ilovada keltirilgan.

3. MANFAATDOR TOMONLARNI JALB QILISH FAOLIYATINING QISQACHA MAZMUNI.

3.1. Manfaatdor tomonlarni dastlabki jalb qilish

Raqamli texnologiyalar vazirligi qoshidagi IT-park faol ravishda texnik-iqtisodiy asoslarni ishlab chiqdi va ushbu loyihani baholash hujjatiga hissa qo'shdi. Joriy yilning boshida IT-park tomonidan texnik-iqtisodiy asoslash loyihasi yakunlandi va u tasdiqlash bosqichida.

Ushbu manfaatdor tomonlar bilan dastlabki maslahatlashuvlar Loyihaning texnik-iqtisodiy asosini tayyorlash jarayonida IT-park ko'magida texnik-iqtisodiy asoslarni ishlab chiqish uchun yollangan konsalting kompaniyasi tomonidan o'tkazildi. Dastlabki maslahatlashuvlar 2022-yil noyabr-dekabr oylari davomida Raqamli texnologiyalar vazirligi va IT-Park, ITES kompaniyalari, IT va til markazlarining yuqori darajadagi rahbariyati bilan oldindan aniqlangan manfaatdor tomonlar bilan telefon orqali suhbatni o'z ichiga oldi.

Til o'qitish markazlari bilan manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha dastlabki maslahat uchrashuvi O'zbekiston Respublikasidagi mavjud til va IT o'quv markazlaridan ma'lumotlarni yig'ish uchun kiritilgan. Maslahat uchrashuvlari davomida til o'rgatish markazlari vakillariga quyidagi savollar berildi:

- 1) Bir kishi uchun har bir kursning narxi
- 2) Tilning 1-darajasini oshirish uchun qancha darslar o'tkaziladi: oylar / haftada necha marta, dars uchun soatlar soni
- 3) Nutq va yozishni o'rgatish uchun noldan qancha daraja kerak - o'rta daraja (masalan, ingliz tili B2 gacha)
- 4) Markazda har bir til bo'yicha ta'lim olganlar soni
- 5) Guruhda har bir tilda qancha inson o'qitiladi
- 6) ITES yo'nalishi bo'yicha kadrlar tayyorlash uchun aholiga chet tillarini o'rgatish bo'yicha hamkorlikka tayyormisiz.

Maslahatlashuvlar telefon orqali suhbat ko'rinishida o'tkazildi va amalga oshirilgan suhbat sarhisobi shuni ko'rsatadiki, viloyatlarda ingliz tili kurslari narxi 200 ming so'mdan 500 ming so'mgacha baholanadi, Toshkent hududlarida esa ushbu miqdor oyiga 700 ming so'mdan 1,2 million so'mgachani tashkil qiladi. Shunga ko'ra, tillarni o'qitish kurslarida tahsil olayotgan talabalarning yillik soni viloyatlarda poytaxtdan farq qiladi. Barcha suhbat o'tkazilgan til markazlari loyiha faoliyatida ishtirok etishga tayyor ekanliklarini bildirdilar. Mamlakatdagi suhbat olib borilgan til o'qitish markazlarining ro'yxati quyidagi jadvalda keltirilgan.

2-jadval: O'zbekiston Respublikasidagi suhbat o'tkazilgan tillarni o'rgatish markazlari ro'yxati

No.	Shahar	Til markazi	O'rgatiladigan tillar	Bog'lanish uchun mas'ul shaxs
1	Andijon	ILM	Ingliz, rus, koreys, arab, turk, nemis tillari	Zulayho, menejer
		English With Tim	Ingliz tili	Zarnigor, menejer
		INTELLIGENT Learning Center	Ingliz tili	Oftoboy, menejer
2	Namangan	Dombit (LangApex)	Ingliz tili	Shoxrux, menejer
		RRR academy	Ingliz va rus tillari	Rahmatillo, menejer
		SPS	Ingliz va rus tillari	Temur, menejer

No.	Shahar	Til markazi	O'rgatiladigan tillar	Bog'lanish uchun mas'ul shaxs
3	Farg'ona	Lingo Master	Ingliz va rus tillari	Xonazimxonposha, menejer
		ILM	Ingliz, rus, koreys, arab, turk, nemis tillari	Nodirbek, menejer
		YES English Center	Ingliz tili	Zarifa, menejer
4	Toshkent	UTs Atlantis	Ingliz, fransuz, nemis, polyak, italyan, ispan, turk, fors, arab, koreys, xitoy, yapon tillari	Rustam Shavkatovich, direktor
		Cambridge Learning Center	Ingliz tili	Jahongir Po'latov, direktor
		Toshkentdagi Qirol Sejong institutining koreys tili markazi Toshkentdagi King Sejong instituti koreys tili markazi	Koreys tili	Umida, menejer
5	Toshkent viloyati	"IKnow" academy	Ingliz, rus tillari	Mohinur, menejer
		HI school	Ingliz, rus, arab, koreys tillari	Javlonbek, menejer
		Utmost Learning Center	Ingliz tili	Mahbal, menejer
6	Jizzax	BEST O'QUV MARKAZI	Ingliz, rus, koreys	Shorifjon, direktor
		Elegant o'quv markazi	Ingliz, rus tillari	Sevara, direktor
		Headway Group	Ingliz tili	Komila, menejer
7	Gulistan	Kingston Learning Center	Ingliz tili	Daler, direktor
		LaLingua Learning Center	Ingliz, turk tillari	Diyorbek, menejer
		Gulistan Academy	Ingliz tili	Ahror, menejer
8	Samarkand	Niners Academy	Ingliz tili	Zarifa, menejer
		APEX	Ingliz tili	Azamat, menejer
		FAST DRIVING LANGUAGES SMART KNOW	Ingliz, rus, koreys tillari	Aziza, menejer
9	Qarshi	"Nasaf Ilm Maskani"	Ingliz tili	Zebiniso, menejer
		Global education o'quv markazi	Ingliz va rus tillari	Nozina, menejer
		Oxford o'quv markazi	Ingliz va rus tillari	Zahro, menejer
10	Termiz	OXBRIDGE	Ingliz va rus tillari	Po'lat, menejer
		BUNKER LAB	Ingliz va rus tillari	Aziz, menejer
		Kingsford	Ingliz va rus tillari	Behzod, menejer
11	Buxoro	Richmond Learning Center	Ingliz va rus tillari	Murod, menejer

No.	Shahar	Til markazi	O'rgatiladigan tillar	Bog'lanish uchun mas'ul shaxs
		Eduvive Learning Center Group	Ingliz, rus, koreys tillari	Alisher, direktor
		smart education	Ingliz tili	Feruz, menejer
12	Navoiy	New Harvard	Ingliz tili	Sayyora, menejer
		Big Ben	Ingliz tili	Ibrohim, menejer
		IELTS School	Ingliz tili	Farrux, menejer
13	Nukus	Stanford learning center	Ingliz tili	Ilhom, menejer
		Success academy	Ingliz va rus tillari	Jahongir, menejer
		InterActive	Ingliz tili	Oydin, menejer
14	Urganch	IELTS Imperia learning center	Ingliz va rus tillari	Mirzohid, menejer
		Leader Learning Center	Ingliz va rus tillari	G'ulomjon, menejer
		American House Learning Center	Ingliz tili	Tohir, menejer

Muloqot ko'nikmalari kurslari mavjudligi bo'yicha olib borilgan tadqiqotlarga ko'ra, bu yo'nalishdagi kurslar mamlakatda unchalik keng tarqalgan emasligini aytish mumkin. Ko'pincha ular qisqa vaqt ichida, 3-5 kun, amalga oshiriladi. Kurs narxi o'rtacha 1 million so'mni tashkil qiladi.

Maslahat uchrashuvlarining navbatdagi bosqichi Kompyuter o'qitish markazlari bilan o'tkazildi. Ishtirokchilarning kompyuterda va boshqa axborot qurilmalarida ishlash ko'nikmalarini aniqlash, asosiy ofis dasturlarini bilish, informatikaning asosiy atamalarini tushunish, shuningdek, matn bilan ishlash, papka va fayllarni mustaqil boshqarish ko'nikmalarini aniqlash maqsadida kompyuter savodxonligi bo'yicha maslahatlar kiritilgan. Bundan tashqari, hozirgi vaqtda "kompyuter savodxonligi" tushunchasi Internet texnologiyalari bilan ishlash ko'nikmalarini ham o'z ichiga oladi.

O'zbekiston Respublikasi aholisining kompyuter savodxonligini o'rganish imkoniyatlari o'rganildi. Ayni paytda aholi o'rtasida kompyuter savodxonligini oshirish bo'yicha ishlar o'quv markazlari tomonidan keng qamrab olingan. Maslahatlashuv olib borilgan o'quv markazlari ro'yxati quyidagi jadvalda keltirilgan.

3-jadval: Kompyuter bo'yicha o'quv markazlari ro'yxati

No.	O'quv markazi (TC)	Kurs	Narxi (so'm)	Trening shartlari	Manba
1	"EKO-TUR ZIYO" o'quv markazi	Kompyuter savodxonligi asoslari (word, excel, powerpoint)	1,000,000	1 oy - haftasiga 3 marta	https://etz.uz/
2	"ITEA" o'quv markazi	Kompyuter savodxonligi asoslari	1,037,600 Ikki to'lov	Haftada 2-3 marta jami 30 soat	https://itea.uz
3	"Karriera" o'quv markazi	Ofislar uchun kompyuter	650,000	1 oy - 12 ta dars	https://www.kariera.uz
4	"Free Study"	Kompyuter savodxonligi asoslari	400,000	1 oy - haftasiga 3 marta 1,5 soat	https://freestudy.uz

	o'quv markazi				
5	“BePro IT Academy” o'quv markazi	UzKSBT (Kompyuter savodxonligi) bo'yicha o'quv kurslari - Word, Excel, PowerPoint, Internet	1,250,000	1 oy	https://unizone.uz

Texnik-iqtisodiy asoslash xulosasiga ko'ra, rejalashtirilgan loyiha komponentlari uy xo'jaliklari va subyektlarga salbiy ta'sir ko'rsatmaydi. Loyiha bilan bog'liq bo'lgan tomonlar (jumladan, nochor va zaif guruhlar va shaxslar) va boshqa manfaatdor tomonlar ijobiy ta'sir ko'rsatadi va ijtimoiy inklyuziya xavfi loyihani amalga oshirish jarayonida asosiy xavf bo'lib qoladi.

3.2. Baholash bosqichida manfaatdor tomonlarni jalb qilish

Manfaatdor tomonlar bilan maslahat uchrashuvlarining navbatdagi darajasi IT Park tomonidan 2023-yil fevral-mart oylarida ushbu SEP loyihasini ishlab chiqish jarayonining bir qismi sifatida Atrof-muhit va ijtimoiy asos vositalarini ishlab chiquvchi maslahatchilar ko'magida o'tkazildi. Ushbu maslahatchilar baholash bosqichida atrof-muhit va ijtimoiy asos vositalari bo'yicha manfaatdor tomonlarning maslahatlashuv uchrashuvlarini o'tkazish uchun IT-park nomidan ekologik va ijtimoiy baholashni o'tkazish uchun yollangan.

Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasining (SEP) ishlab chiqilgan loyihasi bo'yicha jamoatchilik maslahatlashuvi 2023-yilning 10-martidan 16-martigacha bo'lgan muddatda o'tkazildi. Uchrashuvlar Sirdaryo, Samarqand va Toshkent viloyatlarida bo'lib o'tdi. Manfaatdor tomonlar bilan jamoatchilik maslahatlashuvlarini tashkil etishdan avval IT-parkning Telegram platformasida va hokimlik yoshlar bo'limi orqali e'lon qilindi. Quyida e'lonning mazmuni ko'rsatilgan.

Ekran tasviri:	E'lonning tarjimasini:
 <p>Ekran tasviri:</p> <p>IT Park Uzbekistan 15 578 subscribers</p> <p>IT Park Uzbekistan</p> <p>UZBEKISTON DIGITAL INCLUSION LOYIHASI DOIRASIDA UCHRASHUVLAR SERIYASI</p> <p>CEPWR BCTREN B PANKAX (PROKTA) UZBEKISTON DIGITAL INCLUSION</p> <p>#Meeting</p> <p>Jahon banki va IT Park'ning qo'shma loyihasi – "Uzbekistan digital inclusion" doirasida aholi va atrof-muhitni muhofaza qilish masalalariga bag'ishlangan qator uchrashuvlar o'tkaziladi</p> <p>Uchrashuvlarning maqsadi quyidagi masalalarni muhokama qilishdan iborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihani amalga oshirish va manfaatdor tomonlar uchun Jahon bankining ijtimoiy himoyaga oid talablari va tartiblari; ■ Loyihani ishlab chiqish uchun Atrof-muhit va ijtimoiy boshqaruv asoslarini (ESMF) ishlab chiqish bo'yicha vazifalar; ■ Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasini, ishchi kuchini boshqarish tartib-qoidalarini va ekologik va ijtimoiy majburiyatlar rejasini ishlab chiqish; ■ Yuqoridagi hujjatlarning o'z vaqtida bajarilishini nazorat qilish va ishlab chiqish jarayonida sezilarli kechikishlar yuz bergan taqdirda jamoani ogohlantirish. <p>Uchrashuvlar 10-15 mart kunlari Toshkent viloyati, Sirdaryo va Samarqand shaharlarida bo'lib o'tadi.</p> <p>Ushbu uchrashuvlar natijalari rasmiy kanallarimizda e'lon qilib boramiz.</p>	<p>E'lonning tarjimasini:</p> <p>Jahon banki tomonidan moliyalashtirilgan "O'zbekistonning raqamli integratsiya" loyihasi doirasida ijtimoiy va ekologik xavfsizlik masalalariga bag'ishlangan qator uchrashuvlar o'tkaziladi</p> <p>Uchrashuvlarning maqsadi quyidagi masalalarni muhokama qilishdan iborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jahon bankining ijtimoiy va ekologik xavfsizlikka oid talablari va tartiblari. - Manfaatdor tomonlarni jalb qilish va loyihani amalga oshirish. - Loyihani ishlab chiqish uchun Atrof-muhit va ijtimoiy boshqaruv asoslarini (ESMF) ishlab chiqish bo'yicha vazifalar. - Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasini ishlab chiqish (SEP), mehnatni boshqarish tartiblari (LMP) va boshqalar. <p>Uchrashuvlar 10-15 mart kunlari Toshkent viloyati, Sirdaryo va Samarqand shaharlarida bo'lib o'tadi.</p> <p>Ushbu uchrashuvlar natijalari rasmiy kanallarimizda e'lon qilinadi.</p>

Manfaatdor tomonlar bilan maslahat uchrashuvlarining asosiy maqsadi loyihaning kutilayotgan xavf va ta'sir toifalarini taqdim etish, Jahon banking Atrof-muhit va ijtimoiy asos standartlari va milliy qonunchilikka muvofiq Ekologik va ijtimoiy baholash va boshqarish jarayonini tavsiflash hamda manfaatdor tomonlarning loyiha bo'yicha fikrlarini va ularning jalb qilish uchun afzal ko'rgan vositalarini, axborot oqimi va shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmini to'plashdan iborat. IT-park va maslahatchilar konsultatsiyalar loyihaga ta'sir ko'rsatgan yoki unga qiziqqan odamlarni yaxshi qamrab olishini va qo'llanilgan usullar ta'sirlangan jamoalarning vakillik namunasiga etib borishini kafolatlabdi.

2023-yilning fevral-mart oylarida asosiy manfaatdor tomonlar bilan ommaviy maslahatlashuvlarning taxminiy sanalari haqida qo'shimcha ma'lumot olish uchun quyidagi jadvalga qarang.

Jadval 4. Manfaatdor tomonlar bilan o'tkazilgan uchrashuvlarning xulosasi

Sana, joy	Maqsadli manfaatdor tomonlar	Format va maqsad	Muhokama qilingan masalalar va manfaatdor tomonlarning fikr-mulohazalari
2022-yil dekabr	Til va kompyuter savodxonligi o'quv markazlari	Telefon orqali suhbatlar va so'rovnomalari. Taklif etilayotgan loyiha faoliyati va maqsadlari bilan tanishtirish hamda fuqarolarning til va o'quv kurslariga qiziqish darajasini hamda to'lovlarni to'lash imkoniyatini aniqlash.	Muloqot ko'nikmalari kurslari mavjudligi bo'yicha olib borilgan tadqiqotlarga ko'ra, bu boradagi kurslar mamlakatda unchalik keng tarqalmaganligini aytish mumkin. Ko'pincha ular qisqa vaqt ichida o'tadi - 3-5 kun. Kurs narxi o'rtacha 1 million so'mni tashkil qiladi. Maslahatlashuv uchrashuvlarining navbatdagi bosqichi Kompyuter bo'yicha o'quv markazlari bilan o'tkazildi. Ishtirokchilarning kompyuterda va boshqa axborot qurilmalarida ishlash qobiliyatini aniqlash, asosiy ofis dasturlarini bilish, informatikaning asosiy atamalarini tushunish, shuningdek, matn bilan ishlash, papka va fayllarni mustaqil boshqarish ko'nikmalarini aniqlash uchun kompyuter savodxonligi bo'yicha maslahatlashuvlar kiritilgan. Bundan tashqari, hozirgi vaqtda "kompyuter savodxonligi" tushunchasi Internet texnologiyalari bilan ishlash ko'nikmalarini ham o'z ichiga oladi. Til va kompyuter savodxonligini o'rgatish markazlari ham dasturda ishtirok etish istagini bildirdi.
2022-yil dekabr	ITES ning 4 ta yo'nalishi bo'yicha IT-park rezidentlari (Ma'lumotlarni qayta ishlash va joylashtirish, Transport va logistika, Raqamli marketing, Video tahrirlash va animatsiya yaratish).	Zoom orqali qo'ng'iroqlar Taklif etilayotgan loyiha faoliyati va maqsadlari bilan tanishtirish hamda yosh ishsiz yoshlarning dasturiy ta'minot bilan bog'liq ishlarga qiziqish darajasini aniqlash.	Muhokama qilingan asosiy masalalar shundan iboratki, ishsiz yoshlar va aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj guruhlari malaka oshirish bo'yicha treninglarga muhtoj bo'lib, keyinchalik ular ITES tomonidan ishga joylashtirilishi mumkin. IT-park rezidentlari dasturda ishtirok etish istagini bildirdi
2023-yil 10-mart	Sirdaryo viloyati hokimining yoshlar va	Yuzma-yuz seminar	Seminardagi savollar va javoblar quyida jamlangan: - Mamlakatda nogironlarni o'qitish uchun yetarli imkoniyatlarning yo'qligi. Hozirda davlat o'quv kurslari Sovet davrida ishlab chiqilgan eski dasturlar asosida olib

Sana, joy	Maqsadli manfaatdor tomonlar	Format va maqsad	Muhokama qilingan masalalar va manfaatdor tomonlarning fikr-mulohazalari
Sirdaryo davlat universiteti	<p>sport masalalari bo'yicha o'rinbosari. Universitet talabalari, Ishsiz ayollar, Mahalliy ITES kompaniyalari .</p> <p>Davlat organlari Nogironligi bo'lgan shaxslar.</p> <p>Sirdaryo viloyati hokimligi</p>	<p>Ekologik va ijtimoiy baholash natijalari, shu jumladan, kutilayotgan ekologik va ijtimoiy xavflar, Jahon bankinging ekologik va ijtimoiy standartlari talablari va tartiblari tamoyillari, taklif qilingan shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi va treninglarda qatnashish imkoniyatlari tushuntiriladi.</p>	<p>borilmoqda. Kurslar zamonaviy shart-sharoitlar talablariga javob bermaydi.</p> <p>-Mavjud tijorat kurslari yuqori to'lovlar tufayli nogironlar uchun mos emas.</p> <p>-Yangi ITES binolarining dizayniga ularga nogiron insonlar kirishlari mumkin bo'lgan darajada e'tibor berish tavsiya etiladi.</p> <p>-Shuningdek, o'quv kurslarida nogironligi bo'lgan alohida ehtiyojli shaxslarning ham qatnashishi uchun o'qituvchilarni bunga tayyorlash zarurligi ta'kidlandi..</p> <p>-Sharoit Plyus loyihani amalga oshirish jarayonida o'quv komponentlarini qo'llab-quvvatlashga tayyor.</p> <p>-Shuningdek, ular loyiha ma'lumotlarini o'z veb-saytlarida tarqatishga va kelajakdagi loyiha doirasidagi kurslarga imkoniyati cheklangan yoshlarni jalb qilishga tayyor ekanliklarini namoyish etdilar.</p> <p>-Hukumat tomonidan soliq imtiyozlari va hokozolar ko'rinishidagi mavjud imtiyozlarga qaramay, mahalliy korxonalar nogironlarni ish bilan ta'minlashni istamasligi alohida ta'kidlandi.</p>
<p>2023 yil 13 mart</p> <p>Nogironlar uchun "Sharoit Plyus" NNT idorasi</p>	<p>Sharoit Plyus NNT - Nogironlar jamoat birlashmasi</p> <p>NNT raisi Yusupov D. va NNT a'zolari</p>	<p>Yuzma-yuz Fokus-guruh muhokamasi (FGD).</p> <p>Loyihaning maqsadi va nogironlar uchun imkoniyatlarni tanishtirish va e'tiborga olinishi kerak bo'lgan muammolarni aniqlash.</p>	<p>Chuqur fokus-guruh muhokamasi NNTga bir nechta savollar berish va taklif qilingan loyiha faoliyati bo'yicha fikr va mulohazalarni olish orqali amalga oshirildi.</p> <p>IT-parkdan savol: Bizning loyihamiz nogironlar uchun ta'limi sohasida qanday muammolarni hal qilishga yordam beradi?</p> <p>Javob: Nogironlar uchun zamonaviy asosiy bilimlarni egallash, IT sohasida yangi kasblarni egallash muammosi mavjud. Bu ularning mehnat bozorida raqobatbardoshligini oshirish, osonlikcha kirish va moslashishlari uchun zarur. Bundan tashqari, nodavlat notijorat tashkilotlari faqat Toshkent shahrida faol bo'lishi mumkinligi sababli, hududlardan yoshlarni jalb etishda qiyinchiliklar mavjud. Shuningdek, ishga joylashish imkoniyatlari zarur, chunki ish beruvchilar nogironlarni ishga olmaydilar.</p> <p>IT-parkdan savol: Ish beruvchilar uchun qanday imtiyozlar mavjud?</p> <p>Javob: O'zbekiston Respublikasining "Nogironligi bo'lgan shaxslarning huquqlari to'g'risida"gi qonuniga muvofiq, yigirma nafardan ortiq xodimi bo'lgan tashkilotlarda nogironlar uchun ish o'rinlarining eng kam miqdori xodimlarning umumiy sonining kamida 3 foizidan kam bo'lmagan miqdorda belgilanadi. Shu munosabat bilan soliq stavkasi quyidagilar asosida kamayadi: nogironligi bo'lgan band bo'lgan shaxslarning har bir foiziga soliq stavkasining bir foizi hisobidan kamaytiriladi. (Soliq kodeksi, 337-modda).</p> <p>Bundan tashqari, moslashtirilgan ish o'rinlari yaratilmoqda. Imtiyozli kreditlar mavjud. Biroq, bu choralar o'z samarasini ko'rsatmayapti. Statistik</p>

Sana, joy	Maqsadli manfaatdor tomonlar	Format va maqsad	Muhokama qilingan masalalar va manfaatdor tomonlarning fikr-mulohazalari
			<p>ma'lumotlarni to'plash va korxonalarining ushbu yo'nalishdagi faoliyatini va bu choralarni ko'rishga tayyorligini o'rganish kerak.</p> <p>IT-parkdan savol: Imkoniyati cheklangan yoshlarni jalb qilish va o'quv dasturlarini ishlab chiqishda yordamga ehtiyoj bormi?</p> <p>Javob: Nogironlar nafaqat o'rganishlari, balki o'zlari ham o'qituvchi bo'lishlari, barcha ko'nikmalarni o'rganishlari va boshqalarga o'rgatishlari mumkin. Bundan tashqari, nogironligi bo'lgan shaxslarga ish hamrohini taqdim etish orqali ishga joylashishda yordam ko'rsatiladi.</p>
2023 yil 15 mart Samarqand viloyati IT Park ofisi	Samarqand viloyati IT-parki a'zolari, Universitet talabalari, Ishsiz yoshlar, Ishsiz ayollar, ITES kompaniyalari Samarqand viloyati hokimligi	Yuzma-yuz seminar Ekologik va ijtimoiy baholash natijalari, shu jumladan, kutilayotgan ekologik va ijtimoiy xavflar, Jahon bankining ekologik va ijtimoiy standartlari talablari va tartiblari tamoyillari, taklif qilingan shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi va treninglarda qatnashish imkoniyatlari tushuntiriladi.	<p>Seminardagi savollar va javoblar quyida jamlangan</p> <p>Tomoshabinlardan savol: Yoshlar necha yoshda qatnashadi?</p> <p>Javob: Ishtirokchilarning yoshi 18 yoshni tashkil etadi, lekin mahalliy qonun hujjatlariga asosan maktablarda majburiy ta'lim olishdan tashqari vaqt bo'lsa, 16 yoshdan oshgan yoshlar qatnashishi mumkin.</p> <p>Tomoshabinlardan savol: ITES tomonidan startaplar va autsorsing uchun HR agentliklariga va ayollarga qanday yordam ko'rsatiladi?</p> <p>Javob: Nogironlar uchun ish o'rinlarini ajratish, ITES va KPOni rivojlantirish, IT-texnologiyalarni o'qitish, yoshlarni rivojlantirish va o'qitish uchun sharoitlarni yaratish.</p> <p>Tomoshabinlardan savol: ITES ning ijobiy va salbiy tomonlarini sanab o'ting.</p> <p>Javob: Ijobiy tomoni – AQSh dollaridagi yuqori ish haqi. Salbiy tomon - tartibsiz ish kuni.</p> <p>Tomoshabinlardan savol: Ushbu loyiha doirasida startap loyihalari uchun mablag' olish mumkinmi?</p> <p>Javob: Loyiha mablag'larni taqdim etmaydi, lekin tegishli ko'nikmalarni olgandan keyin bunday mablag'larga ariza berish imkoniyati mavjud.</p>
2023 yil 16 mart, Zoom platformasi	Mintaqaviy ITES kompaniyalar: 1. Flagmen MI - direktor Yo'ldoshev Muhammad (Raqamli marketing) Manzil: Xorazm 2. Next Level Group - direktor Eshchanov	Zoom orqali qo'ng'iroqlar Seminar Birinchi qismda loyiha haqida umumiy ma'lumotlar yig'ilganlarga taqdim etildi. Loyihaning asosiy maqsadlari belgilab olindi. Ishtirokchilar o'rtasida	<p>Jami 20 nafar ishtirokchi. Zoom formatidagi seminar ITES va IT-park rezidentlarini O'zbekistondagi yangi raqamli integratsiya loyihasi bilan tanishtirish va ishsiz yoshlar, ayollar va nogironlarga tahsil berish imkoniyatini ta'minlash bo'yicha texnik-iqtisodiy asoslash natijalari bilan bo'lishish maqsadida o'tkazildi. Seminar ishtirokchilari loyihani amalga oshirishdagi amaliy fikrlarni aks ettiruvchi muhim taklif va mulohazalarni bildirdilar. ITES qishloq joylarda keng polosali internetga ulanishning yetishmasligi, ta'lim imkoniyatlarini ommaviy axborot vositalari orqali tarqatish uchun imkoniyatlar va moliyaviy resurslarning yetishmasligi kabi muammolar haqida ta'kidlab o'tdi. Yana bir qiyinchilik bu maqsadli guruhlar tomonidan o'quv mashg'ulotlarini tugatgandan so'ng bandlikni qo'llab-quvvatlashdan iborat.</p>

Sana, joy	Maqsadli manfaatdor tomonlar	Format va maqsad	Muhokama qilingan masalalar va manfaatdor tomonlarning fikr-mulohazalari
	<p>Inoyat (Raqamli marketing) Manzil: Xorazm 3. Codevision - direktor Baxrom Siddiqov (Raqamli marketing) Manzil: Samarqand 4. Maab Innovation - asoschisi - Sherzod (ma'lumotlarni kiritish) 5.VOICE SOLUTIONS VB - direktor Umid Dolmatjonov (call-markaz xizmatlari) Manzil: Toshkent viloyati</p>	<p>ma'lumot uchun taqdimot materiallari tarqatildi.</p>	<p>Bundan tashqari, manfaatdor tomonlar mamlakatda nogironligi bo'lgan shaxslarni yangi axborot texnologiyalari bo'yicha o'qitish uchun yetarli imkoniyatlar yo'qligi hamda ta'lim to'lovlarining yuqoriligi tufayli aholining zaif qatlamlari tomonidan IT va dasturiy ta'minotni ishlab chiqish kurslari xarajatlarini qoplash uchun moliyaviy resurslarning yetishmasligi haqida o'z xavotirlarini bildirdilar.</p> <p>Mintaqaviy ITESlar dasturda ishtirok etishga tayyor ekanliklarini bildirdilar</p>
<p>2023-yil 16-mart O'zbekiston nogironlar jamiyati boshqarmasi</p>	<p>O'zbekiston nogironlar uyushmasi Uyushma raisi Isaqov O. va boshqa a'zolar</p>	<p>Yuzma-yuz Fokus-guruh muhokamasi (FGD). Loyihaning maqsadi va nogironlar uchun imkoniyatlarni tanishtirish va e'tiborga olinishi kerak bo'lgan muammolarni aniqlash.</p>	<p>Muhokamadagi savollar va javoblar quyida umumlashtirilgan</p> <p>IT Parkdan savol: Nogironlarga yordam ko'rsatish va o'qitish sohasidagi loyihani amalga oshirish uchun nima taklif qila olasiz? Javob: IT nogironlarga kundalik hayotda va ishda yordam beradi. Ular turli xil raqamli yordamchi vositalar (dasturlar), shuningdek, ushbu vositalardan foydalanishda yordamga muhtoj bo'lib, ushbu vositalar nogironlarning ehtiyojlariga moslashtirilishi va turli vaziyatlarda o'zlarini yo'naltirishga yordam berishi kerak. Masalan, nogironlar uchun shaharning interaktiv xaritasi foydali bo'ladi.</p> <p>IT Parkdan savol: Benefitsiarlarni loyihaga qanday jalb qilishni taklif qilasiz? Javob: Toshkent axborot texnologiyalari universitetini ham kiritish maqsadga muvofiq bo'lardi, chunki har bir o'quv yurtidagi talabalarning 2 foizi nogironlardan tashkil topgan. Ushbu universitet bitiruvchilari loyiha doirasida o'qish va ishlashni davom ettirishlari mumkin edi. Nogironligi bo'lgan shaxslarni mehnat jarayoniga jalb qilish masalasiga kelsak: umuman olganda, tahlillar shuni ko'rsatadiki, ish beruvchilarni ishga joylashtirish kvotalari</p>

Sana, joy	Maqsadli manfaatdor tomonlar	Format va maqsad	Muhokama qilingan masalalar va manfaatdor tomonlarning fikr-mulohazalari
			<p>bajarilmayapti. Bu ham hal qilinishi kerak bo'lgan jiddiy muammodir.</p> <p>IT Parkdan savol: Nogironlar uyushmasi a'zolarini loyihamiz haqida xabardor qilish va ularni jarayonga jalb qilish imkoningiz bormi?</p> <p>Javob: Hududlarda Nogironlar uyushmasi va jamiyatlari yuqori mansabdor shaxslar yordamida nogironlarni xabardor qilishi mumkin.</p> <p>IT Parkdan savol: Chekka hududlardagi nogironlar va harakatlanishi qiyin bo'lganlar onlayn platformadan tahsil olishlari mumkinmi?</p> <p>Javob: Nogironligi bo'lgan shaxslarning kompyuterlar, noutbuklar va boshqa orgtexnika vositalari bilan yetarli darajada ta'minlashga oid muammolar mavjud, shu bilan birga internet tarmog'iga ulanishda qiyinchiliklar ham bor.</p> <p>IT Parkdan savol: Bundan tashqari, loyiha ayollarning ishtirokini o'z ichiga oladi. Nogiron ayollarni jalb qilish mumkinmi?</p> <p>Javob: Buni NNTlar va Ayollar va nogiron ayollar jamiyatlari orqali amalga oshirish mumkin.</p> <p>IT Parkdan savol: Qaysi o'quv loyihalarida Nogironlar uyushmasi a'zolari ishtirok etadilar?</p> <p>Javob: Nodavlat notijorat tashkilotlari nogironlarga turli ko'nikmalarni o'rgatish uchun ular bilan ishlaydi.</p> <p>Loyihani amalga oshirish bo'limi a'zolaridan savol: Jahon banki loyihaning ekologik jihatiga e'tibor qaratadi. Ushbu kontekstda qanday muammolar mavjud?</p> <p>Javob: Nogironligi bo'lgan insonlar atrof-muhitning salbiy ta'siriga ayniqsa zaifdir. Shu nuqtai nazardan, inson salomatligi va atrof-muhit o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik to'g'risidagi bilimlarni oshirish, shu jumladan atrof-muhitning barcha parametrlarini ongli ravishda boshqarish ko'nikmalariga ehtiyoj bor.</p>

Maslahatlashuv uchrashuvlari asosida manfaatdor tomonlar xaritasi yangilandi va yakunlandi, manfaatdor tomonlarning fikr va mulohazalari ushbu yakuniy SEPga kiritildi. Ushbu SEP baholash tugashidan oldin jamoatchilikka oshkor etilishi kerak. Bundan tashqari, loyihaning ESCP, ESMF, LMP, elektron chiqindilarni boshqarish veb-saytlar va jamoat konsulligi yig'ilishlari orqali ham ommaga oshkor qilinadi. SEP va LMP mazmuni, shu jumladan GRM (Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi) bilan ESMF qisqacha mazmunining mahalliy oshkor etilishi IT-park veb-saytida davlat tilida e'lon qilinadi. Bunday sharoitda 2023-yil fevral-mart oylarida jamoatchilik maslahatlarini o'tkazish uchun taklifnoma yuboriladi.

O'tkazilgan uchrashuvlarning fotosuratlari, ishtirokchilar ro'yxati va taqdimot mazmuni Ilovalarda keltirilgan. Hujjat barcha manfaatdor tomonlardan har qanday fikr-mulohazalar, takliflar va savollarni olish uchun jamoatchilik muhokamasi uchun oshkor qilinadi, elektron pochta va maxsus oyna IT-Park veb-saytida ham mavjud bo'ladi.

4. MANFAATDOR TOMONLARNI ANIQLASH VA TAHLIL QILISH

4.1. Kirish

ESS10 manfaatdor tomonlarning ikkita keng toifasini aniqlaydi: “Loyiha bilan bog’liq tomonlar” va “Boshqa manfaatdor tomonlar”. Ikkinchisi quyidagini o’z ichiga oladi “*o’zlarining jismoniy muhiti, sog’lig’i, xavfsizligi, madaniy amaliyotlari, farovonligi yoki yashash vositalariga haqiqiy ta’sirlar yoki potentsial xavflar tufayli loyihadan ta’sir olishi mumkin bo’lganlar. Ushbu manfaatdor tomonlarga alohida shaxslar yoki guruhlar, jumladan, mahalliy hamjamiyatlar kirishi mumkin*”. Ular loyihaning ekologik va ijtimoiy ta’siridan o’zgarishlarni eng ko’p kuzatishi mumkin bo’lgan shaxslar yoki uy xo’jaliklaridir. Loyiha bilan bog’liq bo’lgan tomonlar quyida tavsiflanadi

- **Loyiha bilan bog’liq bo’lgan shaxslar (PAPs)** – loyiha tomonidan bevosita yoki bilvosita, ijobiy yoki salbiy (haqiqiy yoki potentsial) ta’sir ko’rsatgan va/yoki loyiha bilan bog’liq o’zgarishlarga eng moyil deb topilgan shaxslar, guruhlar va boshqa shaxslar, hamda ta’sirlarni va ularning ahamiyatini aniqlashda, shuningdek, ta’sirni yumshatish va boshqarish choralari bo’yicha qarorlar qabul qilishda yaqindan ishtirok etishi kerak bo’lganlar shaxslar
- **Kam ta'minlangan/zaif shaxslar yoki guruhlar** – zaif maqomi tufayli boshqa har qanday guruhlar bilan solishtirganda loyiha(lar) tomonidan nomutanosib ravishda ta’sir ko’rsatishi mumkin bo’lgan yoki ko’proq zarar ko’rishi mumkin bo’lgan shaxslar va bu loyiha(lar) bilan bog’liq maslahatlashuvlar va qarorlar qabul qilish jarayonida ularning teng vakilligini ta’minlash uchun maxsus jalb qilish sa’y-harakatlarini talab qilishi mumkin.
- **Boshqa manfaatdor tomonlar (OIPs)** – o’z manfaatlariga loyiha ta’sir ko’rsatadi deb hisoblaydigan yoki qabul qiladigan va/yoki loyiha natijalariga va uni amalga oshirish jarayoniga qandaydir tarzda ta’sir ko’rsatish potentsialiga ega bo’lgan shaxslar/guruhlar/subyektlar.

4.2. Manfaatdor tomonlarni aniqlash: loyiha bilan bog’liq bo’lgan tomonlar

SEPning asosiy maqsadlaridan biri loyiha aralashuvi odamlar hayotiga va tirikchilikning barqarorligiga ijobiy va salbiy ta’sir ko’rsatishi mumkin bo’lgan manfaatdor tomonlarni aniqlashdir. Shunday qilib, Moliya vazirligi tomonidan quyidagi darajalarda asosiy manfaatdor tomonlar guruhlarini ro’yxati aniqlandi:

- Raqamli texnologiyalar vazirligi (MDT)
- Raqamli texnologiyalar vazirligi qoshidagi “Dasturiy mahsulotlar va axborot texnologiyalari texnologik parki direksiyasi” mas’uliyati cheklangan jamiyati (IT Park)
- Loyihadan grant oladigan **Axborot texnologiyalari yordamida ko’rsatiladigan xizmatlar** ko’rsatish (ITES) va bilim jarayonlarini autsorsing qilish (KPO) xizmatlarini ko’rsatuvchi kompaniyalar
- Sharoit Plyus, O'zbekiston nogironlar assotsiatsiyasi (ADPU) va boshqa nodavlat notijorat tashkilotlari kabi nogironlar bandligini monitoring qilishdan manfaatdor fuqarolik jamiyati tashkilotlari va NNTlar
- ITES markazlarini reabilitatsiya qilish / qurish bilan shug'ullanadigan qurilish ishlari pudratchilari
- Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi qoshidagi Oila va xotin-qizlar davlat qo'mitasi (Oila va ayollar masalalari bo'yicha davlat qo'mitasi) ishsiz ayollarning loyihaga jalb etilishi ustidan monitoring olib boradi.
- Yoshlar siyosati va sport vazirligi loyihaga ta'lim, bandlik yoki treningda bo'lmagan (NEET) yoshlarning jalb etilishini nazorat qiladi.

- Qurilish ishlari (masalan, shovqin, chang, tebranish, tasodifiy shikastlanishlar) tufayli noqulaylikni sezishi mumkin bo'lgan aholi va jamiyat a'zolari;- Rezidentlar va jamiyat a'zolari (RCMLar)
- Rekonstruksiya/qurilish ishlari natijasida noqulaylik va/yoki moliyaviy ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan tadbirkorlik subyektlari -Tadbirkorlik subyektlari (BElar)

4.3. Manfaatdor tomonlarni aniqlash: boshqa manfaatdor tomonlar

“Boshqa manfaatdor tomonlar” (OIPs) loyihaning joylashuvi, uning xususiyatlari, ta'siri yoki jamoat manfaatlari bilan bog'liq masalalar tufayli loyihadan manfaatdor bo'lgan shaxslar, guruhlar yoki tashkilotlarni nazarda tutadi. Ushbu tomonlar qatoriga ko'plab davlat vazirliklari va idoralari kirishi mumkin, chunki MOF ko'plab turli davlat organlari bilan ishlaydi va ushbu loyiha ularga bevosita yoki bilvosita ta'sir qiladi.

Loyihaning boshqa manfaatdor tomonlari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Iqtisodiyot va moliya vazirligi (MoEF)
- Loyiha doirasida aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlarini o'qitish bilan shug'ullanadigan ta'lim muassasalari, maktablar, universitetlar, IT markazlari (ITCs), Tillarni o'rgatish markazlari (LTCs)
- O'zbekistonga sarmoya kiritishdan manfaatdor mahalliy va xorijiy investorlar – Investorlar
- Ommaviy axborot vositalari va tegishli manfaatdor guruhlar, shu jumladan mahalliy va milliy bosma va radioeshittirish vositalari, raqamli/veb ga asoslangan tashkilotlar va ularning birlashmalari – MEDIA.
- Konsalting kompaniyalari
- DXSh doirasida qishloq joylarda keng polosali ulanishni o'rnatish uchun xususiy investorlar
- Tabiat resurslari vazirligi (MNR)
- Genderga asoslangan zo'ravonlik bo'yicha xizmat ko'rsatuvchi provayderlar NNTlar va fuqarolik jamiyati tashkilotlari
- Raqamli xizmatlar provayderlari va foydalanuvchilari (fuqarolar/korxonalar)

4.4. Kam ta'minlangan/zaif shaxslar yoki guruhlar

Kam ta'minlangan/zaif shaxslar yoki guruhlar potensial nomutanosib ta'sirga duch keladilar va loyiha, uning atrof-muhit va ijtimoiy ta'sirlari va oqibatlarini yumshatish strategiyalari haqidagi ma'lumotlarga kirish va/yoki tushunishdagi alohida qiyinchiliklar tufayli loyiha tomonidan taqdim etilgan imkoniyatlardan kamroq foydalana oladilar. Zaiflik insonning kelib chiqishi, jinsi, yoshi, sog'liq holati, iqtisodiy tanqisligi va moliyaviy jihatdan barqaror emasligikdan kelib chiqishi mumkin. Bu guruhlar manfaatdor tomonlarni jalb qilish faoliyati va shikoyatlar mexanizmi jarayonidan xabardor bo'lmasligi mumkin.

4.5. Manfaatdor tomonlarni xaritalash va segmentatsiyalash

Manfaatdor tomonlar bilan muloqot jarayonini aniqlash uchun grant loyihasini tayyorlashdan manfaatdor va/yoki ta'sir qilishi mumkin bo'lgan bir nechta guruhlar aniqlangan. Loyihaga turli darajalarda qiziqish bildirgan bir qancha insonlar va ijtimoiy guruhlar mavjud. Loyiha manfaatdor tomonlar nafaqat xilma-xil va turli jinsli ekanligini, balki vertikal va gorizontol maydonda joylashganligini aniqlaydi. Shunga ko'ra, manfaatdor tomonlarni xaritalash vertikal (ma'muriy makon bo'ylab) va gorizontol (alohida makon ichida) amalga oshiriladi. Birinchi qadam universal xaritani tayyorlashni o'z ichiga oladi. Har bir manfaatdor tomon/guruh nisbiy ahamiyati bo'yicha baholanadi, ya'ni "past" dan "yuqori" reytinggacha. Bu keyingi tahlillar uchun qiziqish va ahamiyatni belgilashga yordam beradi. Manfaatdor tomonlarni xaritalash va loyihani tayyorlash grantini amalga oshirishdagi nisbiy ahamiyati quyida keltirilgan.

5-jadval. Manfaatdor tomonlar dastlabki segmentatsiyasining jadval ko'rinishi

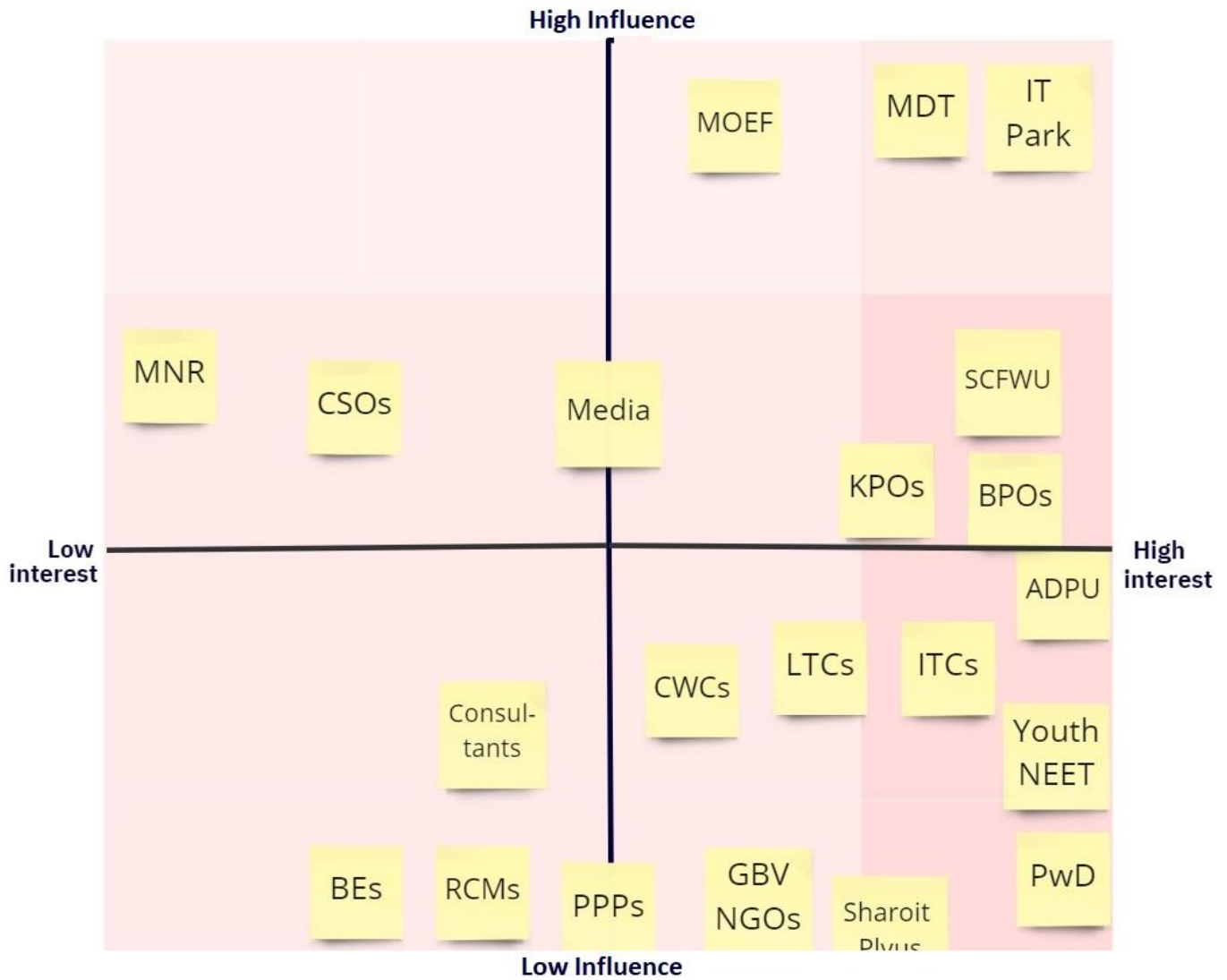
Manfaatdor tomonlar	Tavsif	Ta'sir doirasi	Qiziqish	Ta'sir darajasi
Raqamli texnologiyalar vazirligi (MDT)	U o'z vakolatlari doirasida IT-sanoat va yangi texnologiyalar sohasida davlat siyosati va normativ-huquqiy tartibga solishni amalga oshiradigan markaziy organ hisoblanadi.	Loyihani amalga oshirish agentligi sifatida xizmat qiladi. Raqamli texnologiyalar vazirligining umumiy amalga oshirish salohiyati adekvat deb baholandi, ammo Jahon banki siyosati va protseduralari bilan bog'liq holda yanada kuchaytirishni talab qiladi, chunki bu Jahon banki Raqamli texnologiyalar vazirligi tomonidan amalga oshiriladigan loyihani birinchi marta moliyalashtirmoqda.	Yuqori	Yuqori
IT Park	IT Park (Raqamli texnologiyalar vazirligi tomonidan 2019-yilda tashkil etilgan, 100% ulushga ega) ijrochi tashkilot sifatida xizmat ko'rsatadi (loyiha shartnomasi asosida)	Loyihani amalga oshirish bo'limi (PIU) Vazirlar Mahkamasining qarori asosida IT-park tarkibida tashkil etiladi, u loyihani umumiy muvofiqlashtirish va amalga oshirishni qo'llab-quvvatlash, jumladan, amalga oshirishni rejalashtirish, texnik nazorat, ishonchli boshqaruv (moliyaviy menejment, xaridlar), ekologik va ijtimoiy kafolatlarni amalga oshirish hamda monitoring va baholashni ta'minlaydi.	Yuqori	Yuqori
Iqtisodiyot va Moliya vazirligi (MoEF)	Bu strategik rejalashtirish, davlat byudjetini tayyorlash va ijrosi, ichki audit, buxgalteriya hisobi va hisobotini o'z ichiga olgan soliq-byudjet siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan markaziy ijro etuvchi hokimiyat organidir.	Loyiha uchun Qarz oluvchi sifatida xizmat qiladi.	Muhim	Yuqori
ITES va KPOLar	Axborot texnologiyalari yordamida ko'rsatiladigan xizmatlar (ITES)	ITES - bu bir yoki bir nechta IT-intensiv biznes jarayonlarini tashqi provayderga topshirishdir, u o'z navbatida belgilangan va o'lchanadigan samaradorlik ko'rsatkichlari asosida tanlangan jarayonlarga egalik qiladi va boshqaradi.	Yuqori	O'rta
DXSh	Qishloq joylarda keng polosali ulanishni o'rnatish uchun jalb qilinadigan xususiy investorlar	Qishloq joylarda davlat maktablari va tanlangan qishloq joylaridagi boshqa davlat tashkilotlarining raqamli ulanishdan foydalanish imkoniyatlarini yaxshilashga potensial hissa qo'shadi.	O'rtacha	Past
Raqamli xizmatlar provayderlari va foydalanuvchilari (fuqarolar/korxonalar)	Bir qator kontent provayderlari, veb-studiyalar, domen nomlarini ro'yxatga oluvchilar va boshqa AKTga yo'naltirilgan kompaniyalar va NNTlar mavjud. Raqamli innovatsiyalar va tadbirkorlik bilan shug'ullanmoqchi bo'lgan yoshlar, jumladan ayollar juda ko'p.	O'zgarishlarni boshqarish bo'yicha faoliyat bilan shug'ullanadi, shu jumladan strategik aloqalar, fuqarolarni jalb qilish, salohiyatni oshirish, o'qitish va ko'nikmalarni rivojlantirish tashabbuslari.	Muhim	Past

Tabiat resurslari vazirligi (MNR)	Bu markaziy hokimiyat organi bo'lib, atrof-muhitni muhofaza qilish, gidrometeorologiya, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish sohasida yagona davlat siyosatini amalga oshirish uchun javobgardir hamda atrof-muhitni muhofaza qilish va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasida davlat nazoratini amalga oshiradi.	Qurilish ishlari uchun ekologik ekspertiza bilan ta'minlaydi.	O'rtacha	O'rtacha
O'zbekiston Oila va xotin-qizlar davlat qo'mitasi (SCFWU)	Bu Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi qoshidagi qoshidagi markaziy hukumat organidir, xotin-qizlar va oilaning huquq va manfaatlarini himoya qilish va rag'batlantirish bo'yicha davlat siyosatini amalga oshirish, o'z huquq va manfaatlarini amalga oshirish uchun teng sharoitlar yaratish va gender tengligiga erishish, ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal etishda, davlat va jamiyat ishlarini boshqarishda ularning ishtirokini kengaytirish uchun javobgardir.	Mehnat bilan band bo'lmagan ayollarning loyihaga jalb etilishi monitoringi va raqamli texnologiyalardan foydalanish hamda ulardan foydalanishda gender tafovutini kamaytirish bilan bog'liq tadbirlarni qo'llab-quvvatlaydi.	O'rtacha	O'rtacha
Fuqarolik jamiyati tashkilotlari: Sharoit Plyus, O'zbekiston nogironlar uyushmasi	Raqamli kun tartibini ilgari surishdan manfaatdor bo'lgan fuqarolik jamiyati tashkilotlari va tarmoqlarining keng doirasi	Fuqarolar ishtirokini ta'minlash, birgalikda rejalashtirish va amalga oshirish uchun raqamli islohot bo'yicha muhokamalarga ko'maklashish	Yuqori	O'rtacha
Yoshlar siyosati va sport vazirligi (Youth NEET)	Bu markaziy hokimiyat organi hisoblanib, u sohani bosqichma-bosqich to'liq raqamlashtirishni rivojlantirish, nodavlat sport inshootlari va muassasalari tarmog'ini kengaytirish, ularni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash hamda yoshlarga oid siyosatni yuritish uchun mas'ul.	Yoshlar o'rtasida ishsizlik darajasini yumshatish va ish bilan ta'minlash, mehnat xavfsizligi, ijtimoiy sug'urta, himoya qilish va ish bilan band bo'lmagan, ta'lim va tahsil olish jarayonida ishtirok etmayotgan yoshlarni himoya qilish va ularga haq to'lash bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqishga ko'maklashish. (odatda "NEET" deb ataladi)	Yuqori	O'rtacha
Kam ta'minlangan va zaif qatlamdagi shaxslar yoki guruhlar va	Loyiha faoliyatidan foyda olish imkoniyati kamroq bo'lishi mumkin bo'lgan shaxslar/guruhlar	Zaif guruhlarning alohida ehtiyojlarini ta'kidlash uchun manfaatdor tomonlar uchrashuvlarida ishtirok etish.	Past	Past

loyihaning boshqa tomonlari				
-----------------------------	--	--	--	--

Quyidagi 1-rasmda manfaatdor tomonlarni dastlabki xaritalash va segmentlashning sxematik ko'rinishi keltirilgan. Ushbu diagramma har bir manfaatdor tomonlarning maslahat uchrashuvlari va Jahon bankining sharhlari va mulohazalari asosida yangilanadi.

1-rasm. Manfaatdor tomonlarni dastlabki xaritalash va segmentlashning sxematik ko'rinishi

5. MANFAATDOR TOMONLARNI JALB QILISH DASTURI

5.1. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish dasturining maqsadi

IT Park manfaatdor tomonlarni jalb qilish uchun quyidagi yondashuvni qo'llaydi:

- Tegishli mahalliy subyektlarni, shu jumladan hokimiyat organlarini aniqlash va ular bilan aloqa o'rnatish va ularni loyiha hamda uning amalga oshirilgan o'ziga xos komponentlari haqida xabardor qilish, shu orqali esa tanlangan obyektlarda loyihani amalga oshirish maqsadida qulay shart-sharoitlarni ta'minlash uchun qabul qilinish va qo'llab-quvvatlanishga erishish.
- Loyihaning ma'qullanishiga erishish va loyiha maqsadlari va qoidalarini o'z jamoalariga yoki tegishli auditoriyaga, shu jumladan maqsadli benefitsiarlarga va boshqa manfaatdor tomonlarga yetkazish orqali kirishni osonlashtirishda yordam olish uchun muloqotni boshlash va qo'llab-quvvatlash orqali mahalliy ishtirokchilar bilan aloqalarni mustahkamlash.
- Tegishli ishtirokchilarni, shu jumladan, lekin ular bilan cheklanmagan holda, benefitsiarlar va hamjamiyatlarni Loyiha haqida xabardor qilish;
- Benefitsiarlarning ijtimoiy-madaniy to'siqlarga ega bo'lgan zaif guruhlarini, ularning Loyihadan foyda olishlariga to'sqinlik qiladigan guruhlarini aniqlash va ularni, uyga tashrif buyurish kabi, differensial chora-tadbirlar bilan qo'llab-quvvatlash.

5.2. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasining qo'llanish doirasi va tuzilishi

Ushbu hujjat taklif etilayotgan Loyihaning amal qilish muddati davomida amalga oshirilishi lozim bo'lgan manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasini (SEP) tashkil etadi. SEP loyihaning manfaatdor tomonlarini aniqlaydi va ushbu manfaatdor tomonlar loyihaning butun hayot sikli davomida mazmunli maslahatlashuvlar orqali qanday jalb qilinishini tavsiflaydi. Shuningdek, loyihani amalga oshirish davomida ishga olingan pudratchilar va maslahatchilar loyihada muhim manfaatdor tomonlardir. Muayyan loyiha uchun SEPni tayyorlashda ular aniqlanmasligi sababli ular bilan maslahatlashuvlar olib borilmaydi. SEPni jonli hujjat deb hisoblash va pudratchilar hamda boshqa xodimlar aniqlangandan keyin ularni manfaatdor tomonlarni jalb qilish jarayoniga kiritish muhimdir. Ushbu SEP loyihani amalga oshirish jarayonida zarur bo'lganda qayta ko'rib chiqilishi mumkin, har qanday o'zgartirishlar mijoz (Raqamli texnologiyalar vazirligi) va Jahon banki o'rtasida rasman ma'lum qilinishi va SEPning qayta ko'rib chiqilgan versiyasi jamoatchilikka e'lon qilinishi kerak.

Manfaatdor tomonlarni jalb qilish jarayoni ushbu Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasida belgilangan quyidagi bosqichlardan o'tadi:

- (i) manfaatdor tomonlarni aniqlash va tahlil qilish.
- (ii) strategiyani rejalashtirish, vaqt va manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qanday amalga oshiriladi.
- (iii) loyiha bilan bog'liq ma'lumotlarni o'z vaqtida oshkor qilish va tarqatish.
- (iv) turli mavjud platformalar orqali manfaatdor tomonlar bilan maslahatlashish.
- (v) shikoyatlarni ko'rib chiqish va ularga javob berish; va
- (vi) manfaatdor tomonlarning fikrlari va tashvishlarini loyiha dizayniga kiritish

5.3. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha rejalashtirilgan tadbirlar

Loyihaning manfaatdor tomonlarini aniqlash va tahlil qilishdan so'ng, loyiha 5.1-jadvalda ko'rsatilganidek, manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha kompleks rejani ishlab chiqadi va amalga oshiradi. Quyida keltirilgan jadvalda jalb etishning uch bosqichi, tegishli faoliyat va maqsadli manfaatdor tomonlar tasvirlangan. Ushbu jadval ishtirok etish faoliyatini COVID-19 kontekstiga moslashtirish bo'yicha tavsiya etilgan fikrlar bilan birga o'qilishi kerak.

Quyidagi 5.1-jadval loyihaning butun sikli davomida taklif etilayotgan manfaatdor tomonlarni jalb qilish dasturini, shu jumladan amalga oshirishdan oldingi va amalga oshirish bosqichini va amalga oshirishdan keyingi bosqichlarni tavsiflaydi. Moliya vazirligi SEPni amalga oshirishni nazorat qiluvchi, loyihaning benefitsiarlari bilan muvofiqlashtiruvchi va shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi ma'lumotlar bazasini boshqaradigan Ijtimoiy xodimni (SO) yollash jarayonida. Loyiha ushbu loyihaning turli manfaatdor tomonlari loyiha ma'lumotlariga to'liq kirish imkoniyatiga ega bo'lishini va istalgan vaqtda ular uchun muhim bo'lgan mavzular bo'yicha o'z tashvishlarini bildirishlarini ta'minlashga qaratilgan.

5-jadval: Manfaatdor tomonlarni jalb qilish dasturi

Loyiha bosqichi	Maqsadli manfaatdor tomonlar	Jalb qilish mavzusi (lar).	Qo'llaniladigan usul(lar).	Manzil/chastota	Mas'uliyat
Tayyorlash; Batafsil loyihalash va amalga oshirishdan oldingi bosqich	Loyiha bilan bog'liq tomonlar (PAPs)	Loyiha ma'lumotlarini oshkor qilish, ya'ni loyiha ko'lami va mantiqiy asoslarini Loyihaning E&S tamoyillari. Loyihaning mumkin bo'lgan ta'siri, taxminlari va tashvishlari haqida fikr-mulohazalarni olish Muayyan ehtiyojlar bo'yicha fikr-mulohazalarni olish (imkoniyatlar ehtiyojlari, kelajakdagi xodimlar, treninglar) Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmini (GM) ta'minlash SEP ni oshkor qilish Loyiha faoliyati bilan tanishtirish, mashg'ulotlar vaqti, sanasi, o'tkazilish joyi haqida ma'lumot	Rasmiy uchrashuvlar (Rasmiy va/yoki ikki tomonlama) Rasmiy xatlar (xat yozishmalar) Elektron pochta	Zoom orqali, shaxsan, (kerak bo'lganda) IT park veb-sayti	IT park Loyihani amalga oshirish bo'limi Maslahatchilar
Amalga oshirish bosqichi	Loyiha bilan bog'liq tomonlar (PAPs)	Loyiha statusi Loyihaga oid tadbirlar haqida yangilanish (vaqt, sana, joy) Muayyan salohiyatni oshirish bo'yicha treninglar haqida ma'lumot, GM loyhasini oshkor qilish E&S jihatlari Hisobotlar; shu jumladan hisobot davrida (oylik, choraklik yoki yillik) kelib tushgan shikoyatlar soni va hal qilinganlar soni. Loyiha faoliyatidan qoniqish	Rasmiy uchrashuvlar (rasmiy va/yoki ikki tomonlama) Rasmiy xatlar (xat yozishmalar) Elektron pochta Qoniqish so'rovlari	Barcha manfaatdor tomonlar bilan oylik uchrashuvlar (shaxsan yoki Zoom orqali) Moliya vazirligi sayti Hisobotlar har oyda yoki davriy ravishda (kelishilgan holda) butun amalga oshirish	IT park Loyihani amalga oshirish bo'limi PR va manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha mutaxassis va Ijtimoiy masalar bo'yicha mutaxassis

				<p>bosqichida taqdim etiladi</p> <p>Loyiha ma'lumotlarini jamoatchilikka oshkor qilish Moliya vazirligining fuqarolar byudjeti kalendoriga muvofiq amalga oshiriladi</p> <p>Loyiha faoliyati bilan bog'liq fikr-mulohazalar va qoniqish, shu jumladan har bir faoliyat oxirida o'tkaziladigan salohiyatni oshirish bo'yicha treninglar/ Kelajakdagi faoliyat uchun foydalaniladigan fikr-mulohazalar</p>	
	Boshqa manfaatdor tomonlar (OIPs)	<p>Ishga joylashish imkoniyatlarini e'lon qilish (maslahatchilar, trenerlar)</p> <p>GM mexanizmi</p>	Rasmiy ishga qabul qilish va/yoki xaridlar bo'yicha ko'rsatmalarga muvofiq ommaviy e'lonlar	<p>Rasmiy gazetalar, Moliya vazirligi veb-sayti va ijtimoiy media platformalari (Facebook)</p> <p>Manfaatdor tomonlarning veb-saytlari</p> <p>Ishga qabul qilish veb-saytlari</p>	<p>IT park Loyihani amalga oshirish bo'limi</p> <p>PR va manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha mutaxassis va Ijtimoiy masalar bo'yicha mutaxassis</p>
Amalga oshirishdan keyingi bosqich	<p>Loyiha bilan bog'liq tomonlar (PAPs)</p> <p>Loyihadan boshqa vazirliklar bilvosita ta'sir oladilar.</p>	<p>Loyiha natijalari, umumiy taraqqiyot va asosiy yutuqlar</p> <p>SEP faoliyati va Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi jarayonidan qoniqish.</p> <p>Loyiha faoliyatidan qoniqish</p>	<p>Rasmiy uchrashuvlar</p> <p>Hisobotlar (shu jumladan, hisobot davrida kelib tushgan murojaatlar soni va belgilangan</p>	<p>Shaxsan yoki Zoom orqali (ikki tomonlama yoki guruh) Loyiha barqarorligida n olti oy o'tgach</p>	<p>IT park Loyihani amalga oshirish bo'limi</p> <p>PR va manfaatdor tomonlarni jalb</p>

			muddatlarda hal etilganlar soni).		qilish bo'yicha mutaxassis va Ijtimoiy masalar bo'yicha mutaxassis
	Boshqa manfaatdor tomonlar (OIPs)	Loyiha faoliyati, natijalari, Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi (GRM) jarayoni, shu jumladan bir qator qabul qilingan shikoyatlar va hal qilinganlar soni,	Rasmiy uchrashuvlar Ommaviy/ijtimoiy media aloqasi	Press-relizlar Moliya vazirligining fuqarolar byudjeti taqvimi va Jahon banki talablariga muvofiq loyiha ma'lumotlarini oshkor qilish	IT park Loyihani amalga oshirish bo'limi PR va manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha mutaxassis va Ijtimoiy masalar bo'yicha mutaxassis

5.4. Zaif guruhlarining fikrlarini birlashtirish uchun taklif qilingan strategiya

Loyiha ma'lumotlar, obyektlar va xizmatlardan foydalanish va uyda, ish joylarida va o'z jamoalarida duch keladigan boshqa muammolar nuqtai nazaridan tashvish/ehtiyojlarni tushunish uchun zaif guruhlar bilan manfaatdor tomonlarning maqsadli ishtirokini amalga oshiradi. Ayollar, nogironlar va ishsiz yoshlar bilan ishlashga alohida e'tibor qaratiladi. Loyihani amalga oshirish jarayonida zaif guruhlarini samarali jalb qilish va muloqot qilish uchun qabul qilinadigan strategiyalar tafsilotlari ko'rib chiqiladi.

5.5. Manfaatdor tomonlarga hisobot berish

Manfaatdor tomonlar loyiha ishlab chiqilishi davomida, jumladan, loyiha ekologik va ijtimoiy samaradorligi, manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasi va shikoyatlar mexanizmini amalga oshirish, loyiha amalga oshirishning umumiy borishi to'g'risida hisobotlar haqida xabardor qilinadi. Amalga oshirish bosqichida Loyiha fuqarolar va loyiha benefitsiarlarini bir necha mexanizmlar orqali jalb qiladi, jumladan, i) aholini, ayniqsa ayollar va yoshlarni raqamli va yumshoq ko'nikmalarni rivojlantirishning mavjudligi va afzalliklari, ushbu ko'nikmalardan foydalanadigan bandlik imkoniyatlari, shuningdek, Hukumatning raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish bo'yicha kengroq kun tartibi to'g'risida xabardor qilish uchun inklyuziv xabardorlik kampaniyasi va turli loyihalar bo'yicha tushuntirish ishlarini olib borish. Bular mahalla fuqarolar yig'inlari va mahalliy aholiga xizmat ko'rsatish markazlari bilan yaqin hamkorlikda loyiha hududlarida amalga oshiriladi.; ii) turli muhim hujjatlar va tuzilmalarni tayyorlash jarayonida manfaatdor tomonlarning keng doirasi, jumladan, jamoatchilik, biznes guruhlari va fuqarolik jamiyati tashkilotlari bilan maslahatlashuvlar orqali pastdan yuqoriga yondashuvni ta'minlash (masalan, ITES strategiyasi, ma'lumotlar xavfsizligi yoki masofaviy ish bilan bog'liq normativ-huquqiy hujjatlar, qishloq joylarda keng polosali tarmoqni rivojlantirishga xususiy investitsiyalar uchun innovatsion moliyaviy mexanizmlar); iii) benefitsiarlarning (jumladan, zaif qatlamlarning) taqdim etilgan treninglardan qoniqishini muntazam ravishda kuzatib borish va kelgusidagi treninglarni takomillashtirish va ularni GEMS va KOBO asboblari qutisi kabi raqamli platformalar va standartlashtirilgan vositalardan foydalangan holda benefitsiarlarning maxsus ehtiyojlariga moslashtirish uchun foydalaniladigan fikr-mulohazalarni olish; iv) loyiha hududlarida mahalla fuqarolar yig'inlari va mahalliy aholiga xizmat ko'rsatish markazlari bilan yaqin hamkorlikda malaka oshirishga bo'lgan talab va ehtiyoj darajasini aniqlash maqsadida maqsadli guruhlar va muassasalar bilan faol muloqot va hamkorlik qilish.

6. MANFAATDOR TOMONLARNI JALB QILISH BO'YICHA TADBIRLARNI AMALGA OSHIRISH UCHUN RESURLAR VA MAS'ULIYATLAR

6.1. Amalga oshirish bo'yicha tadbirlar

Loyiha uchun qarz oluvchi Moliya vazirligi bo'ladi. Loyihada raqamli ish o'rinlarini yaratishga alohida e'tibor qaratilib, loyihani amalga oshiruvchi agentlik Raqamli texnologiyalar vazirligi – MDT (www.mitc.uz) bo'lishiga kelishib olindi. IT Park (100% ulushga ega Raqamli texnologiyalar vazirligi tomonidan 2019-yilda tashkil etilgan) ijrochi tashkilot sifatida xizmat qiladi (loyiha shartnomasi asosida). Loyihani amalga oshirish bo'limi (PIU) Vazirlar Mahkamasining qarori asosida IT-Park tarkibida tashkil etiladi, u loyihani umumiy muvofiqlashtirish va amalga oshirishda, shu jumladan amalga oshirishni rejalashtirish, texnik nazorat, ishonchli boshqaruv (moliyaviy menejment, xaridlar), ekologik va ijtimoiy kafolatlarni amalga oshirish, monitoring va baholashda yordam beradi. Loyihani amalga oshirish bo'limi IT Park tomonidan yollanadigan maxsus guruhdan iborat bo'ladi. U loyihani tayyorlash va loyihani tayyorlash bo'yicha asosiy hujjatlarni, jumladan, Texnik-iqtisodiy asoslash, Loyihani xarid qilish strategiyasi (PPSD), Xaridlar rejasi (PP), Loyihaning Operatsion qo'llanmasi (POM) va atrof-muhit va ijtimoiy asoslarga rioya qilish uchun boshqa tegishli hujjatlarni tayyorlash uchun javobgar bo'ladi. Jamoaning asosiy a'zolaridan ba'zilar yuqorida ko'rsatilgan funksiyalarni bajarish uchun IT Park tomonidan ishga olingan va hozirda PIU rasmiy tashkil etilishini kutayotgan ishchi guruh sifatida faoliyat yuritmoqda.

6.2. Rollar va mas'uliyatlar

IT Park qoshidagi Loyihani amalga oshirish bo'limi manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha tadbirlarni amalga oshirish uchun javobgar bo'ladi, shu bilan birga mahalliy hukumat bo'linmalari, ommaviy axborot vositalari, yakka tartibdagi fermerlar va boshqalar kabi boshqa sub'ektlar bilan yaqindan hamkorlik qiladi. Manfaaddor tomonlarni jalb qilish faoliyati har ikki yilda bir marta amalga oshirilgan ishlar hisobotlari orqali hujjatlashtiriladi. Manfaaddor tomonlarning ishtiroki faoliyati ikki yilda bir marta amalga oshirilgan ishlar hisobotlari orqali hujjatlashtiriladi va Jahon banki bilan baham ko'riladi. Loyihaning tabiati milliy va mahalliy manfaatdor tomonlar o'rtasida hamkorlik va muvofiqlashtirish mexanizmlarini talab qiladi.

6-jadval. Manfaaddor tomonlarni jalb qilish rejasini amalga oshirishda asosiy ishtirokchilar/manfaaddor tomonlarning mas'uliyati

Asosiy ishtirokchilar	Manfaaddor tomonlarning majburiyatlari
IT park va Raqamli texnologiyalar vazirligi ko'magida Loyihani amalga oshirish bo'limi	<ul style="list-style-type: none"> Manfaaddor tomonlarni jalb qilish rejasini va boshqa tegishli rejalarni rejalashtirish va amalga oshirish. Manfaaddor tomonlarni jalb qilish va jamoatchilik bilan maslahatlashish faoliyati. Shikoyatlarni boshqarish va hal qilish. Ekologik va ijtimoiy majburiyatlar rejasi (ESCP) va Manfaaddor tomonlarni jalb qilish rejasi faoliyati bo'yicha pudratchilarni (agar mavjud bo'lsa) muvofiqlashtirish/nazorat qilish. Hukumat va Jahon bankiga ijtimoiy ko'rsatkichlarning monitoringi va hisoboti.
IT-parkning hududiy boshqarmalari	<ul style="list-style-type: none"> Loyihani amalga oshirish bo'limi ularning manfaatdor tomonlar bilan aloqalari bilan bog'liq har qanday masalalar haqida xabardor qilish. Loyihalarni amalga oshirish bo'limining shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi markaziga shikoyatlar haqida xabar berish. Loyiha aralashuvi natijasida kelib chiqqan shikoyatlarni Loyihani amalga oshirish bo'limi bilan yaqin hamkorlikda va ko'rsatmasiga ko'ra hamda shikoyatlarni hal qilish bo'yicha mahalliy qo'mitada ishtirok etish orqali yuborish va hal qilish. Turli xil rejalarni amalga oshirishda axborot yordami (masalan, SEP, mehnatni boshqarish rejasi va boshqalar

Loyiha bilan bog'liq tomonlar	<ul style="list-style-type: none"> Jamoatchilik bilan maslahatlashuvlar yig'ilishlarida va uni qiziqtiradigan yoki ular uchun dolzarb bo'lgan muhokamalar orqali loyiha haqida qatnashish va savollar berish uchun taklif qilinadi. SEPda belgilangan Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmidan foydalangan holda o'z shikoyatlarini taqdim etish. Loyihaga yumshatish choralarini belgilashda yordam berish;
Loyihaning boshqa manfaatdor tomonlari	<ul style="list-style-type: none"> Loyihani ishlab chiqish bo'yicha Loyihani amalga oshirish bo'limi bilan hamkorlik qilish. Loyihaning inklyuziv bo'lishiga yordam berish uchun tashvishlarni ilgari surish.

6.3. Manfaatdor tomonlarni jalb qilishga oid qo'llaniladigan usullar

Ommaviy/jamoat uchrashuvlari

IT-park qoshidagi Loyihani amalga oshirish bo'limi milliy miqyosda loyihani boshlash yig'ilishini tashkil qiladi, shuningdek, har bir tuman/shaharda mahalla rahbarlari, loyiha bilan bog'liq tomonlar va boshqa manfaatdor shaxslar uchun uchrashuvlarni tashkil etadi. Uchrashuvlar ochiq eshiklar kuni bo'lib, unda loyihani amalga oshirish bo'limi ma'lumotlarni taqdim etadi va insonlar o'z fikrlarini bildirish va har qanday tashvishlarini bildirish uchun taklif qilinadi. Loyiha aniq investitsiyalarni amalga oshiradigan joylarda, masalan, maqsadli guruhlar uchun trening imkoniyatlari, mahalliy hokimiyat va NNT kabi turli manfaatdor tomonlar bilan bir qator maslahatlashuvlar. Shuningdek, ushbu aholi guruhlarning loyihaga nisbatan ehtiyojlari, umidlari va tashvishlarini yaxshiroq tushunish uchun erkaklar va ayollar (jumladan, zaif oilalar) bilan Mahalla darajasidagi uchrashuvlar o'tkaziladi. Ushbu yig'ilishlarda olingan fikr-mulohazalar qabul qilingan fikr-mulohazalarni hal qilish uchun loyiha tomonidan ko'riladigan chora-tadbirlar bilan birga hujjatlashtiriladi. Shuningdek, har chorakda har bir tuman/shaharda uchrashuvlar tashkil etiladi.

Aloqa materiallari

Yozma ma'lumotlar turli xil aloqa materiallari, shu jumladan broshyuralar, flayerlar, plakatlar va boshqalar orqali ommaga oshkor qilinadi. Jamoatchilik bilan aloqalar to'plami maxsus ishlab chiqiladi va bosma va onlayn shaklda tarqatiladi. IT park huzuridagi loyihani amalga oshirish bo'limi shuningdek, loyiha veb-saytini muntazam ravishda (kamida har chorakda) loyihaning asosiy yangilanishlari va loyiha faoliyati to'g'risidagi hisobotlarni o'zbek, rus va ingliz tillarida yangilab turadi. Veb-sayt, shuningdek, loyiha uchun manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha olib borilgan tadbirlar va shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi haqida ma'lumot beradi.

Ommaviy/ijtimoiy media aloqasi

Loyihani amalga oshirish bo'limining manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha mutaxassisi loyihani amalga oshirish jarayonida manfaatdor tomonlar, jumladan, loyiha bilan bog'liq tomonlar va mahalla rahbarlari bilan yaqin aloqada bo'lish uchun Loyihada ishtirok etadi. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha mutaxassis, shuningdek, loyiha va IT parkining veb-saytlari, ijtimoiy media kanallari (Facebook, Telegram va boshqalar) va ma'lumotlar taxtalarida loyihaning butun hayoti davomida tegishli ma'lumotlarni joylashtirish uchun javobgar bo'ladi. Ijtimoiy media kanallari ma'lumotni tarqatish uchun imkon qadar ko'proq foydalaniladi, chunki ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish darajasi (ayniqsa Telegram kanallari) loyiha ta'sir ko'rsatadigan jamoalardagi turli yoshdagi va kelib chiqishdagi foydalanuvchilar orasida yuqori ko'rinadi.

Axborot stollari

Har bir viloyat va tumandagi Axborot stollari mahalliy aholiga manfaatdor tomonlar ishtirokidagi faoliyat, loyiha aralashuvi, asosiy markazning kontakt ma'lumotlari va boshqalar haqida ma'lumot beradi. O'z navbatida, asosiy markaz ushbu ma'lumot stollarini o'z ofislarida yoki boshqa kelish oson bo'lgan joylarda o'rnatadi, u yerda ular loyiha bilan bog'liq tomonlar va boshqa manfaatdor tomonlar bilan uchrashishi va loyiha haqida ma'lumot almashishi mumkin. Ushbu ma'lumot stollarida turli

loyihalar bilan bog'liq ijtimoiy va ekologik masalalar bo'yicha broshyuralar va flayerlar taqdim etiladi.

Fuqarolar/benefitsiarlarning fikr-mulohazalari so'rovi

Fuqarolarning loyiha bo'yicha tajribasi va fikr-mulohazalarini o'rganuvchi benefitsiarlarning fikr-mulohazalari so'rovi loyihaning hayot sikli davomida ikki marta o'tkaziladi: bir marta amalga oshirishning o'rta bosqichida va bir marta loyihani amalga oshirish oxiriga kelib.

Treninglar, seminarlar

Turli ijtimoiy masalalar bo'yicha treninglar Loyihani amalga oshirish bo'limi, Pudratchilar va, ehtimol, boshqa tegishli davlat yoki nodavlat xizmat ko'rsatuvchi provayderlarga taqdim etiladi. Ko'rib chiqiladigan masalalar qatoriga qo'shish/chiqarib tashlash, mehnat muammolari, genderga asoslangan zo'ravonlik xavfi kabilar kiradi.

6.4. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish uchun manbalar

IT-park loyiha uchun manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha tadbirlarni amalga oshirish uchun javobgar bo'ladi. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish faoliyati Atrof-muhit va ijtimoiy majburiyatlar rejasida (ESCP) ko'rsatilganidek, loyihaning borishi to'g'risidagi hisobot talablarining bir qismi sifatida hujjatlashtiriladi. Xarajatlar 3.4. atrof-muhit va ijtimoiy asos xarajatlari doirasida Loyihani amalga oshirish bo'limini qo'llab-quvvatlash subkomponenti bo'yicha IT-park byudjeti doirasida qoplanadi.

IT parkning loyihani amalga oshirish bo'limi Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasini amalga oshirish va shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmini (GM) boshqarish uchun inson va moddiy resurslarni safarbar qiladi. Loyihani amalga oshirish bo'limi manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasining barcha jihatlarini boshqarish uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga oladi. PR va manfaatdor tomonlarni jalb qilish va ijtimoiy soha mutaxassislari kerak bo'lganda qo'llab-quvvatlanadi. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasini amalga oshirish uchun taxminiy byudjet 145 000 AQSh dollarini tashkil etadi va batafsil jadval quyida keltirilgan.

7-jadval: Manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha tadbirlarni amalga oshirish uchun byudjet jadvali

Byudjet toifalari	Miqdor	Birlik xarajatlari, AQSh dollari	Yillar soni	Umumiy xarajatlar, AQSh dollari
1. Xodimlarning taxminiy ish haqi va tegishli xarajatlar				
1a. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish bo'yicha mutaxassis (Oyiga 1200 AQSh dollari)	12	1200	5	72000
1b. Mutaxassis uchun sayohat xarajatlari	1	2000	5	10000
2. Tadbirlar				
2a. Loyihani ishga tushirish bo'yicha uchrashuvlar	1	2000	1	2000
2b. Fokus-guruhlarini tashkil etish	1	1000	5	5000
3. Aloqa kampaniyalari				
3a. Aloqa materiallari (varaqalar, plakatlar, PR to'plamlari, shu jumladan dizayn)	1	2000	5	10000
3b. Ijtimoiy media kampaniyasi	1	500	5	2500
4. Treninglar				
4a. PIU va pudratchi xodimlari uchun ijtimoiy/ekologik masalalar va Shikoyatlarni	1	2000	5	10000

<i>ko'rib chiqish mexanizmi (GRM) bo'yicha trening</i>				
4b. Loyihani amalga oshirish bo'limi va pudratchining xodimlari uchun SEA/SH bo'yicha trening	1	2000	5	10000
5. Benefitsiar so'rovlari				
5a. Loyiha o'rtasida idrok etishga oid so'rov	1	10000	1	10000
5b. Loyiha yakunida idrok etishga oid so'rov	1	10000	1	10000
6. Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi				0
6a. ITES markazlarida Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi (GRM) qutilari	13	100	1	1300
6b. Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmining aloqa materiallari	1	100	5	500
Favqulodda holat				1700
MANFAATDOR TOMONLARNI JALB QILISH BO'YICHA UMUMIY BYUDJET:				145,000 AQSh dollari

6.5. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasini oshkor qilish

IT-Parkning <https://it-park.uz> veb-saytidan loyiha hujjatlarini, jumladan, ushbu yakuniy SEP, loyiha yangilanishlari va ma'lumotlarini hamda GM loyihasini rus/o'zbek tillarida ochish uchun foydalaniladi. Internet imkoniyatlaridan foydalanish imkoni bo'lmagan hollarda zaif qatlamlarni xabardor qilish va ularni jalb qilish uchun an'anaviy usullar qo'llaniladi.

Axborotni zaif qatlamlarga oshkor qilish uchun quyidagi mexanizmlar qo'llaniladi:

1. Loyihaga oid har qanday e'lon uchun ijtimoiy media va an'anaviy ommaviy axborot vositalaridan foydalanish. Bunga vazirliklarning Facebook dagi rasmiy sahifalari va rasmiy gazetalar kiradi.
2. Loyiha haqidagi barcha ma'lumotlarni, shu jumladan GM jarayonini rus/o'zbek tillarida chop etish.
3. Agar ommaviy yig'ilishlar, shu jumladan seminarlar yoki yig'ilishlar o'tkazilishi kerak bo'lsa, yig'ilishlar ayollar osongina borishlari mumkin bo'lgan, shuningdek, nogironlar yoki imkoniyati cheklangan insonlar (agar mavjud bo'lsa) uchun mos keladigan joylarda o'tkazilishi kerak.

6.6. COVID-19 haqida mulohazalar

SEPni amalga oshirishning asosiy yondashuvlari va mexanizmi mamlakatdagi COVID-19 holatiga juda bog'liq. Agar vaziyat rivojlansa, hukumat ommaviy yig'ilishlar va uchrashuvlarga qattiq cheklovlar qo'yadi. Keng jamoatchilik ham ayniqsa ijtimoiy o'zaro ta'sirlar orqali kasallikni yuqtirish xavfidan xavotirda.

Loyihaning dastlabki muddatini hisobga olgan holda, maslahatlashuvlar 2023-yil boshida o'tkaziladi. Agar kelajakdagi vaziyat talab qilsa, virus tarqalishining oldini olish uchun maslahatlashuvlar va manfaatdor tomonlarni jalb qilishni boshqarish uchun muqobil usullarni qo'llash kerak bo'lishi mumkin.

Manfaatdor tomonlarni jalb qilish uchun qo'llaniladigan ushbu muqobil yondashuvlar kichik guruhlarda maslahatlashuvlar o'tkazish, boshqa onlayn kanallar (masalan. webex, zoom, skype va boshqalar) orqali uchrashuvlar o'tkazish uchun oqilona harakatlar qilish, aloqa vositalarini diversifikatsiya qilish va ijtimoiy media, chat guruhlari, maxsus onlayn platformalar, mobil ilovalarga (masalan, Facebook, Twitter, WhatsApp guruhlari, loyiha veb-havolalari/veb-saytlari va boshqalar.) ko'proq tayanishni o'z ichiga olishi mumkin. Shunga ko'ra, ushbu manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasida ro'yxatga olingan, yuzma-yuz muloqotni nazarda tutuvchi ayrim tadbirlar formati (masalan, fokus-guruh muhokamalari, davra suhbatlari va h.k.) AKT va internet resurslaridan keng foydalanish orqali "virtual" platformalarga o'tkazilishi mumkin.

7. SHIKOYATLARNI KO'RIB CHIQISH MEXANIZMI

7.1. Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmining tavsifi

Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmining (GM) asosiy maqsadi shikoyat va noroziliklarni barcha ishtirokchilarni qoniqtiradigan holda o'z vaqtida hamda samarali hal qilishga yordam berishdir. Xususan, u adolatli, samarali va doimiy natijalarga erishish uchun shaffof va ishonchli jarayonni ta'minlaydi. Shuningdek, u tuzatuvchi harakatlarni osonlashtiradigan kengroq jamoatchilik maslahatlarining ajralmas qismi sifatida ishonch va hamkorlikni mustahkamlaydi. Xususan, Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi:

- Shikoyat qilish yoki loyihalarni amalga oshirish jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan nizolarni hal qilish uchun jabrlangan odamlarga yo'llarni taqdim etadi
- Shikoyatchilarni qoniqtiradigan tegishli va o'zaro maqbul chora-tadbirlar belgilanishi va amalga oshirilishini ta'minlaydi; va
- Sud jarayoniga murojaat qilish zaruratidan qochadi.

Loyihani amalga oshirish bo'limi barcha fuqarolar, shu jumladan ishsiz ayollar, yoshlar va nogironlarning loyiha va treninglar bilan bog'liq shikoyatlari va so'rovlarini ko'rib chiqish uchun loyihaga oid GM (Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi) ni ishga tushiradi.

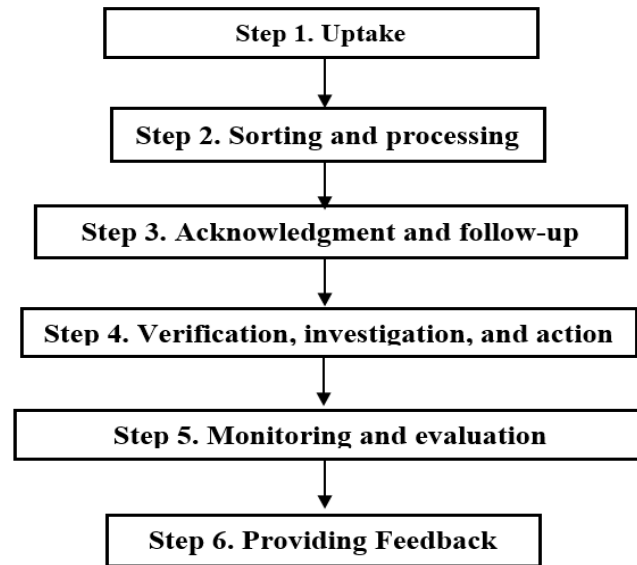
Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmini har kuni amalga oshirish va Jahon bankiga hisobot berish loyihani amalga oshirish bo'limi zimmasida bo'ladi. Ijtimoiy masalalar bo'yicha yangi mutaxassis loyihani amalga oshirish bo'limidagi GM uchun Shikoyatlarni ko'rib chiqish markazi (GFP) bo'ladi. Shikoyatlarni ko'rib chiqish zanjiri uchun tizim va talablar (jumladan, xodimlar soni) - ro'yxatga olish, saralash va qayta ishlash, tan olish va kuzatishdan, tekshirish va harakatga qadar va nihoyat, qayta aloqa - Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmiga kiritilgan. Jinsga asoslangan zo'ravonlik (GBV), jumladan, jinsiy maqsadda foydalanish va zo'ravonlik/jinsiy zo'ravonlik (SEA/SH) kabi nozik shikoyatlar 7.4-bo'limda alohida tavsiflangan. Shikoyatlarni ko'rib chiqish ustidan rahbariyat nazoratini ta'minlash maqsadida loyihani amalga oshirish bo'limining M&Esi umumiy jarayonni monitoring qilish, shu jumladan kelishilgan qarorlar bajarilishini tekshirish uchun javobgar bo'ladi.

Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi loyihaning barcha manfaatdor tomonlari, jumladan, davlat idoralari, xususiy sektor, fuqarolik jamiyati, ommaviy axborot vositalari va boshqa manfaatdor tomonlar uchun ochiq bo'ladi. Manfaatdor tomonlar umumiy boshqaruv va loyihani tayyorlash grantini amalga oshirish bilan bog'liq shikoyatlar, fikr-mulohazalar, so'rovlar, takliflar yoki hatto maqtovlar yuborish uchun shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmidan foydalanishlari mumkin.

7.2. Shikoyatlarni hal qilish jarayoni

Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi haqidagi ma'lumotlar Jamoatchilik/ommaviy muloqotning bir qismi sifatida e'lon qilinadi (masalan, veb-saytlar, ijtimoiy media orqali). Broshyuralar va plakatlar jamoat joylari ofislarida, loyiha ofislarida, IT park shoxobchalarida va e'lonlar taxtalarida va hokazolarda namoyish etiladi. Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi haqidagi ma'lumotlar IT-park veb-saytida ham onlayn tarzda joylashtiriladi. Quyidagi 7.1-rasmda tasvirlanganidek, shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi uchun umumiy jarayon olti bosqichdan iboratdir.

2-rasm: Shikoyatlarni hal qilish jarayoni

1-qadam: Qabul qilish. Loyihaning manfaatdor tomonlari bir necha kanallar orqali fikr-mulohazalarini bildirishlari va shikoyatlar haqida xabar berishlari mumkin: Loyihani amalga oshirish bo'limi bilan pochta, telefon, elektron pochta, ijtimoiy tarmoqlar, SMS va Telegram xabarlarini orqali bog'lanish.

2-qadam: Saralash va qayta ishlash. Shikoyat va fikr-mulohazalar loyihani amalga oshirish bo'limining ijtimoiy mutaxassislaridan tomonidan tuziladi va reestrda qayd etiladi. Bular tegishli shaxslarga/agentliklarga murojaat qilish uchun tayinlangan. Ular shikoyatchi bilan muhokama qilishlari / muhokama qilishlari va qabul qilingan kundan boshlab 15 kun ichida qaror qabul qilishlari kutilmoqda.

3-qadam: Tasdiqlash va kuzatish. Shikoyat berilgan kundan e'tiboran yetti (7) kun ichida mas'ul shaxs/agentlik shikoyatchi bilan bog'lanadi va mumkin bo'lgan harakat yo'nalishi va shikoyatni hal qilishning kutilayotgan muddatlari haqida ma'lumot beradi. Agar shikoyatlar 15 kun ichida hal etilmasa, mas'ul shaxs shikoyatchiga shikoyat/savol holati to'g'risida ma'lumot beradi va muammoni hal qilish uchun qancha vaqt ketishini yana bir bor hisoblab chiqadi.

4-qadam: Tasdiqlash, tekshirish va harakat. Ushbu bosqich muammo bilan bog'liq faktlarni aniqlash va shikoyatning asosligini tekshirish, so'ngra yumshatish, yordam berish, dasturning o'zida o'zgarishlar, boshqa harakatlar yoki harakat qilmaslik huquqiga oid qarorlarga o'zgartirishlar kiritish mumkin bo'lgan taklif qilingan yechimni ishlab chiqish haqida ma'lumot yig'ishni o'z ichiga oladi. Shikoyatning xususiyatiga qarab, jarayon saytga tashrif buyurish, hujjatlarni ko'rib chiqish, shikoyatchi bilan uchrashuv (agar ma'lum bo'lsa va ishtirok etishga tayyor bo'lsa) va muammoni hal qilishda bilimga ega bo'lishi mumkin bo'lgan yoki boshqa yo'l bilan yordam berishi mumkin bo'lgan boshqalar bilan uchrashuvlarni (loyiha bilan bog'liq va tashqarida) o'z ichiga olishi mumkin. Ushbu bosqichda ko'p yoki aksariyat shikoyatlar hal qilinishi kutiladi. Ushbu va boshqa bosqichlar davomida amalga oshirilgan barcha harakatlar to'liq hujjatlashtiriladi va har qanday qaror reestrda kiritiladi.

5-qadam: Monitoring va baholash. Monitoring shikoyatlarni kuzatish va ularni hal qilishda erishilgan yutuqlarni baholash jarayonini anglatadi. Loyihani amalga oshirish bo'limi olingan, hal qilingan yoki kutilayotgan shikoyatlar, so'rovlar va boshqa fikr-mulohazalarni birlashtirish, monitoring qilish va hisobot berish uchun javobgar bo'ladi. Bu shikoyatlar reestri va shikoyatlarni hal qilish yoki fikr-mulohazalar va savollarga boshqacha tarzda javob berish bo'yicha ko'rilgan barcha qadamlar yozuvlarini yuritish orqali amalga oshiriladi.

6-qadam: Fikr-mulohazalarni taqdim etish. Bu qadam shikoyatlar, fikr-mulohazalar va savollarni qanday hal qilinganligi haqida xabar berish yoki savollarga javob berishni o'z ichiga oladi. Imkoni

boricha teda, shikoyatchilar taklif qilingan qaror haqida shaxsan xabardor qilinishi kerak (telefon yoki boshqa vositalar orqali).

Agar shikoyat qiluvchi qarordan qoniqmasa, unga boshqa variantlar, jumladan, quyida tavsiflanganidek, Jahon banki orqali yoki O'zbekiston Respublikasi huquq tizimi taqdim etgan yo'llar orqali himoya choralarini ko'rish haqida ma'lumot beriladi. Har oyda Loyihani amalga oshirish bo'limi IT-Parkga oldingi hisobotdan beri hal qilingan shikoyatlar va hal etilmagan shikoyatlar haqida 30 kun ichida hal etilmagan shikoyatlarni hal qilish bo'yicha ko'riladigan choralar to'g'risida tushuntirish bilan hisobot beradi. Shikoyatlar va/yoki shikoyatlar jurnallarining asl nusxalari so'rov bo'yicha Jahon banki missiyalariga taqdim etiladi, shikoyatlar va qarorlarning qisqacha mazmuni esa Jahon bankiga davriy hisobotlarga kiritiladi.

7.3. Shikoyat jurnallari

Shikoyat jurnallari kamida quyidagi ma'lumotlarni o'z ichiga oladi:

- Shaxsiy ma'lumotnoma raqami;
- Shikoyat, savol yoki boshqa fikr-mulohazalarni yuborgan shaxsning ismi, manzili va/yoki aloqa ma'lumotlari (agar shikoyat anonim tarzda taqdim etilmagan bo'lsa);
- Shikoyat tafsilotlari, fikr-mulohazalar yoki savolning joylashuvi va uning shikoyati tafsilotlari;
- Shikoyat berilgan sana;
- Shikoyatni ko'rib chiqish uchun tayinlangan shaxsning ismi (shikoyatni tan olish, tekshirish, yechimlarni taklif qilish va h.k.);
- Taklif etilayotgan yechimning tafsilotlari, shu jumladan taklif qilingan qarorning bir qismi bo'lgan har qanday tuzatish harakatlariga ruxsat berish va amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan shaxs(lar);
- Taklif etilayotgan qaror shikoyat beruvchiga yetkazilgan sana (anonim bo'lmagan taqdirda);
- Shikoyat beruvchi, iloji bo'lsa yozma ravishda, taklif qilingan yechim haqida xabardor qilinganligini tasdiqlagan sana
- Shikoyatchining qarordan qanoatlantirmaganligi va shikoyatni yopish mumkinligi to'g'risidagi ma'lumotlar
- Qaror amalga oshirilgan sana (agar mavjud bo'lsa).

IT Park o'zining tuman va mahalliy kanallarini taklif qiladi. Loyihani amalga oshirish bo'limi (i) mahalliy darajadagi ofislarni, (ii) tuman darajasidagi ofislarni shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi sifatida sifatida faollashtiradi. Ushbu tartibga solish orqali loyiha mahalliy darajada ko'tarilgan barcha shikoyatlarni samarali hal qilish imkoniyatiga ega bo'ladi, ular butun mamlakat bo'ylab tarqalgan bo'lib, shu jumladan chekka hududlarda joylashgan.

Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi loyihasini boshqarish uchun u suddan tashqari shikoyatlarni ko'rib chiqish va hal qilishning quyidagi ketma-ket bosqichlarini o'z ichiga oladi:

- Birinchi bo'g'in qishloq mahalliy o'zini o'zi boshqarish organlari bo'lib, ular jamiyat a'zolariga yordam berish va boshqa ijtimoiy ishlar (nizolarni hal qilish, jamiyatni umumiy saqlash va boshqalar) uchun javobgardir. Ular ijtimoiy yordamga muhtoj bo'lgan uy xo'jaliklari va/yoki shaxslarni aniqlash uchun asosiy mas'uliyat yuklaydi. Yechilmagan shikoyatlar Raqamli texnologiyalar vazirligi va IT parki qoshidagi Shikoyatlarni ko'rib chiqish komissiyasiga (GRC) yuboriladi.
- Barcha manfaatdor tomonlar shikoyatlarni to'g'ridan-to'g'ri Loyihani amalga oshirish bo'limiga yuborish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu ikkinchi daraja bo'lib, Loyihani amalga oshirish bo'limi boshchiligida Shikoyatlarni ko'rib chiqish komissiyasini tashkil qiladi va bir yoki bir nechta tuman va mahalliy darajadagi ofis menejerlari va bir qishloq rahbarini o'z ichiga oladi. Shikoyatlarni ko'rib chiqish komissiyasi mahalliy hukumat tomonidan hal etilmagan yoki bevosita kelgan masalalarni hal qiladi. Shikoyatlarni ko'rib chiqish komissiyasi yuridik yordamga murojaat qilishdan oldin muammolarni hal qiladi.

Loyihaning shaffof va samarali amalga oshirilishini ta'minlash uchun Loyihani amalga oshirish bo'limi har qanday Loyiha bilan bog'liq tomonlarning so'rovlarini, shu jumladan anonim so'rovlarni qabul qiladi va tekshiradi.

8-jadval. Shikoyatlarni ko'rib chiqish va fikr-mulohazalar mexanizmi ¹

Shikoyat kimga berilgan	Taqdim etish shakli	Shikoyatni boshqarish tartibi	Shikoyatlarni ko'rib chiqish vaqti
<p>BIRINCHI DARAJA Mintaqaviy IT-park ofisi</p> <p>Manzil: [tbd] Tel.raqam.: [tbd] Faks raqam: [tbd] E-pochta manzili: [tbd] Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi jurnalini yuritish uchun mas'ul xodim: [tbd]</p>	Og'zaki Yozilgan Elektron formatda	<p>1. Moliya vazirligining mahalliy idoralari shikoyatlar va takliflarni ro'yxatga olish jurnalida qayd etadi;</p> <p>2. Shikoyatlarni ko'rib chiqish va ularga javob berish jarayonini saqlash va nazorat qilish;</p> <p>3. Har oyda ular Loyihani amalga oshirish bo'limiga, ijtimoiy mutaxassisga shikoyatlar bilan ishlash holati to'g'risida yozma ravishda hisobot berishadi.</p>	3 kun
<p>IKKINCHI DARAJA Loyihani amalga oshirish bo'limi darajasida shikoyatlarni ko'rib chiqish komissiyasi</p> <p>IT park loyihasi amalga oshirish bo'limi: [tbd] Manzil: [tbd] Tel.raqam: [tbd] Faks raqam: [tbd] E-pochta manzili: [tbd] Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi jurnalini yuritish uchun mas'ul xodim: [tbd]</p>	yozma shaklda elektron shaklda	<p>1. Loyihani amalga oshirish bo'limi idorasi shikoyat va takliflar jurnalida shikoyatni qayd etadi;</p> <p>2. Shikoyatlarni ko'rib chiqish va qondirish jarayonini kuzatib borish va kuzatib borish;</p> <p>3. Shikoyatni ko'rib chiqish masalani qo'shimcha tekshirishni, shu jumladan qo'shimcha hujjatlarni to'plashni talab qilishi mumkin.</p> <p>3. Shikoyat bilan ishlash holati to'g'risida har oy yozma ravishda Moliya vazirligiga (muammoning xususiyatiga qarab) hisobot berish.</p>	5 kun 15 kun

7.4. Jinsga asoslangan zo'ravonlik, shu jumladan jinsiy maqsadda foydalanish/jinsiy zo'ravonlikga oid shikoyatlar

Shikoyatlarni ko'rib chiqish tizimi jinsga asoslangan zo'ravonlik shikoyatlari va noroziliklar uchun maxsus yo'llarni o'z ichiga oladi, jumladan bu jinsiy zo'ravonlik va jinsiy maqsadda foydalanish va zo'ravonlik bo'yicha shikoyatlar va mehnat bilan bog'liq shikoyatlarni o'z ichiga oladi. Jinsga asoslangan zo'ravonlik shikoyatlarini qabul qilish va ularga javob berish kanallari yuqori maxfiylikni ta'minlagan holda, maslahat uchrashuvlari davomida va loyihasi amalga oshirish davomida loyiha bilan bog'liq tomonlarga yetkaziladi. Shuningdek, jinsga asoslangan zo'ravonlik holatlarini aniqlash va bu bilan bog'liq so'rovlar va shikoyatlarni ko'rib chiqish bo'yicha Ekologik va ijtimoiy masalalar xodimi uchun jinsga asoslangan zo'ravonlik eksperti tomonidan treninglar o'tkaziladi.

Ijtimoiy mutaxassis ishga qabul qilingandan so'ng, uning elektron pochta manzili va telefon raqami maslahatlashuvlar davomida va manfaatdor tomonlarni jalb qilishning turli usullari orqali loyiha manfaatdor tomonlariga yetkaziladi. Ijtimoiy masalalar bo'yicha mutaxassis ushbu turdagi shikoyatni Loyihani amalga oshirish bo'limi rahbariga yuborish va uni kuzatib borish orqali, yuqori ustuvorlik, jiddiylik, ma'lumotlarni himoya qilish va maxfiylik bilan boshqarish uchun javobgar bo'ladi.

¹ Aloqa ma'lumotlari Loyihani amalga oshirish bo'lii tashkil etilishi bilan oq yangilanishi mumkin

Jinsiy zo'ravonlik va shilqimlik bo'yicha shikoyatlarni ko'rib chiqishda quyidagi mexanizmga amal qilinadi:

- I. Shikoyatni/noroziliklarni shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi mavjud kanallari, shu jumladan anonim shikoyatlar orqali qabul qilish;
- II. Shikoyat qiluvchiga anonimlik opsiyasini taqdim etish;
- III. Jabrlanganlar bilan ishlash boshqarmasi bilan Moliya vazirligi va boshqa manfaatdor vazirliklar bilan kelishilgan holda (Mahalla vazirligi, Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi, Adliya vazirligi, Ichki ishlar vazirligi);
- IV. Ariza beruvchining roziligi bo'lsa, unga nisbatan adolatli va to'g'ri g'amxo'rlik ko'rsatishni ta'minlash hamda tegishli vazirliklardan ishni yuritish va tugatish yuzasidan fikr-mulohazalarini olish;

7.5. IT parkdagi shikoyatlarni ko'rib chiqish mavjud mexanizmi

Jahon bankining har bir moliyalashtirish loyihasi bo'yicha shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmini ishlab chiqish va amalga oshirish bo'yicha talablari bilan bir qatorda milliy qonunchilikka muvofiq shikoyatlarni ko'rib chiqish tartibi ham talab qilinadi. O'zbekistonda shikoyatlarni ko'rib chiqish tartibi "Fuqarolarning murojaatlari to'g'risida"gi va "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to'g'risida"gi (№ 378, 2014-yil 3-dekabr) qonunlar bilan tartibga solinadi. Bundan tashqari, IT-park jismoniy va yuridik shaxslar uchun ish joyidagi asosli tashvishlarni ko'tarish uchun ichki shikoyatlar mexanizmini taqdim etadi. Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmining tartiblari quyidagi mahalliy normativ hujjatlarda ham tasvirlangan: O'zbekiston Respublikasining 11.09.2017-yildagi 445-sonli "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to'g'risida"gi qonuni.

9-jadval. Ma'lumotlarga kirish va shikoyatlarni yuborish uchun kanallar

Tavsif	Bog'lanish uchun ma'lumotlar
Shikoyatlarni ko'rib chiqish komissiyasi - 1-darajali	IT park
Shikoyatlarni ko'rib chiqish qo'mitasi - 2-darajali	Loyihani amalga oshirish bo'limi Madina Tohirova
Manzil:	Toshkent sh., 100164, Tepamasjid ko'chasi, 4A
Telefon:	+998 71 209 11 99
Ishonch raqamlari:	+998 71 209 11 99
Veb-platforma:	https://it-park.uz/
Ijtimoiy media platformalari:	
Anonim shikoyatlar ham yuqoridagi kanallardan birortasi tomonidan qabul qilinadi	

7.6. Xodimning shikoyatlarini ko'rib chiqish mexanizmi

MOF hamkorlar, ishchilar, xizmatchilar va pudratchilar, shu jumladan loyiha bilan bog'liq holda ishga olinadigan yoki jalb qilinadigan maslahatchilar va ekspertlar uchun aniq shikoyat mexanizmlarini taqdim etishi kerak. IT-park ishchilarni telefon raqamlari va elektron pochta kabi shikoyatlarni berish uchun mavjud vositalar haqida xabardor qiladi. Ekologik va ijtimoiy masalalar bo'yicha xodim ishchilarning shikoyatlari bilan bog'liq shikoyatlarni qabul qiladi va ko'rib chiqadi. Ekologik va ijtimoiy masalalar bo'yicha xodim ishchilar va xodimlar (shartnoma asosidagi va uzoq muddatli xodimlar) bilan bog'liq shikoyatlarni boshqarish va saralash hamda shikoyatlar jurnaliga shikoyatlarning hal etilishini qayd etish va kuzatish uchunga mas'uldirlar.

Xodimlarning shikoyatlarini ko'rib chiqish mexanizmi quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- izohlar/shikoyat shakli, takliflar qutilari, elektron pochta, ishonch telefoni kabi shikoyatlarni qabul qilish tartibi

- shikoyatlarga javob berishning belgilangan muddatlari;
- shikoyatlarning o'z vaqtida hal etilishini qayd etish va kuzatish uchun reestr;
- shikoyatlarni qabul qilish, qayd etish va hal etilishini kuzatish uchun tayinlangan xodim/ofis/bo'lim.

Xodimlarning shikoyatlarini ko'rib chiqish mexanizmi barcha loyiha xodimlariga taqdim etiladigan xodimlar uchun ishga kirish bo'yicha treninglarda tasvirlanadi. Shikoyat mexanizmining mavjudligi haqidagi ma'lumotlar barcha loyiha xodimlariga (to'g'ridan-to'g'ri va shartnoma bo'yicha) e'lonlar taxtalari, "takliflar/shikoyat qutilari" mavjudligi va kerak bo'lganda boshqa vositalar orqali osongina mavjud bo'ladi. IT park va PIU shikoyatlarning ro'yxatga olinishi va hal etilishini nazorat qiladi va bu haqida ishning borishi haqida hisobotda xabar beradi.

7.7. Jahon bankining shikoyatlarni ko'rib chiqish tizimi

Jahon banki tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan loyihadan o'zlariga salbiy ta'sir olgan deb hisoblagan jamoalar va shaxslar, shuningdek, bankning shikoyatlarni ko'rib chiqish xizmati (GRS) orqali bevosita Bankka shikoyat qilishi mumkin (<https://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/grievance-redress-service>). Shikoyat ingliz, o'zbek yoki rus tillarida yuborilishi mumkin, ammo ingliz tilida bo'lmagan shikoyatlar uchun qo'shimcha ko'rib chiqish vaqti talab etiladi. Shikoyat bank GRSga quyidagi kanallar orqali yuborilishi mumkin:

- Elektron pochta orqali: grievances@worldbank.org
- Faks orqali: +1.202.614.7313
- Pochta orqali: Jahon banki, Shikoyatlarni ko'rib chiqish xizmati, MSN MC10-1018, Shimoli-g'arbiy 1818 H ko'chasi, Vashington, 20433, AQSH
- Toshkent joylashgan Jahon bankining O'zbekistondagi vakolatxonasi orqali: 100084, Toshkent, O'zbekiston, Amir Temur ko'chasi, 107B, C blok, 15-qavat, tashkent@worldbank.org, Tel. raqam: +998 78 120-2400

Shikoyatda Bank tomonidan qo'llab-quvvatlanayotgan loyiha sabab bo'lgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan salbiy ta'sir(lar) aniq ko'rsatilishi kerak. Bu imkon qadar mavjud hujjatlar va yozishmalar bilan tasdiqlanishi kerak. Shikoyat qiluvchi shikoyatdan kutilayotga istalgan natijani ham ko'rsatishi mumkin. Nihoyat, shikoyat qiluvchi(lar)ni yoki tayinlangan vakil(lar)ni aniq ko'rsatishi hamda bog'lanish uchun ma'lumotlarni taqdim etishi kerak. Shikoyatlarni ko'rib chiqish xizmati (GRS) orqali yuborilgan shikoyatlar loyiha bilan bog'liq muammolarga tezkor e'tibor berish uchun darhol ko'rib chiqiladi.

Bundan tashqari, loyiha bilan bog'liq jamoalar va shaxslar Jahon bankining mustaqil Inspeksiya guruhiga shikoyat qilishlari mumkin, va bu keyinchalik Jahon bankining o'z siyosati va tartib-qoidalariga rioya qilmasligi natijasida zarar yetkazilganligini yoki yetkazilishi mumkinligini aniqlaydi. Shikoyatlar to'g'ridan-to'g'ri Jahon banki e'tiboriga tushganidan keyin va bank rahbariyatiga javob berish imkoniyati berilgandan keyin istalgan vaqtda Tekshiruv kengashiga topshirilishi mumkin. Shikoyatlarni Jahon bankining Inspeksiya guruhiga yuborish bo'yicha ma'lumot olish uchun www.inspectionpanel.org saytiga tashrif buyuring.

8. MONITORING VA HISOBOT BERISH

8.1. Manfaatdor tomonlarni monitoring faoliyatiga jalb qilish

ESCP va SEP yordam choralarining samaradorligi bo'yicha fikr-mulohazalarni olish va keyingi takomillashtirish bo'yicha takliflarni yig'ish uchun manfaatdor tomonlar bilan muntazam maslahatlashuvlarni talab qiladi. Manfaatdor tomonlarni jalb qilish natijalari manfaatdor tomonlar guruhlariga, IT-park boshqaruvi yig'ilishlariga va kerak bo'lganda boshqa aloqa kanallariga xabar qilinadi. Ushbu maslahatlashuvlar, shuningdek, loyiha natijalari doirasida qayd etilgan natijalar ko'rsatkichlariga erishishda loyihaning borishi haqida ma'lumot to'plash uchun ham qo'llaniladi. Ikki yilda bir marta tuziladigan ESCP muvofiqligi monitoringi hisobotlari PIU tomonidan loyiha muddati davomida tayyorlanib, Jahon bankiga taqdim etiladi.

Jahon banki, shuningdek, loyihani amalga oshirish davrida amalga oshirishni qo'llab-quvvatlaydi va nazorat qiladi. Amalga oshirishni qo'llab-quvvatlash va nazorat qilish missiyalari kamida har olti oyda bir marta amalga oshiriladi va amalga oshirish holati va natijalar hisobotlari (ISR) orqali loyiha doirasida erishilgan yutuqlarni kuzatib boradi va hisobot beradi.

8.2. Manfaatdor tomonlar guruhlariga hisobot berish

Ikki yilda bir marta tuziladigan hisobot Loyiha ISR hisobotlariga kiritiladigan tegishli ma'lumotlarni taqdim etadi. Loyiha, shuningdek, loyiha komponentlari, ta'lim kampaniyalari bo'yicha treninglarni ishlab chiqish va amalga oshirish hamda fikr-mulohazalarni ta'minlash uchun tajribali aloqa mutaxassislarini yollash orqali IT-parkning aloqa va targ'ibot sohasidagi salohiyatini oshirishga qaratilgan sa'y-harakatlarini qo'llab-quvvatlaydi.

Loyihaning hayotiy sikli davomida Loyiha tomonidan amalga oshirilgan jamoatchilik ishtiroki faoliyati to'g'risidagi ma'lumotlar manfaatdor tomonlarga ikki xil usulda yetkazilishi mumkin:

- Loyihaning manfaatdor tomonlar bilan o'zaro hamkorligi to'g'risida mustaqil yillik hisobotni nashr etish;
- Bir qator asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI) ham loyiha tomonidan muntazam ravishda monitoring qilinadi, shu jumladan bu quyidagi parametrlarni ham o'zi ichiga oladi:
- Jamoatchilik bilan bog'liq tadbirlarning qanchalik tez amalga oshirilishi;
- Hisobot davrida kelib tushgan aholi murojaatlari soni (masalan, oylik, choraklik yoki yillik) va belgilangan muddatda hal qilingan murojaatlar soni;
- Mahalliy va milliy ommaviy axborot vositalarida chop etilgan/eshitirilgan matbuot materiallari soni.

1-ilova. O'zbekiston Respublikasining Axborot texnologiyalari yordamida ko'rsatiladigan xizmatlari (ITES) sohasidagi qonunchiligining jamlanma tahlili.

№	Nomi	Turi	Qamrab olingan masalalar	Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasidagi havola
1. Bandlik sohasi				
1.1.	O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi	Qonunchilik hujjati	Barcha mulkchilik shaklidagi korxonalar, muassasalar, tashkilotlarda mehnat shartnomasi (kontrakt) bo'yicha ishlovchi shaxslarning, shuningdek, ayrim fuqarolarning mehnat munosabatlarini tartibga solish.	https://lex.uz/docs/145261
1.2.	O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 20-oktabrdagi O'RQ-642-son "Aholi bandligi to'g'risida"gi Qonuni.	Qonunchilik hujjati	Bandlik sohasidagi munosabatlarni tartibga solish	https://lex.uz/docs/5055696
1.3.	O'zbekiston Respublikasining 2016-yil 22-sentabrdagi O'RQ-410-sonli Qonuni "Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonuniga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish haqida"	Qonunchilik hujjati	Mehnatni muhofaza qilish sohasidagi munosabatlarni tartibga solish	https://lex.uz/docs/3031429
1.6.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 8-iyundagi PQ-5140-sonli qarori "Ishchi kasblar bo'yicha kadrlarni tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	"Ishga marhamat" monomarkazlari va kasb-hunar ta'limi markazlarini tashkil etish masalalari	https://lex.uz/docs/5449380
1.7.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 11-avgustdagi PQ-4804-sonli qarori "Kambag'al va ishsiz fuqarolarni tadbirkorlikka jalb qilish, ularning mehnat faolligini oshirish va kasb-hunarga o'qitishga qaratilgan hamda aholi bandligini ta'minlashga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	"Ishga marhamat" monomarkazlari va kasb-hunar ta'limi markazlarini tashkil etish masalalari	https://lex.uz/docs/4945780

1.8.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 31-oktabrdagi PQ-4502-sonli qarori "Yagona milliy mehnat tizimi" idoralararo dasturiy-apparat kompleksini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	"Yagona milliy mehnat tizimi" idoralararo apparat-dasturiy kompleksini (MAPK "ENST") joriy etish, asosiy funksiyalari va vazifalari to'g'risida	https://lex.uz/ru/docs/4574234
1.9.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 7-noyabrdagi PQ-4008-sonli qarori "O'zbekiston Respublikasi hududida xorijiy davlatlarning malakali mutaxassislari tomonidan mehnat faoliyatini amalga oshirishi uchun qulay shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Malakali xorijiy mutaxassislarni jalb qilish masalalarini soddalashtirish chora-tadbirlari	https://lex.uz/docs/4045563
1.10	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 20-avgustdagi PQ-3913-sonli qarori "Mehnat organlari tuzilmasini takomillashtirish va fuqarolarning mehnat huquqlarini himoya qilish va mehnatini muhofaza qilish tizimini kuchaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Davlat mehnat inspeksiyasini tashkil etish va uning asosiy vazifalari to'g'risida	https://lex.uz/ru/docs/4213624
2. AKT va telekommunikatsiya				
2.1.	O'zbekiston Respublikasining 1999-yil 20-avgustdagi 822-I-sonli Qonuni "Telekommunikatsiyalar to'g'risida"	Qonunchilik hujjati	Telekommunikatsiyalarni yaratish, ishlatish va rivojlantirish sohasidagi jamoatchilik munosabatlarini tartibga solish	https://lex.uz/docs/33152
2.2.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 28-apreldagi PQ-4699-sonli qarori "Raqamli iqtisodiyot va elektron hukumatni keng joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Iqtisodiyot tarmoqlari va davlat boshqaruvi tizimiga zamonaviy axborot texnologiyalarini keng joriy etish hamda telekommunikatsiya tarmoqlarini kengaytirish hisobiga respublika iqtisodiyotining raqobatbardoshligini oshirish.	https://lex.uz/docs/4800661
2.3.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son farmoni "2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	2022-2026-yillarda Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasi va uni "Inson manfaatlarini ta'minlash va mahalla taraqqiyoti yili"da amalga oshirishga oid Davlat dasturini tasdiqlash to'g'risida	https://lex.uz/ru/docs/5841077

2.4.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 20-apreldagi PF-113-son Farmoni "Davlat xizmatlari ko'rsatishni soddalashtirish, byurokratik to'siqlarni qisqartirish hamda davlat xizmatlari ko'rsatish milliy tizimini rivojlantirishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Jismoniy va yuridik shaxslarga davlat xizmatlari ko'rsatish ko'lamini oshirish, aholining elektron davlat xizmatlaridan masofaviy mustaqil foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish, shuningdek, ushbu yo'nalishda barcha uchun teng sharoitlar yaratish orqali inklyuziv muhitni shakllantirish chora-tadbirlari	https://lex.uz/ru/docs/5971609
2.5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 28-sentabrdagi PQ-2412-son qarori "Tadbirkorlik subyektlariga "yagona darcha" tamoyili bo'yicha davlat xizmatlari ko'rsatish tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	AKTdan keng foydalangan holda tadbirkorlik tuzilmalariga davlat xizmatlari ko'rsatishning sifati va qulayligini oshirish, shaffofligini ta'minlash chora-tadbirlari. Shu jumladan, tadbirkorlik subyektlariga "yagona darcha" tamoyili bo'yicha davlat xizmatlari ko'rsatishning qonun hujjatlarida belgilangan tartibini, jumladan, ro'yxatga olish, ruxsat berish va litsenziyalash tartib-taomillarini murakkablashtiradigan turli shakllardan foydalanishni qat'iy man etuvchi qoidalar, shuningdek, xususiy tadbirkorlik faoliyatiga to'sqinlik qiluvchi boshqa byurokratik to'siqlar nazarda tutilgan.	https://lex.uz/docs/2775346
2.6.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 15-sentabrdagi 728-sonli qarori "O'zbekiston respublikasi yagona interaktiv davlat xizmatlari portali orqali elektron davlat xizmatlari ko'rsatish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	O'zbekiston Respublikasi Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali to'g'risidagi nizom tasdiqlandi	https://lex.uz/docs/3353198
2.7.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 10-yanvardagi 17-sonli qarori "Dasturiy mahsulotlar va axborot texnologiyalari texnologik parkini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	IT Park tashkil etildi va uning asosiy faoliyati belgilab berildi	https://lex.uz/docs/4152134
3. Ta'lim				
3.1.	O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi O'RQ-637-sonli qonuni "Ta'lim to'g'risida"	Qonunchilik hujjati	Ta'lim sohasidagi munosabatlarni tartibga solish	https://lex.uz/ru/docs/5013009

3.2.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2008-yil 30-iyundagi 145-sonli qarori "Yoshlarni umumiy o'rta, o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi va oliy ta'lim tizimi bilan qamrab olinishini, shuningdek keyinchalik ularning ishga joylashishini hisobga olish va hisobotini yuritishni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Umumiy o'rta, o'rta maxsus, kasb-hunar va oliy ta'lim tizimida yoshlarni qamrab olish hamda ularni keyinchalik ishga joylashtirish monitoringini ta'minlash maqsadida statistik hisobotlarni yuritish tartibi va shakli tasdiqlandi.	https://lex.uz/ru/docs/1368111
3.3.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 31-avgustdagi 556-son qarori "Axborot texnologiyalari va kompyuter dasturlash sohasida yosh mutaxassislarni rag'batlantirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	AT bilimlarini rivojlantirish markazini tashkil etish, IT-mutaxassislarini maqsadli tayyorlash uchun maqsadli kreditlar berish tartibi to'g'risida	https://lex.uz/ru/docs/5613787
4. DXSh va investitsiyalarni jalb qilish				
4.1.	O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 10-maydagi O'RQ-537-sonli qonuni "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"	Qonunchilik hujjati	Davlat-xususiy sheriklik sohasidagi munosabatlarni, shu jumladan konsessiyalarni tartibga solish	https://lex.uz/ru/docs/4329272
4.2.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 26-apreldagi 259-sonli qarori "Davlat-xususiy sheriklik loyihalarini amalga oshirish tartibini takomillashtirish to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	DXSh loyihalarini amalga oshirish tartibini tartibga soladi	https://lex.uz/ru/docs/4798603
4.3.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 13-dekabrda 1009-sonli qarori "O'zbekiston Respublikasi moliya vazirligi huzuridagi davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish agentligi faoliyatini tashkil etish to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish agentligining asosiy vazifa va funksiyalarini tartibga soladi.	https://lex.uz/ru/docs/4104709
4.4.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 11-avgustdagi 509-sonli qarori "Davlat-xususiy sheriklik loyihalarini amalga oshirishni jadallashtirish va ularni moliyalashtirish tartibini yanada	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Davlat-xususiy sheriklik loyihalarini moliyalashtirish tartibini tartibga soladi	https://lex.uz/ru/docs/5568613

	takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”			
4.5.	O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 25-dekabrda O'RQ-598-sonli qonuni "Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida"	Qonunchilik hujjati	Xorijiy va mahalliy investorlar tomonidan amalga oshiriladigan investitsiyalar va investitsiya faoliyati sohasidagi munosabatlarni tartibga soladi.	https://lex.uz/docs/4664144
5.Soliqqa solish				
5.1.	O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksi	Qonunchilik hujjati	Soliqlar va yig'implarni belgilash, joriy etish va bekor qilish, hisoblash va to'lash bo'yicha munosabatlarni, shuningdek soliq majburiyatlarini bajarish bilan bog'liq munosabatlarni tartibga soladi.	https://lex.uz/docs/4674893
5.2.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 10-iyuldagi PQ-4389-son qarori "Soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Iqtisodiyotda yashirin aylanmani qisqartirish bo'yicha chora-tadbirlarni taqdim etadi.	https://lex.uz/docs/4415358
6. Xizmatlar eksporti va (yoki) investitsiyalarni jalb qilish				
6.1.	O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 22-oktabrdagi O'RQ-573-sonli qonuni "Valyutani tartibga solish to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonuniga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish haqida"	Qonunchilik hujjati	Valyuta operatsiyalari va valyuta nazorati sohasidagi munosabatlarni tartibga solish.	https://lex.uz/docs/4562846
6.2.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 22-avgustdagi PQ-357-sonli qarori "2022-2023-yillarda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari sohasini yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	2022-2023 yillarda AKT sohasini yanada rivojlantirishning asosiy vazifalari belgilab olindi. Xususan, quyidagi vazifalarni amalga oshirish nazarda tutilgan: - optik tolali aloqa liniyalari bilan qamrov darajasini oshirish va qo'shimcha uy xo'jaliklarini yuqori tezlikdagi internet tarmog'iga ulash imkoniyatini yaratish; - 2022-yil 1-sentabrdan boshlab respublikaning barcha hududlarida AKT orqali masofaviy xizmatlar eksporti markazlarini bosqichma-	https://lex.uz/docs/6166541

			<p>bosqich shakllantirish va ularning asosiy vazifalarini belgilab olish:</p> <ul style="list-style-type: none"> - outsorsing xizmatlarini ko'rsatish bo'yicha o'qitish orqali dasturiy mahsulotlar va IT xizmatlari eksportiga qiziqishni oshirish; - Respublika bo'ylab faoliyat yurituvchi va outsorsing xizmatlarini ko'rsatuvchi tashkilotlar uchun mutaxassislar tayyorlash; - outsorsing xizmatlarini ko'rsatish malakasiga ega bo'lgan shaxslarga hamda masofaviy xizmatlar eksporti markazlarida tashkil etilgan o'quv kurslari bitiruvchilariga buyurtmalar topishda ko'maklashish. 	
6.3.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 201- yil 30-iyundagi PF-5099-sonli qarori "Respublikada axborot texnologiyalari sohasini rivojlantirish uchun shart-sharoitlarni tubdan yaxshilash chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Dasturiy mahsulotlar va axborot texnologiyalari texnologik parkini tashkil etish va uning rezidentlari uchun imtiyozlar to'g'risida	https://lex.uz/docs/3249654
6.4.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019- yil 15-iyuldagi 589-sonli qarori "Dasturiy mahsulotlar va axborot texnologiyalari texnologik parki faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	ITES ta'rifi berilgan - O'zbekiston Respublikasi norezidentlariga dasturiy ta'minot (dasturiy ta'minot va texnik vositalar) yordamida ma'muriy va biznes-jarayonlarni (Axborot texnologiyalari yordamida ko'rsatiladigan xizmatlar) ishlab chiqish, boshqarish (amalga oshirish) bo'yicha xizmatlar ko'rsatish va Dasturiy mahsulotlar va axborot texnologiyalari texnologik parki rezidentlari tomonidan amalga oshirilishiga ruxsat etilgan faoliyat turlari ro'yxati, shu jumladan ITES xizmatlari.	https://lex.uz/docs/4422256
6.5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 6-apreldagi PF-97-sonli qarori "Tashqi savdo faoliyati ishtirokchilarini qo'llab-quvvatlashning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Mahalliy tadbirkorlik subyektlarining eksport faoliyatini qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish choralarni ko'radi	https://lex.uz/docs/5941736

6.6.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 14-maydagi 283-sonli qarori “O'zbekiston respublikasida tashqi savdo operatsiyalari monitoringini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	TSOYEATga ma'lumotlarni kiritish tartibini soddalashtirish bo'yicha chora-tadbirlarni nazarda tutadi	https://lex.uz/docs/4812424
7. Aholining zaif qatlamlari				
7.1.	O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 15-oktabrdagi O'RQ-641-sonli qonuni “Nogironligi bo'lgan shaxslarning huquqlari to'g'risida”	Qonunchilik hujjati	Nogironlarning huquqlarini ta'minlash sohasidagi munosabatlarni tartibga solish	https://lex.uz/docs/5049549
7.2.	O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 2-sentabrdagi O'RQ-562-sonli Qonuni “Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to'g'risida”	Qonunchilik hujjati	Ayollar va erkaklarning teng huquq va imkoniyatlarini ta'minlash sohasidagi munosabatlarni tartibga solish.	https://lex.uz/docs/4494873
7.3.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 07.03.2022 yildagi PF-87-sonli Farmoni “Oila va xotin-qizlarni tizimli qo'llab-quvvatlashga doir ishlarni yanada jadallashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Mamlakatimiz iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy hayotining barcha jabhalarida xotin-qizlarning faolligini oshirish chora-tadbirlarini nazarda tutadi	https://lex.uz/docs/5899500
7.4.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 1-dekabrdagi PF-5270-son farmoni “Nogironligi bo'lgan shaxslarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”	Qonun bo'yicha / Qonundan tashqari hujjat	Nogironlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash tizimini rivojlantirish chora-tadbirlari	https://lex.uz/docs/3436196
7.5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 1-avgustdagi R-5006-sonli farmoyishi “Nogironlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”	Qonun bo'yicha/ Qonundan tashqari hujjat	Nogironlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash tizimini rivojlantirish chora-tadbirlari	https://lex.uz/docs/3290912
8. Chet el fuqarolarining kirishi va yashashi				
8.1.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1996-yil 21-noyabrdagi 408-sonli qarori “Xorijiy fuqarolarning va	Qonun bo'yicha/ Qonundan	Chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslarning O'zbekiston Respublikasiga kirishi, chiqishi, shu yerda bo'lishi tartibi	https://lex.uz/docs/513096

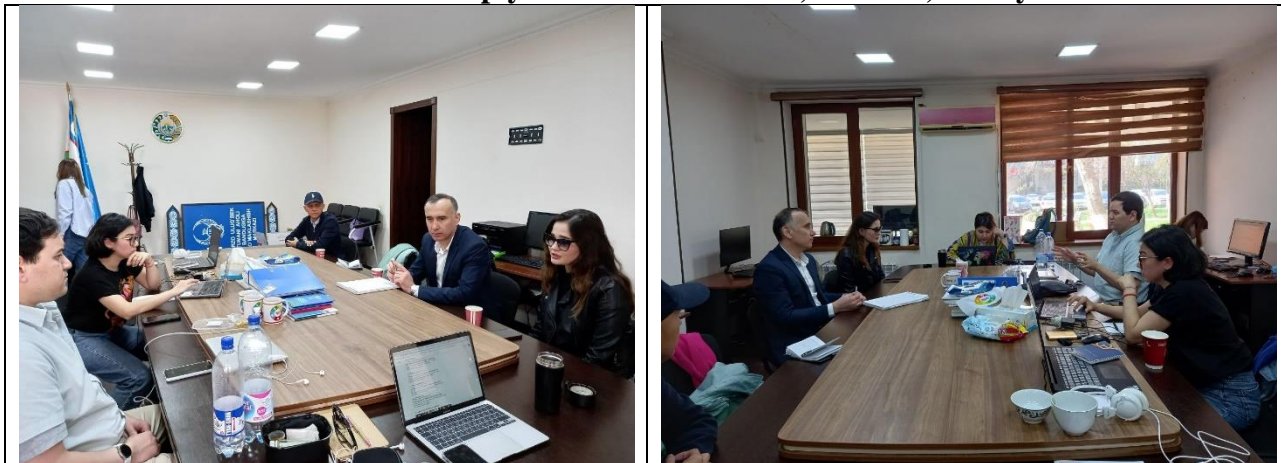
	fuqaroligi bo'lmagan shaxslarning O'zbekiston Respublikasiga kelishlari, ketishlari, bu yerda bo'lishlari va tranzit o'tishlari tartibi to'g'risida"	tashqari hujjat		
8.2.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 17-yanvardagi PF-5635-sonli farmoni "2017 — 2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasini "Faol investitsiyalar va ijtimoiy rivojlanish yili"da amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risida"	Qonun bo'yicha/ Qonundan tashqari hujjat	Xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar ta'sischilari (ishtirokchilari) va ularning oila a'zolari uchun "investitsiya vizasi" joriy etildi.	https://lex.uz/docs/4168757
8.3.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018 yil 22 oktyabrdagi 845-sonli qarori "O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 28-avgustdagi PQ-3924-son Qarorini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida "Chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslarni doimiy yashash joyi va vaqtincha turgan joyi bo'yicha ro'yxatga olish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"	Qonun bo'yicha/ Qonundan tashqari hujjat	Chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslarning O'zbekiston Respublikasi hududida bo'lish, tranzit orqali o'tishi qoidalari, O'zbekiston Respublikasining kirish, chiqish va tranzit vizalari toifalari ro'yxati, O'zbekiston Respublikasida fuqarolari uchun vizasiz rejim o'rnatilgan davlatlar ro'yxati	https://lex.uz/docs/513096
8.4.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 15-apreldagi 191-sonli qarori "Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari sohasida "IT-visa" joriy etilganligi hamda aloqa obyektlari davlat kadastrini yuritish tartibi takomillashtirilishi munosabati bilan o'zbekiston respublikasi hukumatining ayrim qarorlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"	Qonun bo'yicha/ Qonundan tashqari hujjat	"IT-viza" joriy etilishi munosabati bilan qonun hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritildi.	https://lex.uz/docs/5962298

2-ilova: Ommaviy maslahatlashuvlar

1-rasm. Guliston shahri, ommaviy maslahatlashuvlar, 10-mart, 2023-yil.

2-rasm. “Sharoit plyus” bilan uchrashuv, 13-mart, 2023-yil

3-rasm. Toshkent viloyatida manfaatdor tomonlar bilan uchrashuv, 14-mart, 2023-yil.

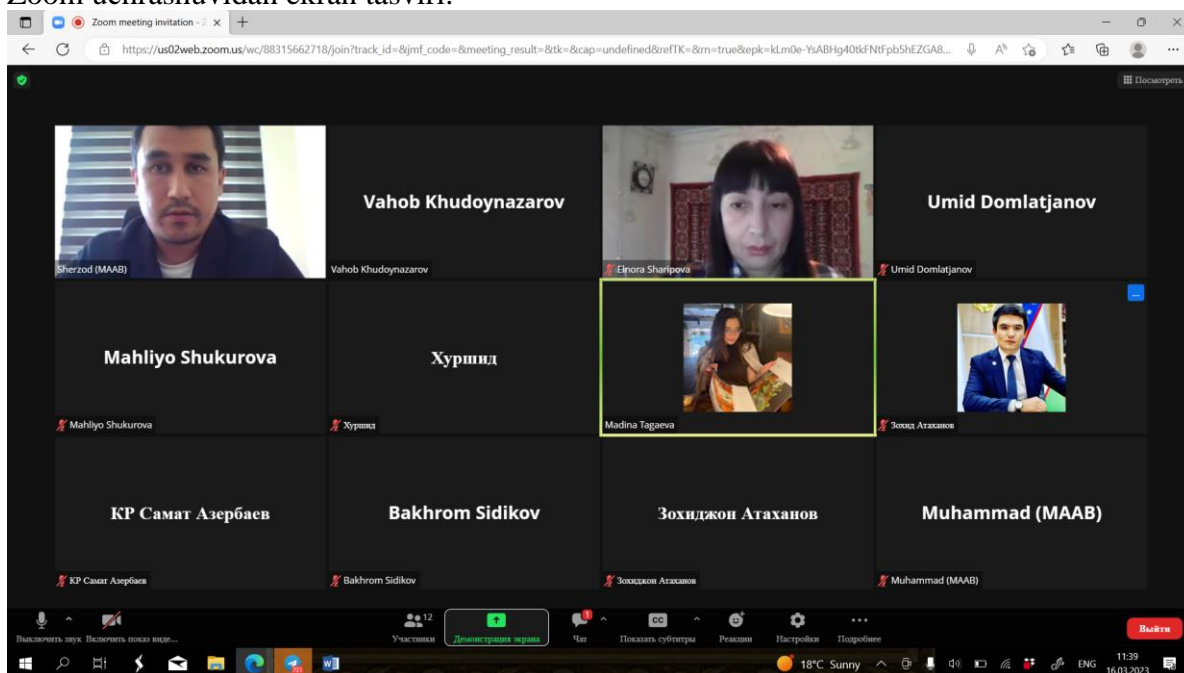

4-rasm. Samarqand viloyatida manfaatdor tomonlar bilan uchrashuv, 15-mart, 2023-yil.

5-rasm. ITES va KPO vakillari bilan Toshkent shahridagi uchrashuv, 16-mart, 2023-yil

Zoom uchrashuvidan ekran tasviri.

6-rasm: O'zbekiston nogironlar jamiyati raislari bilan uchrashuv.

3-ilova: Uchrashuv ishtirokchilari ro'yxati. Sirdaryo viloyati, 10-mart, 2023-yil

**Жахон Банки "Uzbekistan Digital Inclusion" лойіхаси.
Лойіха экологик ва ижтимоий асослари туғрисида учрашув
Катнашувчилар рўйхати, 10 Март 2023 йил, Сирдарё вилояти**

№	Ф.И.Ш	Ташкилот номи	Маълумот учун телефон рақам ёки электрон пошта
	Зобураева Розматон	D.B.I.T.E.S	91.100.50.92
	Зобураева Dilnoza	D.B.I.T.E.S	93.217.11.93
	Нуридун Монсур	Cirius IT Academy	97.247.35.36
	Мамедов Абдурашад	Сирдарё вилоят	91.102.92.92
	Рахмонов Мирзоабду	Ҳуқуқий ёрдамчи маркази ва ИТ хизмати	97.273.05.39
	Эргашев Умаров	Сирдарё вилоят	91.608.12.46
	Турсунбаева Айвардот	Виллоят раёони ва шаҳар раёони	(99) 796 30 99
	Мамедова Турмагул	Кичик бизнес	

**Жахон Банки "Uzbekistan Digital Inclusion" лойіхаси.
Лойіха экологик ва ижтимоий асослари туғрисида учрашув
Катнашувчилар рўйхати, 10 Март 2023 йил, Сирдарё вилояти**

№	Ф.И.Ш	Ташкилот номи	Маълумот учун телефон рақам ёки электрон пошта
1.	Ахмедов Илғаз	Ҳул Ду	99.936.32.33
2.	Тоғқуллов Исмоил	Ҳул Ду	99.899.94.68
3.	Алиқуллов Шермух	Ҳул Ду	99.160.49.46
4.	Ергашева Микаял	Ҳул Ду	99.859.02.25
5.	Тошмонова Айдиша	Ҳул Ду	91.032.02.23
6.	Умарова Рабиъа	Ҳул Ду	90.681.07.15
7.	Олимов Хумоюн	Ҳул Ду	99.443.04.03
8.	Қозилоев Абдухам	Ҳул Ду	93.533.79.26
9.	Умаров Фароҳан	Ҳул Ду	94.352.03.53
10.	Буриқонов Илғоз	Ҳул Ду	94.574.33.32
11.	Егамқуллов Умар	Ҳул Ду	90.110.56.54
12.	Абдурашадов Раҳим	Ҳул Ду	97.563.05.06
13.	Тиллонов Саидбек	Ҳул Ду	99.174.02.03
14.	Мухтаралиев Абду	Ҳул Ду	99.392.56.43
15.	Ешқиев Фарғ	Ҳул Ду	91.622.36.62
16.	Ергашев Умар	Ҳул Ду	93.293.46.01

1. Абдурашадов Саидбек Сирдарё вилоят раёони
2. Турсунбаева Айвардот Ахборот технологиялари ҳақиқатлари
3. Зобураева Розматон D.B.I.T.E.S 91,100,50,92
- 4) Эргашев Умаров Матем. информат рақамли саноат
- 5) Мамедова Турмагул Cirius IT Academy MZM 99 729 63 23

№	Ф.И.Ш	Ташкилот номи	Маълумот учун телефон рақам ёки электрон пошта

4-ilova: Uchrashuv ishtirokchilari ro'yxati, Toshkent viloyati, 14-mart, 2023-yil

14.03.2023.

Жаҳон Банки “Uzbekistan Digital Inclusion” лойиҳаси.
Лойиҳа экологик ва иқтисодий асослари тўғрисида учрашув
Қатнашувчилар рўйхати

№	Ф.И.Ш	Ташкилот номи	Маълумот учун телефон рақам ёки электрон почта
1	Каримов Давлат Нурович	ishisiz	94 634 24 08
2	Бохирмухамедов Гулмас		93 549 02 98
3	Куфранов Шайхмурод	maestri	93 951 15 71
4	Алимов Абдурашид	машистрант	90.400.37.30
5	Нематов Маев Арибек	магистрант	99 171 74 17
6	Золотов Рабигабо	магистрант	91 477 44 17
7	Валиев Абдулхалил	UzDITSU	90 436 61 38
8	Алимамалова Аиша	student UzDITSU	90 095 70 15
9	Рахмонов Хужоабдин	IT парк мен.	94 334 00 03
10	Мухоммад Алиев	409	93 812 53 83
11	Абдураҳмонов Я	BPO School	93 766 32 02
12	Алиев Абдураҳмон	student BPO	93 084 26 61
13	Алимамалова Аиша	student UzDITSU	91 998 32 62
14	Алимамалова Аиша	UzDITSU	93 400 05 08
15	Алимамалова Аиша	student, UzDITSU	97 877 74 87
16	Алимамалова Аиша	student, UzDITSU	99 256 95 96

14.03.2023.

Жаҳон Банки “Uzbekistan Digital Inclusion” лойиҳаси.
Лойиҳа экологик ва иқтисодий асослари тўғрисида учрашув
Қатнашувчилар рўйхати

№	Ф.И.Ш	Ташкилот номи	Маълумот учун телефон рақам ёки электрон почта
1	Алимамалова Аиша	student UzDITSU	93 939 02 01
2	Алимамалова Аиша	student UzDITSU	+99893-575-11-96

5-ilova: Uchrashuv ishtirokchilari ro'yxati. Samarqand viloyati, 15-mart, 2023-yil

15.03.2023.				15.03.2023.			
Жаҳон Банки “Uzbekistan Digital Inclusion” лойиҳаси. Лойиҳа экологик ва ижтимоий асослари тўғрисида учрашув Катнашувчилар рўйхати				Жаҳон Банки “Uzbekistan Digital Inclusion” лойиҳаси. Лойиҳа экологик ва ижтимоий асослари тўғрисида учрашув Катнашувчилар рўйхати			
№	Ф.И.Ш	Ташкилот номи	Маълумот учун телефон рақам ёки электрон почта	№	Ф.И.Ш	Ташкилот номи	Маълумот учун телефон рақам ёки электрон почта
1	Сейтмағрава Умира	Хишрат ОИИТ	99 4545742		Абдулҳакимова Ёйил	ТАТН Техникуми	93 135 60 02
2	Бурдиба Машира	Хишрат ОИИТ	99 335 46 38		Амонова Бахтиёр	ТАТН Техникуми	97 931 64 56
3	Зертмуллоева Д	Хишрат ОИИТ			Ашхирова Шохиста	SAIT Техникуми	99 473 0314
4	Севдалиева З	Хишрат ОИИТ	93-350-61-72		Ахтамова Маъжода	ТАТН Техникуми	97 025 61 77
5	Маскоч Саъяс	Талаба			Абдулова Н.Б.	ТАТН	
6	Фонаев Жангон	Талаба			Ўлчиқова Хатима	ТАТН Техникуми	94 337 68 26
7	Ўлчиқова Хатима	Хишрат ОИИТ	97 289-29-29		Ахтамова Мадина	ТАТН Техникуми	99 338 48 32
8	Рафидова Умал	Хишрат ОИИТ	97 391-39-77		Қодирқуллова Садрид	ТАТН Техникуми	91 536 25 04
9	Абдухалиқов Н	Мақтаб оқиб	99 530-25-30		Ўлчиқова Саъяс	ТАТН Техникуми	99 032 04 99
10	Саламатов Абдуғани	Мақтаб	91 536 39 90		Умарова Раҳима	ТАТН Техникуми	00 602 50 66
11	Ҳақимов Бордор	Мақтаб оқиб			Ўткир Шамсод	ITP U	80 601-49-33
12	Қўлатов Ёмр	Айла	90 44 5 44 6		Ўткир Умар	ITPV	91 520-61-01
13	Ўлчиқова Хатима	ТАТН Техникуми	99 621 13 29		Саламатов Абду	ITP U/Умар	93 332-73-78
14	Маскоч Маъжода	ITPU	99 285 10 43		Раҳимов Ёйил	SAIT Техникуми	97 594 88 08
15	Ўлчиқова Раҳима	IT Park	97 397 50 60		Тошқотилатова Замара	ТАТН Техникуми	93 399 01 23
16	Қарраев Роман	SAIT ва KIP EASY	97 923 98 87				
17	Аминова Рафиз	IT Park Самарқанд	91 518-18-19				
18	Саламатов Маъжод	IT Park Самарқанд	97 577 16 96				
19	Қошиқов Абдуғани	ITPU Самарқанд	94 184 48 84				
20	Ўлчиқова Маъжода	IT Park Самарқанд	93 238 89 84				

6-ilova: Manfaatdor tomonlar uchrashuvlarida Powerpoint taqdimotlari

Uzbekistan Digital Inclusion Project

Loyihaning ekologik va ijtimoiy asoslari

www.worldbank.org/uz

WORLD BANK GROUP
Social Sustainability & Inclusion

Jahon Banking O'zbekistondagi loyihalari

Distribution of project by global practice

Global Practice	Number of Projects
Agriculture	10
Macroeconomics	3
Government	3
Energy	3
Environment	3
Finance	3
Health	3
Transport	3
Social Protection	2
Sector Sustainability	2
Urban	2
Water	2
Digital Development	1
Education	1
Energy	1
Health	1
Macroeconomics	1
Government	1
Finance	1
Transport	1
Social Protection	1
Urban	1
Water	1

Umumiy - 43 ta loyiha
Amaldagi loyihalarning umumiy miqdori 5 mlrd AQSH Dollari

Loyihaga tegishli ekologik va ijtimoiy standartlar (EIS)

Umumiy ekologik va ijtimoiy standartlar

Loyihaning asosiy ekologik va ijtimoiy hujjatlari

Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasi (SEP)

- Qarz yoki Moliyaviy shartnoma (LA/FA)
- Ekologik va ijtimoiy majburiyatlar rejasi (ESCP)
- Ekologik va ijtimoiy boshqaruv asoslari (ESMF)
- **Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasi (SEP)**
- **Mehnatni boshqarish tartiblari (LMP)**
- Loyihani amalga oshirish bo'yicha qo'llanma (POM)
- Xaridlar va pudratchilarning shartnomalaridagi (SPD) ijtimoiy va ekologik xavf va ta'sirlarni bartaraf etish bo'yicha majburiyatlari

- **SEP ishlab chiqilgan, doimiy ravishda yangilanib boriladi.**
- **Manfaatdor tomonlar (tadbirkorlar, aholi, tashkilotlar, BPO) bilan doimiy uchrashuvlar o'tkazilib turiladi.**
- **Loyiha davomida Shikoyat va takliflar mexanizmi tashkil etiladi (loyiha hodimlari, aholi, manfaatdor tomonlar, pudratchilar va ularning ishchi hodimlari uchun)**
- **Ushbu rejaning asosiy maqsadi nafaqat loyiha haqida ma'lumot berish balki, manfaatdor tomonlardan ma'lumot olish va zarur bo'lsa loyihaga o'zgartirishlar kiritish**
- **Loyiha davomida loyiha darajasida manfaatdor tomonlar uchun Shikoyat va takliflar mexanizmi va alohida, ichchilar va pudratchilar uchun ham shikoyat va takliflar mexanizmi tashkil etiladi**

Loyiha murojat va shikoyat uchun ma'lumot

Jahon Banki murojat va shikoyat uchun ma'lumotlar:

Tavsif	Boglanish uchun ma'lumot
Shikoyat kurib chiqish komissiyasi – 1 daraja	Project Implementation Unit, IT-Park Madina Tokhirova
Manzil:	4A, Tepamasjid St., 100164, Tashkent
Telefon:	+998 71 209 11 99
Hotline:	+998 71 209 11 99
Web-site:	https://it-park.uz/
Shikoyat kurib chiqish komissiyasi – 2 daraja	MDT Mrs. Dilnora Inagamova
Manzil:	4 Amir Temur Avenue, 100000, Tashkent, Uzbekistan
Telefon:	+99871 238 41-58
Hotline:	+99871 238 41-58
Web-site:	murojaat@mitc.uz
Anonymous complaints are also entertained by any of the above channels	

Email: grievances@worldbank.org
 Fax: +1.202.614.7313
 Pochta: The World Bank, Grievance Redress Service, MSN MC10-1018, 1818 H Street Northwest, Washington, DC 20433, USA
 Uzbekistandagi office: 107B Amir Timur kuchasi, Block C, 15th qavat, 100084, Tashkent, Uzbekistan, tashkent@worldbank.org,
 Tel. +998 71 120-2400.

Loyihaning ekologik va ijtimoiy boshqaruvi asosi

- 1) 1980-yillardan hozirgi kunga qadar Jahon bankining ekologik va ijtimoiy "Himoya siyosati" bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, foydalanilmoqda.
- 2) Jahon bankining **Ekologik va ijtimoiy siyosat (EIS)** 2016-yil avgust oyida tasdiqlangan va 2018-yil 1-oktabrda kuchga kirgan. Ushbu EIS umumiy 10 ta Ekologik va ijtimoiy standartlarni o'z ichiga olgan va loyihaning **Ekologik va ijtimoiy havf turiga qarab belgilanadi.**

Ekologik va ijtimoiy siyosat (EIS) ning muhim jihatlari

EIS ning investitsiya loyihalari bilan bog'liq dolzarb ekologik va ijtimoiy muammolariga quyidagilar kiradi:

Loyihaga tegishli umumiy ekologik va ijtimoiy standartlar

Loyihaning asosiy ekologik va ijtimoiy hujjatlari

- Qarz yoki Moliyaviy shartnoma (LA/FA)
- Ekologik va ijtimoiy majburiyatlar rejasi (ESCP)
- Ekologik va ijtimoiy boshqaruv asoslari (ESMF)
- Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasi (SEP)
- Mehnatni boshqarish tartiblari (LMP)
- Loyihani amalga oshirish bo'yicha qo'llanma (POM)
- Xaridlar va pudratchilarning shartnomalaridagi ijtimoiy va ekologik xavf va ta'sirlarni bartaraf etish bo'yicha majburiyatlari (SPD)

Loyiha manfaatdor tomonlarni

- Raqamli texnologiyalar vazirligi (MDT);
- Raqamli texnologiyalar vazirligi huzuridagi "Dasturiy mahsulotlar va axbarot texnologiyalari texnologik parki direksiyasi" mas'uliyati cheklangan jamiyati (IT Park);
- Loyihadan grant oladigan biznes jarayonlari outsorsing (BPD) va bilim jarayonlari outsorsing (KPD) xizmat kompaniyalari;
- Sharait Plyus, O'zbekiston nogironlar assotsiatsiyasi (ADPU) va boshqa nodavlat notijorat tashkilotlari kabi nogironlar bandligini monitoring qilishdan manfaatdor fuqarolik jamiyati va nodavlat natijorat tashkilotlari;
- Qashshoqlikni qisqartirish va bandlik vazirligi huzuridagi O'zbekiston Oila va xotin-qizlar davlat qo'mitasi (Oila va ayollar masalalari bo'yicha davlat qo'mitasi) ishis ayollarning loyihaga jalb etilishi ustidan monitoring olib boradi;
- Yoshlar siyosati va sport vazirligi ta'lim, bandlik yoki o'qitish tizimida bo'lmagan yoshlarni (NEET) loyihaga jalb etilishini nazorat qiladi;
- Yoshlar siyosati va sport vazirligi huzuridagi "Imkon loyihasi" "Najot talim" bilan hamkorlikda - qurilish ishlari (masalan, shovqin, chang, tebranish, tasodifiy shikastlanishlar) tufayli noqulay bo'lishi mumkin bo'lgan aholi va jamoa a'zolari;
- Rekonstruksiya/qurilish ishlari natijasida noqulaylik va/yoki moliyaviy ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan xo'jalik yurtuvchi sub'ektlar.

Mehnatni boshqarish tartiblari (LMP)

Reja ishlab chiqilgan va loyiha davomida zaruriy hollarda ko'rib chiqiladi va yangilanadi.

Uchbu rejaning asosiy tamoyillari:

- Mehnat kodeksiga amal qilish choralarini ishlab chiqish
- Mehnat munosabatlarning barcha jabhalarida kamsitishga yo'l qo'ymaslik
- Ta'qib, qo'rqitish va/yoki ekspluatatsiyaning oldini olish va bartaraf etish choralarini ko'rish (Xulq atvor kodeksi)
- Loyihadagi zaif qatlamdagi ishchilarni (ayollar, nogironlar, mehnat muhojirlari va boshqalar) himoya qilish
- Mehnat muddati va shartlari va turli toifadagi ishchilarga milliy qonunchilikni qo'llash
- Zararli ishlar, bolalar yoki majburiy mehnatning ehtimoliy hodisalari, migrantlar yoki mavsumiy ishchilarning mavjudligi va gender asosidagi zo'rovonlikning mehnat oqimi xavfi kabi potentsial mehnat xavflarini doimiy baholash.
- Mehnat masalalari bo'yicha shartnoma qoidalarini, shu jumladan mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik, shuningdek pudratchi faoliyatini boshqarish va monitoring qilish tartiblari
- Norasmiy va shartnoma asosida ishlaydigan ishchilar uchun ham teng sharoitlar yaratish
- Loyihaning ishlovchi hodimlari uchun shikoyatlar mexanizmini joriy etish va ma'sul shaxsni birlashtirish

Environmental and Social Framework

Rahmat!

